

COLLOQUIA
PLAUTINA
VIGINTI,
EX

Totidem *M. Plauti Comœdijs*
excerpta, & Annotationun-
culis marginalibus
illustrata :

In quibus omnes *Plautinae* elegan-
tiæ in compendium contra-
ctæ sunt, & usibus nostris
accommodatæ.

Opusculum scholis, & linguæ Latinæ
studiosis, ad intelligendum *Plantum*,
Lucretium, *Persium*, *Apuleium*, aliósq;
obscuriores AUTHORES utile
& jucundum.

Operâ ALEXANDRI ROSSÆI.

LONDINI,

Typis, & impensis *Jacobi Junii*, Anno
Domini, M. DC. XLVI.

PLauti *Elegantias*, doctissimi
ROSSÆI operâ in Colloquia
dispositas, Scholarum ad usum fu-
turas censeo apprimè necessarias.

JO. LANGLEY.

Septemb. 15to.

1645.

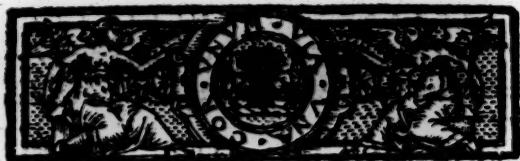

Viro doctissimo, claris-
simoque Poetæ, Dom^{no}.

ALEXAND. ROSSÆO.

Heroum Maxime, Caledoniæ Maro ;
Seris optande seculis, uterq; Artium
Tropicus, Rosa, Rosella mea : Ros equidem
Cælo demissus ; roscide popellum nectare
Adimplens, unico digna Phœbo ferta
Hujusce ROSÆ : non Autumnus, nec acrior
Hyemis rabies hanc possit reddere marcidam.
Nec quicquam vermis theonini seculi
Radices ROSÆ corrodit ætæ altiùs ;
Nec quicquam ferit tumultuantis ævi
ROSAM Lauriferam lingua fulminigera.
Laurus amica Jovi est, & Phœbo ROSA ;
Suoq; Jonæ decus, & amicitia.
Intra te stetit omne fortune genus,
Adversâ infractus, nec elatus secundâ.
Tu rutilo repentè exoriris orbe Phœbus,
Minorem fugiens ignium gregem ; tuq;
Serenum, sparsis nubeculis, spondes diem.

JOHANNES JONES:

Nobilissimo viro Do.
mino *Guilielmo Balforio*,
Equiti Aurato.

Hunc meum *Plautulum*
(cujus sermone lo-
querentur *Muse*, si
latine loqui vellent) sub No-
minis tui auspiciis, Vir, non
minus literaria quam militari
gloria insignis, in publicum
prodire placuit; ut tesseram
meae erga te observantiae, & te-
stimonium, virtutibus tuis di-
gnum, posteritati transmittere-
m: tu enim ex eorum nume-
ro es, qui

Epistola Dedicatoria.

— *Geticum modereris*

Apolline Martem;

exemplum præstantissimorum
ducum sequutus, qui in eadem
ara *Minervam* cum *Gradiivo* ve-
nerati sunt, & *Musas* inter me-
dia arma coluerunt. Utinam
omnes tui ordinis & classis ho-
mines horum exempla ob ocu-
los sibi proponi permetterent;
æquabiliùs, atque constantiùs
sele res humanæ haberent. Sic-
que non minùs virtute animi,
quàm vi corporis res militaris
procederet; si unusquisque bel-
li dux, cum *Ænea*, (cujus tu hi-
storiam optimè nôsti, quando
præstantissimum Poetam ad a-
mussum calleas) foret

— *pietate insignis & armis.*

Sed

Epistola Dedicatoria.

Sed me ab hoc alloquio episto-
lari negotia avocant aliò, quare
te valere & perennare jubeo,
hócque munusculum eodem
accipere

*Vultu, quo cœlum tempestatesq̃
serenat*

Jupiter. —

Amplitud. tuæ deditissimus,

ALEX. ROSSÆUS.

COLLOQUIORUM SINGULORUM SUMMA.

IN Imo. Colloquio ostenduntur servorum quorundam petulantia, ebrietas, & supplicia. Belli civilis causæ, & incommoda. Quorundam militum mores taxantur.

I I. Servorum nonnullorum vestitus, & misera conditio describuntur. Dominorum tyrannis & iniquitas, & quorundam senum perditæ mores.

III. Conjugatorum, & divitum quorundam misera conditio. Uxorum nonnullarum superbia, insana profusio, & impudici mores reprehenduntur. Quorundam militum rapacitas insinuat. Quomodo uxores indomitæ cicurentur.

IV. Perstringuntur illi qui gulæ, ebrietati, & parcimoniæ nimium dediti sunt; ostenditurque quam perniciosæ sint Reipublicæ pestes Parasiti, & otiosi ventres.

V. Humanæ vitæ incerta conditio ostenditur. Ebrietates, scortationes, aliique mali mores juventutis hodiernæ castigantur. Lenones, pessimum genus hominum, taxantur.

VI. Maritorum quorundam inhumanitas & sævitia erga uxores, uxorūque effrænis lingua, profusio, superbia, & impudicitia depinguntur. Conjugatorum officia ostenduntur.

V I I. Doloris impatientia ex amici morte describitur: & consolationes in ferenda amicorum morte proponuntur.

V I I I. Quam miseri sint obarati, & mariti illi qui prodigas & luxuriosas habent uxores ostenditur. Variæ artes ditescendi. Amatores & meretrices urbe ejiciendi.

I X. Perditorum juvenum mali mores reprehenduntur. Adolescentibus & studiosis sana consilia traduntur. Meretricii amores quam perniciosi sint ostenditur.

X. Scelerati mores militum, & monachorum quorundam describuntur & conferuntur. Ambo prædones, sed diverso modo,

XI. Pa-

XI. Parentes & pædagogi qui adolescentes indulgentiâ, & malo exemplo corrumpunt; sic adolescentes, qui monita pædagogica, & salubria seniorum consilia respuunt, reprehenduntur.

XII. Humanæ vitæ miseriz & vicia desentur. Omnia hominum generataxantur. In summa fortuna, maxima infortunia.

XIII. Admonentur juvenes ut malum consortium fugiant, & ut bonarum literarum studiis, sed moderatè incumbant.

XIV. Impiorum divitum misera conditio describitur, & piorum pauperum foelicitas. Præposterè malorum hominum mores, & nonnihil de peregrinationis incommodis.

XV. Quot vitiis magnæ urbes abundant, & quàm periculosum sit adolescentibus in talibus versari ostenditur. Meretricum mores, & juvenum in Venerem impotentia.

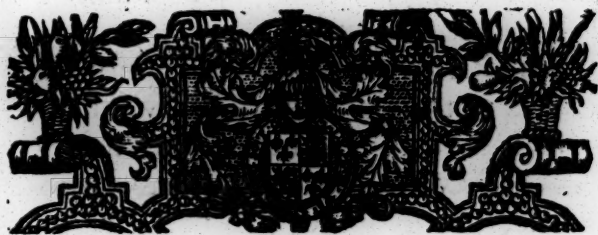
XVI. Monita quædam pædagogica in mensa pueris dantur.

XVII. Navigationis commoda & incommoda recensentur. Piscatura utilis. Ebrietatis effecla.

XVIII. Ultra dominorum an servorum conditio sit potior ostenditur.

XIX. Avaritia perstringitur. Malæ uxoris mores. Conjugatis dantur & lubriamonita.

XX. Quàm miseri sint per omnem vitam qui literas spernunt, & juventutis tempus in otio & luxuria transigunt, ostenditur. Meretrices iterum, & molles taxantur.

COLLOQUIA PLAUTINA.

Ex

AMPHITRYONE.

COL. I.

Sofia. Davus.

Nde nobis prodis, *Dave*,
 claudicans, acsi lumbifra-
 gium fuiffes passus? Vide-
 ris mihi totus quasi mu-
 ranâ exoffatus. *DAVUS*.
 Certè ex carcere prodeo,
 in quem, heri mei jussu, tres viri, gigan-
 teis viribus præditi, compegerant; ii-
 démque, tanquam ex promptuaria cella,
 ad flagrum deprompserunt, utque incu-
 dem ceciderunt;

—*ferrum*

Non adeò exercent vasto Cyclopes in
antro,

A

Brontesq,

COLLOQUIUM I.

*Brontesq̃, Steropesq̃, & nudus
membra Pyracmon.*

So. Primâ facie vix te cognoscebam, adeò os tibi exossatum est, & velut de novo fictum. Quare herus in te adeò exarsit? DAV. Dicam, neque more meo solens, consuiam tibi jam mendacium, nè

^a Frangas ab
occo.

^b Citò.

^c Fictis.

^d Noct.

^e Noctis Deo.

^{*} Lecti.

^f Ingratis.

tu etiam os mihi ^a occilles probè; non enim me latet quàm soleas esse animatus ad duellum, quàmque gestiant tibi pugnì, ^b numero enim excandescere & actutum turbas conciere soles. Sos. Proinde cave, si sapias, neque tergum tuum cicatricosum mortuis bubus iterum exponas: memineris noctem illam quam verberatus pependisti perpetem; nam si me illudas ^c consutis tuis dolis, non effugies infortunium, licèt quadrigas inscendas Jovis, quamvis Mercurii gesses talaria, aut petalum cum pinnulis. DA. Pax. Ego faxo ut mihi injurato credas: Illac ^d noctu quâ Sol appotus probè, diutiùs solito dormivit cum ^e Nocturno ebrio, Herus meus, relictâ uxore usurariâ, in loco ^{*} lectus, qui vix ubi cubuit concaluit (adeò in rem attentus est, cupiens eam assiduo auctare lucro) statim exporrectus, me ^f ingratis excitat. Quid (inquam ego semi-insomnis) here, adeò

deò dementiæ impletus es, ut surgas æta-
 tem priusquàm Sol exoriatur cum qua-
 drigis ? ^g Imperce tibi quæso, neque ante-
 vertas ^h Jugulæ, vesperuginis & ⁱ vergili-
 arum occasum : si ^k affictim, ut prædicare ^l Vehementer.
 soles, uxorem amares, aut deperires, non
 surgeres antequàm illi feminares filium,
 & gravidam redderes compressu tuo. At
 hæc mea verba alata nimis (¹ vocem enim
 volucrum gestito) quibus illi supparasi-
 tari videbar, bilem commoverunt, ne-
 que in ^m tranquillum conferre valebant. ^m Tranquil-
 Audiebam, Quid tibi ⁿ curatio est hanc ⁿ Quid curas ?
 rem Verbero, aut ^o mutitio, audaciæ ^o Quid mu-
 Columnen, Mastygia, Carnifex, Syco-
 phanta ? Méne ^p focienum tuum putas ? ^p Socium.
 & nisi nox interventu suo nos dirimis-
 set, periissem : Sese accingebat scipione
 suo toros meos ^q expugnassere. ^q Expugnare.
 Certè præstitisset tacuisse, & verbis tuis
 advolantibus alas divulsisse. DA. Ve-
 rum : sed ^r cirineam vini meri, ut à ^r Vas vina-
 matre fuerat natum, hesternâ nocte clàm ^r E vite ex-
 eduxeram ; sic Bacchus mihi linguam ^r pressum bibi.
 præpetem fecerat, & ipso Mercurio velo-
 ciores. SO. Sed perge. DA. Cùm he-
 rus frustra vires suas effudisset in ventos,
 & auras diverberasset fatis, advertens i-
 ram nihil profuturam in tenebris, quæ

- me, septemplex instar clypei, ab ejus ictibus defenderunt, cœpit paulatim detumescere, mēque blandis compellare vocibus, & palpo percutere: Heus, inquit, *Dave*, si mavelles me tibi ^r favitorem & patronum, quàm hostem; si non vis obtundi pugnīs, aut in tergo ^u expeti tuā scēlērā; si non cum vino ^x finitū ebibisti imperium in te meum, nè ^y prævortas tuum somnum præ meo commodo, neque somniculosè exequaris mandata mea; ^z nequiter enim huic usque expetivit tua contumacia. Agè ergo, recipe te non in *Lemnum*, sed ad caminum culinæ, *Vulcanum* ibi dormientem excita, & à complexibus, non suæ Veneris, sed cineris, avelle; ^a face ut mox luciscat jam hoc. Sos. Quid tu ad hæc? Nonnè ^b tuatim respondiisti? DA. Certè, (inquam ego) si ^c loripidem illum Deum apud nos hic delitescentem invenero, non (ut olim de cœlo Jupiter) deturbabo, sed, ^d Nymphis nostris in eum immisissis, suffocabo; neque, si ^e occepso, desinam, antequàm ^f animam puteo intertraxero, & in hunc effudero. Illi non succurret, ut quondam, ^g ἀργυρόπεζα *Thetis*. Malè sit ei, qui & *Minerva* nostræ vim intulit, & ^h *Erychthonium* in terra nostra seminavit;
- ^r Favitorem.
- ⁿ Expendi,
Puniri.
- ^x Simul.
- ^y Præferas.
- ^z Infelicitè
evasit.
- ^a Ut lumen
accendatur.
- ^b Tuo more.
- ^c Vulcanum.
- ^d Aquis insur-
sis.
- ^e Incepero.
- ^f Aquam hau-
sero totam.
- ^g Argentipes.
- ^h Contentio-
nis Deus.

vit ; quin *Mariem* etiam barbarum, tot annos retibus suis implicitum, impunè demisit : & nunc i 'Ανδροφόνος ille, relictâ i Occisor hominum, Thraciâ, ad nos, cum comitibus suis, Timore, Irâ, & Clamore, commigravit, ubi omnia fûsque dêque feruntur ;

— *frustrâ enim, retinacula tendens*

*Fertur equis Auriga, neq, audit
currus habenas.*

Sos. k Rumore ferunt.
 Italia, qui, pacis tempore, in obscuro vitam agebant, quique in caveis vix * con- * Speculato- res,
 quisitores erant, jam incedere l torulis l Torquibus.
 aureis insignes, quos illis *Areopagite*
 m condonârunt. DA. Eccastor, novi non- m Donârunt.
 nullos, qui antehac n secundum ibant, n Ponè seque- bantur.
 nunc anteambulones in acie ; sed primo
 o cœtu fidunt pedibus, potiùs quàm ma- o Coitu.
 nibus, aut sibi pulchrè cavent post princi-
 pia : patiuntur se libentiùs *Veneris* quàm
 Martis amplexibus p. impliciscier ? Sos. p Implicari.
 q Eccerè, dignos Bellatores mihi narras, q Ecce.

Qui non ad Veneris, nocturnaq,

prælia segnes,

Aut ubi curva sacros indixit

tibia cantus.

Sed quid Britannos, populares tuos, adeò
 r delirantes concinnavit, ut in se ita sæ- r Deliros fe- cit.
 viant ? Nos *Cisalpini* credimus illos pro

ⁱ Pro lym-
phaticis & à
Cerere tañtis
lutrandos.

^t Quàm par-
væ voluptates.
^u Præ eo.

^x Formâ Ju-
ramenti cre-
das.

^y Decepti.

^z Fascinant.

^a Telles in-
ducere.

^b Perdas.

^c In Cælo.

^d Bello cla-
rescunt.

^f Cerratis circumferendos, qui, deridicu-
li gratiâ, se mutuis lanienis sic conficiant,
ut putares *λυκανθρώπους* ibi degere: cum
tamen audio nullos, ibi lupos, *Martis*
animalia, vivere; an ergo ibi, secundum
diverbiû, *Homo homini lupus*? DAV.

O *Sofia, Sofia*, Satin' parva res est ^t vo-
luptatum in vita, ^u præ quam quod
molestum est: ^x nunquam divini quid-
quam posthac mihi credûs, si non liben-
ter oculos corrumperem, cum reputo me-
cum, vel rationem ducto, quot viri, exa-
missim optimi, in hoc bello ad mortem
dati sunt, nescio quibus maleficiis ^y de-
liniti. Præstigiatores quidam Romani
patriam meam miseram ^z frustrantur.
Alii ex his nugas nescio quas è pluteis
blatire non erubescunt, cumque pudoris
egeant, nolunt sumere mutuû: sed no-
lo hîc ^a testiculari præsentè vobis, ve-
rùm hanc rem inquisitam amittam. So.
Cave sis, nè tua te lingua ^b perdis; ri-
mas omnes oblinas, nè quid effluat; ser-
vorum generi non decet quidquam effu-
tire; comprecatum potiùs oportet, ^c qui
in superiore coenaculo habitat, prodigiali
Jovi, aut *Junoni* matrifamilias, ut illos
qui ^d belli clueant, ad pacem inclinent,
viròsque probos huic negotio allegent.

DAV.

DAV. Utinam Mercurius aliquis ^e ad- ^e Adveniat.
 ventum suum huc apportet, ut caduceo
 gladiatorum nostrorum pugnas dirimat,
 utque rixas nostras ^f dispellat. Sos. ^f Ultra pel-
 Quis homo tam foelix ^g suat, qui serio ^{lat.}
 huius Regni ruinam ^h prævortier desi- ^g Fier.
 derat ? Quot, quæso, sunt, qui se factis ^h Prævorti.
 impudicis abstinent ? Quot potius sunt ⁱ Propter
 quos propter corpora sua stupri muli- ^{quos.}
 eres complent ? Nonnè ^k exjurant, ^k Pejerant.
 coronas capiunt, & indiès madidi fiunt,
 quasi ficcis omnia dura Deus proposuif-
 set ? Juvenes fores civium innocentum
 effrigunt cardinibus, quasi censerent eas
 publicitùs præberier. Jam unusquisque
 Verna, & ulmorum ^l Acheruns, in viros ^l Cujus terga
 probos mendacia funditat, & infortuniis ^{ulmos vorant.}
 mactat impunè. DAV. Novi ego quen-
 dam Mastygiam, dignum qui bubulis co-
 riis oneretur, & fiat ^m Saturni hostia : ^m Ut occida-
 hic, cum herum meum procul suis ædibus ^{tur.}
ⁿ prohibeſſit, bacchanal ibi cum com- ⁿ Prohibue-
 potioribus suis exercuit, omnémque vi- ^{rit.}
 ctum nostrum mansitavit ; mihi intereà
 impranso vacuus crepitabat venter : cre-
 duas te larvam umbratilem videre, si me,
 qui ^o gradus grandirè antea solebam, te ^o Celeri gra-
 stitidine passu reptantem spectàſſes. Non ^{du.}
 audebam ^p oppeſſulatas fores minuf- ^p Clausas
 culo ^{peſſulis ob-}
 ductis.

q Litcs.

r Conflatur.

s Cadmus
quaſitor.t Exhaurire,
ſuperare.u Hoſtes.
x Milites.

culo pultare digito, ni vellem caput diminutum auferre, & probè concisus pugnīs, cum dentibus linguam excreare. Sos. Hic eſt belli ludus; ſed nullāne reſtat ſpes componendi hoc q litigium inter vos? DAV. Tot ſunt *Attici* in noſtra *Arcadia*, homines in lupos verſi, qui, *Polyphemi* inſtar, viſceribus miſerorum, & ſanguine veſcuntur atro; tot qui oleum camino addunt, quique quæſtum faciunt uberrimum ex noſtris damnis, ut nulla penè ſpes ſit diſſipandi hanc nebulam, quæ ex ſpiratu & anhelitu noſtro r conſtat. Putares Noſtrateis hic ſacrificare nulli præterquàm *Jovi Lyceo*, vel *Saturno*; certè Martigena illa bellua, quam *Europa* s Quæſtor aggreſſus eſt, inter nos anguineo hoſtes peperit ſemineo. Frater fratrem, immò pater filium haſtâ trudit & galeâ, cūque diris aguntur malis, nec t exantlare poſſunt tot clades impatibiles: Harmoniam tamen, *Veneris* filiam, inter ſe admittere quidam nolunt; ſic ſpes atque opes vitæ noſtræ jacent ſepultæ in pectore; niſi propitius cœli Cultor, perduelles u Papiftas, & x latrones hybernos omnes, qui tot Patriæ meæ impeerunt vulnera, virtute contundat, eòſque piorum occiſorum manibus ſacrificet. Sos. Sed quā

quâ fiduciâ audetis ab illo implorare sup-
petias, quem totiès crapulâ, fastu, cædi-
bus, sacrilegiis, irritatis? Quàm diu ux-
res proximorum impudiciâ impetitis?
cum quibus clàm consueti cubilibus, the-
sauros stuprorum tot apud vos habetis.
Sed nè irritem crabrones, hæc missa faci-
am, & redeamus ad herum tuum: Quomo-
dò illi tecum conventum est? DA. Dicam
paucis: Heri blanditiis victus, postquam
y Lemnium Deum, non jam in *Ætna* ^{Ignem.}
Jovi fabricantem tela, sed in camini
nostri mollibus favillis involutum exper-
gefeci, tenebras, defensores meos, in fu-
gam demens verti, & ædibus exclusi.
Heres bilem illam, quam mox per carni-
fices suos in scapulas & lumbos meos e-
vomiturus erat, sub alto pectore premit,
simulânſque se rem divinam facturum,
jussit me ^z *Vulcanum* cornu conclusum ^{z Laternam}
gestare, illique in templum præire. Ego ^{ferre, accen-}
jam heri mei Lucifer factus, lætabundus ^{sâ candelâ}
incedo, glorians me ignipotentem Deum
corneæ caveæ, ut olim *Tamberlanes Ba-*
jazetem ferreæ, vinctum circumferre: sed
ille, me inscio, non in templum, sed in
pistrinum inducit; adeò enim ^a hester- ^{a Bacchus.}
nus *Bromius* cerebrum meum excantârat,
ut nescirem quò me pedes ferrent. At at,
inquam

inquam ego, (cum sensi me delusum)
Hoccinè templum ? Egóne futurus ho-
stia ? An hi carnifices, qui me spoliant,
sunt Sacerdotes tui ? An hic cornutus
Mulciber eâ gratiâ in corneum carcerem
inclusus est ? Quid multis ? Tres Æt-
næi Cyclopes, ut mihi videbantur, ver-
beribus invadunt ;

*Atq, inter sese multâ vi brachia
tollunt*

In numerum. —

^b Celeri gra-
du antè ince-
debam, nunc
tardo.

^c *Bacchus.*
^d Vinum.

^e Nec edi,
nec bibi.

Hi non me dimiserunt antequàm satur
fui flagris, tantúmque cruoris *Baccho* sa-
crificavi, quantum exantlarem illius li-
quoris ; sic ut ego, qui ^b gladiatorius an-
te hac videbar, & dædaliis ferri remigiis,
nunc testudineus incedo. Sos. Posthac,
si sapias, tergo & cruribus melius conu-
les, & cavebis opinor, nè rursus modici
transilias munera *Liberi*. DAV. Ita me
malè amet ^c *Dionysius*, si posthac tetige-
ro ^d laticem lyæum, nisi lymphis bene
domitum : intereà me domum rectà reci-
piam, ut stomachum hunc, præ fame
latrantem, offâ compescam ; integrum
jam ædipòl biduum, nec ^e *Cerere* salu-
tavi nec *Liberum*.

COL. II.

EX ASINARIA.

Syrus. Geta.

Dile mihi, *Geta*, ^a catenarum Colone, quid causæ est quòd nos servi nauclerico ornatu amicti incedimus? *GET.* Dicam tibi, *Syre*, ^b flagrorum gymnasium: quia nos servi nautæ sumus, & servitus mare periculosum, in quo non minus jactamur procellis, quàm qui in altum se remigio veloque capeffunt. Quoties ^c *Æacidinis* minis nos territant domini, quoties numellis, nervis, boiis, ^d incloctores, & nostri tergi gnari Doctores includunt & vinciunt; quoties lentis afficimur virgis, dum manicæ manus complectuntur; quoties valentes Virgatores ad ^e languorem damus, nonnè videmur toties tempestatibus jactari, & quasi naufragium facere? *Sy.* Deum Fidium juro, rem acu tetigisti; nam herum habeo calcitronem, adeò plagosum, ut assiduis verberibus latera mea jamdudum occalluerunt: sæpe me ^f illuc ducit, ^g ubi lapis lapidem terit, ubi flent nequam homines, qui polentam pinstant, nempe, apud ^g fustudinas ferricrepinas

^a Qui inter catenas degis.^b Flagris exerceite.^c *Achilleis*, terrificis.^d *Κλοσμός*, est strepitus virgarum.^e Defessos reddimus.^f In pistrium.^g Ubi fustibus cæduntur homines, ubi ferrea vincula crepant.

^h Flagella
coriacea.

ⁱ Abundè
fundo lachry-
mas.

^k Pergulas in
nave, vel par-
vos portus.
^l Loca navis
ubi reponen-
bantur remi.

^m Pars fru-
gum subtrahi-
tur.

ⁿ Ingratis,
sine gratiis.

^o Quod jaci-
tur in mare.
^p Mori.
^q Incidere.

^r Domi bel-
lique.
^s Interdium.

ferricrepinas insulas, ubi vivos homines
^h mortui incurfant boves. Sæpe de die
me virgarum facit lasciviam, neque ullâ
flectitur misericordiâ, licet aliquando
ⁱ largus lachrymarum sim, & pietatem
piem. Jani verò assuetudine flagrorum
tanta est scapularum confidentia, ut vir-
tutem ulmorum flocci faciant. GET.
Miserior est servorum, quàm nautarum
conditio: hi enim pelagi minis territi,
& undis vexati, ^k portifculos suos ha-
bent, & ^l casterias: nobis patronus ne-
mo est; sordidam vitam atro pane ob-
lectamus, in pannis inopia, arctè con-
tentèque habemur; sæpe ^m defrudamur,
sæpe verba quæ loquimur despuere, &
excreare cogimur; sæpe ex cursura an-
helitum vix ducimus, quin dies integros,
noctésq; ⁿ ingratiis sudore nostro & la-
bore laceramus: præstat piscem esse pati-
narium, aut rete ^o jaculum, immò ^p mo-
riri, quàm talem servitutis pestem ^q op-
petere. SYR. Certè vix credo asinos, quo-
rum ungulæ subtritæ sunt ad fœmina,
miseriorem vitam agere: herus meus as-
siduè domi ^r duellique vexat me; lar-
gum facit nocturna opera, & ^s interdium
negotiosum, labori semper meo sup-
peditat; vel enim operas araneorum de-
jicio,

jicio, vel ^t bullas in splendorem do, vel ^t *Æneas*, in-
 conservas fores obfero, refero : nunc ad telligo.
 vinarium, nunc ad trapezitam cursito,
 nec ^u optiones ullas habeo ; non tamen ^u *Adjucores.*
 illi satago, nec operam meam ^x hosti- ^x *Compensa-*
 mentum putat, sed quando volet ulme- *tionem.*
 um facit ; & licet illi meam operam ipsâ
 Lubentiâ lubentior navem, nullam ta-
 men mercedem aufero, præter plagas
^y prægnantes de tergo : hoc meum pecu- ^y *Plurimas*
 lium est, hæ meæ opimitates, hunc thes- *plagas.*
 aurum in tergo gero ; non tamen tinnire
 contrâ audeo, aut ^z vinulâ oratione ^z *Molli &*
 demulcere, aut caput ^a casare, quin statim ^a *dulci.*
 os pugnis opprimat. *GET.* Nul- ^a *Quatere.*
 lumne tibi ^b præfiscine adversus fascina- ^b *Quo præ-*
 torem illum ? Si ^{*} licessit, ædes ejus com- *caveur fasci-*
 pilarem, nummos rescriptos auferrem, *num.*
 omnibus suis bonis eluerem, & ^c supre- ^{*} *Liceret.*
 mum dicerem, neque concessarem pedi- ^c *Valedice-*
 bus, sed statim me in fugam conjicerem. *rem.*
SYR. Certè consilium hoc mihi non
 displicet ; abusa enim non durant. Qua-
 si illex esset, fraudem sæpe in vicinos
^d frausus est sycophantias id ætatis ad- ^d *Commisc.*
 versus viros probos struere solet : quin
 capularis jam senex, & æquum ^e centu- ^e *Centum*
 podium atratis vespillonibus brevi fu- *pendo pen-*
 turus, figitur ^f clavo *Cupidinis*, adeo ut ^f *Indulget*
 uxor *Amori.*

uxor cuculum è lustris rapere sæpe cogatur : quin tam sordidè avarus est, ut egenos portitores soleat privare portoriis ; nunquam mercatur nisi Græcâ fide ; adeò oculatæ sunt illi manus, ut nihil credant, nisi quod vident : pauper non potest illi vel quadrantem electare, etiam si supplicasset illum : & percies si debitam pecuniam expetessis : garrulitate suâ vicinos enecat, neque ^h verbis velitationem ⁱ compendi fieri unquam cupit. Hæc auriti vicini non ignorant, qui me sollicitant, quoties in plateis mihi ^k occesserint obviam, ut ridicularii senis ^l nox jugulum petam ; illius mortem aiunt hostiam fore ^m succidaneam, diisque gratissimam. Quid inutile, immò nocivum illud terræ pondus vicinos diutius conturbaret ? Piscem vetustate nequam, & putridum evasisse, & ⁿ Coci- onem nihili esse cæcum. GET. Sed interim cavendum, *Syre*, nè olfaciant heri nostri nos huiusmodi quidquam adversus eos machinari ; nam scis illos vitæ & necis, sed lege iniquissimâ, in servos habere potestatem ; & quo jure, quâve injuriâ à vita ^o abjudicare possunt : hoc nobis servitus legat testamento, ut ludibrium minorum finis, & omnium mortalium

^g Irritas, excrucias.

^h Verborum.
ⁱ Compendiosam.

^k Occurrerint.

^l Nocturnum.

^m Secundam.

ⁿ Cecio, seu
Μεταβολεύς.

^o Occidere.

talium miserrimi: licet multa iniqua
 nobis p^p expetant, habendum & feren- ^p A nobis re-
 dum est hoc onus cum labore. Si petas ut ^q quirant.
 pro opera tua herus q^q hostire velit con- ^q Remmerna-
 tra, ad orcum te mittendum minabitur, ^{ri}
 ut ibi legatione apud *Proserpinam* fun-
 garis. SYR. Diis habeo gratias, qui me
 haecenus * servassint; sed r^r interibi quid ^{*} Servarunt.
 faciendum putas? An f^f capuli decus il- ^r Interea.
 lud semper mihi calcibus suis insultabit, ^f Decrepitus.
 immerito meo, non me aliter tractans
 quam equum succussorium; quem, cum
 non t^t tolutim badissat, calcibus & fusti- ^t Gradatim
 bus fatigat? An non animam ejus fæti- ^{incedit}
 dam, quæ toties nasum hunc oppugna-
 vit, (u^u nauteam enim olet) ad inferos de- ^u Aqua fæti-
 trudam? Petisne ut lupo tali mulsu- ^{da sentinae}
 è cantharo præbeam? Certè credo me he- ^{navis.}
 ræ meæ opus gratum facturum, & x com- ^x Justam
 modas aliquot ab ea habiturum minas, ^{summam.}
 si cani istius capitis cerebrum diminu-
 am; nam sæpe quæstia est virum suum
 apud scorta corruptelæ & liberis lustris
 studere, opere foris faciundo lassum no-
 ctu advenire, fundum alienum arare, in-
 cultum familiarem deferere, quin ipse sæ-
 pe conticinio cum scorto illum y pollu- ^y Opiare.
 cibiliter coenantem offendi, & labella cum
 labellis comparantem. Hera constituit
 illi

^a In jus vocare.

^b Recipit.

^c Animæ.

^d Sacra facere.

^e In novam formam poliendo mutaveris.

^f In unum annum.

illi scorto ^a diem dicere, & illius ex amore incendium aliquo modo extinguere; quòd toties ^b receptio est ejus virum. GET. Licèt herus tuus meritissimo ejus mortem mereatur, nollem te tamen illi manus injicere; servus enim es: actum erit de salute ^c interioris corporis, si tam nefandum homicidium commiseris: præterea, crucem effugere nequis; etiam si confricentur Imperatoris genua, licèt *Herculi* ^d pollucere velis, quamvis arte fullonicâ vestes ^e interpolaveris, aut pollinctorum induas velamina, evadere tamen Dei iram, aut latere nequis. Deinde, quæso te, considera quàm brevi à tali tyranno liberandus es, cujus vita ob senium vix futura est ^f annua: neque te offendat hic vestis color; distinctionis enim causâ diversorum colorum usus est: Principes purpureo, Servi cæruleo, vespillones atro, & ambientes magistratum candido, novæ nuptæ flammeis coloris lutei utuntur; forte nostrâ contenti simus, & æquo animo servitutis nostræ jugum feramus, - nam

— *levius sit patientia,*

Quicquid corrigere est nefas.

SYR. Gratias reddo pro tam salubri & ^g Inceptum. opportuno consilio. Ego hoc opus ^g ex-
asciatum

asciatum in medio relinquam. Nunquam fuit mihi jactus Venereus gratior, quàm occurfus hic tuus hodiernus : nunc mihi aliò properandum est ; cras si videbitur iterum conveniemus, tum de hac re verba ^b fœnerato funditabimus. ^b Cum scœnore.

COL. III.

EX AULULARIA.

Eubolus. Misogynes.

Nlli me fallant oculi, veterem congerronem meum, *Misogynem*, video : Adibo, & compellabo hominem. Salve, *Misogynes* ^a nugigerule : Quid ^a Qui res muliebres venit adeò macer & pallidus es, pelluces ut laterna punica, ita ut in sole tibi vivo liceat inspicere exta ? An apud *Proserpinam* legatione functus es ? Mis. Certè plurima mala se agglutinant in me, nec salutis vadum usquam conspicio, nec mihi ^b catapirates adest ad explorandam ^b I linea cum missa plumbea. horum malorum maris altitudinem : ^c i.e. Loris cœdi. malim indiès subire ^c censionem bubulam, & redigere in splendorem compedes, quàm cum tali trivenefica uxore, & fure manifestaria vivere. Haud ^d cau- ^d Non querar si quis mihi gulam frangat. sificabor, si quis me enecet in nervo.

B

EUB. gat.

e Præ metu
saltare.

f Te suspen-
deres.

g Obstinate
expetii.

h Cupiditati-
bus inexple-
bilibus.

i Voto liber-
are.

EUB. Certè cor mihi incipit ^e artem fa-
cere ludicram, & in pectus emicare : nam
quis malus Genius inter vos lites ferit ?
Non ita pridem tam perditè eam depe-
ribas, quòd veritus sim nè, si eam in uxo-
rem non duxisses, præ amoris intempe-
rie collum laqueo obstringeres, & ex te
faceres ^f literam longam. MISOG. U-
tinam mihi gulam interstrinxissem cùm
verberabilissimam illam uxorem ^g ob-
stinavi ; mavelim emortuum me leto
malo, quàm cum illa diutiùs sub eodem
tecto degere, cujus ^h insatietatibus nulla
lex : mihi mutanda est colonia, nequeo
enim illius imperium & immodicos
sumptus diutiùs ferre, aut contumelias
pati. EUBOL. Quid facies ? jam uxor
est, qualis qualis sit ferenda est, aut pru-
dentiâ & humanitate tuâ in ordinem
redigenda ; matrimonii incommoda e-
rant præcogitanda, & vires in ferendis
malis examinandæ, priusquàm te in con-
jugii vincula coniecisses : debebas ejus
indolem priùs exploratam habere, quàm
in thalami tui consortem adsciscere : jam
difficile est eam repudiare, aut ⁱ reseca-
re quod semel obsecravisti. MIS. Vera
tu quidem prædicas, sed præcavere, aut
previdere incommoda futura quis valet ?

Cereris

Cereris vigiliis, impulsu adolescentiæ, oculis ejus emissitiis, vestitu, & creta quibus se occultavit, in hoc malum incidi. Sublevit os mihi penissimè: imperitus adolescens eram, non *Argus* oculeus, ut hæc mala præviderem; deinde, dotis famâ impulsus, ultrò ad eam veni. EUBOL. At uxores dotatæ mactant & malo & damno viros. MISOG. At in dote etiam deceptus sum; nam pro thesauro nactus sum carbones, & in faba curculionem reperi: Parentes enim ejus, quos putavi divitiis superasse picos qui aureos montes colunt, grande æs alienum confraverant; jam illis ^k dicā scribitur. Servus meus *Geta*, stimulorum ^l seges, (quem, si vivo, dedam discipulum cruci, nè mihi iterum duit verba) me mendaciis suis & importunitate in has conjecit nuptias, & mihi misero oneravit ^m zamiā; nam is, cupiens ⁿ probasse nugas, narravit mihi senem illum pumice aridiorem, abscondisse in Fidei templo ^o aulam quadrilibrem auro onustam, quam daturus erat dotis nomine genero suo: Dii ^p adaxint Veteratorem illum in suspendium, qui

^k In jus vocantur.

^l Dignus tot stimulis quot spicis abundat seges.

^m Oneravit me zamiā, i.e. damno.

ⁿ Persuadere nugis.

^o Ollam quadrilibram.

^p Adegerint.

¶ Parvum lignum.

¶ Concredit.

¶ Acceptis vadibus in iudicium vocat.

¶ Multus annus, i.e. multi anni.

¶ Penitissimè scalpere.

¶ Capiet.

¶ Quisquis est.

¶ Quod det.

¶ Quod perdat.

me vanâ spe delusit, & hiantem *Larum* decepit; nam miser ille senex ne vel unguium præsegmina habebat quæ daret, aut ¶ ligillum è quo fumum eliceret; nemo jam illi quidquam ¶ conceduit, sed creditores omnes eum ¶ vadantur. Jam ¶ multos annos est quòd non ausus sit in publicum proripere, nec latum unguem aut transversum digitum ab æde discedere. EUBOL. Utcunque hæc quæ narras dura sunt, patientiâ tamen superanda: quare oportet virum prudentem, etiam in adversis, animo esse defæcato, cum brevi duratura sint huius mundi mala, & præcipuè vitæ nostræ voluptates oppletæ sint inaniis; & quæ insania est inhiare divitiis tam incertis, & citò relinquendis, & more gallorum gallinaceorum, ¶ penitissimè scalpurire ungulis terram, ut factitant ii qui rimantur aurum & argentum, omnium malorum irritamenta, in magnæ matris visceribus; cum in morte ne vel minimam partem ¶ indipiscet ditissimus rex ¶ quiqui est? Neque enim in sepulchro habet *Cra-* *sum* ¶ quod duit, nec *Irus* quod ¶ perdui: Mors, velut *Polypus*, tenebit aurum

rum tibi ^a harpagatum, quod jam ^{Ablatum.} tantâ curâ congeris. Præterea, non-
 nè videmus Deam *Lavernam* semper
 insidiari divitiis, & sceleratos milites
 desquamare, & exdorsuare opulentos,
 rapientes omnia, neque vel ^b arto- ^b Vas in quo
 ptam relinquentes? Misog. Hæc quæ ^{panis torreba-}
 narras non me latent, nam nuper
 vicinus meus *Chrysalus* emunctus est
 thesauris suis omnibus, & supellesti-
 le, adeò ut glabrior sit relictus quàm
volsus ludius; & ^c postideà, quia de ^c Postea.
 vi & injuriâ nonnihil questus est,
Strato quidam, de genere (puto) *Ge-*
ryonageo, senas habens manus, molli-
 orem reddidit misellum illum fusti-
 bus, quam est Cincædus, neque audet
 hominem deferre ad Tres-viros. Eub.
 Certè hoc ^d temperi deglutienda sunt ^d Hoc tem-
 ejusmodi catapotia, & dissimulandæ ^{pore.}
 injuriæ, & omnes ædium anguli ^e per- ^e Adverbla-
 viam faciendi sunt militibus gratis, ^{liter.}
 nisi vis impleri caput fustibus, aut
 fissile habere sinciput, aut per Phila-
 cistas in carcerem trahi. Si nihil domi
 habes præter laridum rancidum, quo
 fortè contenta est familia, tibi pro-
 perandum est ad macellum, & con-
 ducendæ sunt oves, & agni militibus

f Inebrientur
morcuis simi-
les relinquen-
di.

g Tractare.

h Scateat.
i Convicio
diffamare.

cædundi seu mactandi, donecum ci-
bis repleti f vino deponantur. Nundi-
nalis coquus tibi domi servandus est,
ut illis possis lautius g adire manum;
& si cælum sit paulò frigidiusculum,
assiduè *Vulcano* studendum. *Cereales* nu-
ptiæ militibus nostris non arrident,
nec *Θυσίαι νεφέλειος* Timetum *Marti* a-
micum. Nulla jam tractatio grata, nisi
vino h scatat; immò parati sunt te i pi-
pulo differre, nisi facias illis, ut so-
lent superis, fidelia congiali plena
mulsâ, & citis quadrigis mandata
persequaris. M r s o g. Sed hæc missa
faciamus: Conditio mea non felicità-
or illorum, quorum opes prædæ sunt
militibus; uxor mihi est ipsâ *Bellonâ*
rapacior: si scires quantis sumptibus
obsonat, quot coquos quasi in Bac-
chanal coquinarum conducit, quot
otiosos salutigerulos domi mæxalat,
quot spongas quæ mihi omne vinum
exhauriunt pitiscando, diceres me ni-
hil miserius: Una est compotrix ux-
oris vicina, quæ sola potest interbi-
bere fontem *Corinthiensem* Pyrenen, si
vino scateat. Unâ nocte relevit om-
nes serias & dolia, & jam (scio) do-
mi comitia haberi muliebria de capi-
te

te meo & opibus. Quid aliud exspecto, nisi ut me meaq; omnia sumant, consumant, exedant? hæc diutiùs non potero pati. Deinde, uxor est in ære penè omnium ¹ propalarum, ^m phrygionum, & ⁿ lanariorum: hesternâ nocte ^o Patagiarii, Indusiarii, Flammarei, Manulearei, Myrobathrarii, Linteones, Solearii, Stropharii, Semizonarii, Diabathrarii, Violarii, Cerinarii, Molochinarii, Limbularii, Arcularii, Crocotarei, aream meam obsederunt, pecuniam ob merces adravim poscentes: ego coactus me clam per posticum subducere, & ^p aliovorsum ire, & testudineum gradum grandire; alioqui de me fuisset actum. An ergo ^q aliqui tibi felix videor? Sed, quod mihi maximè molestum est, gravis est, & jam propinqua paritudo appetit; ^r mei tamen fastidit, & alios amatores domi meæ sumptibus meis alit; prostibulum populi duxisse videor non uxorem. Si sermonem meum

mamas vendunt aut conficiunt; Semizonarii, qui semicingula, seu semizonas; Diabathrarii, qui soleas Græcicas vendunt; Violarii, qui violæ colore tingunt; Cerinarii, qui ceræ, seu flavo; Molochinarii, qui colore molochino, id est, flori malvæ simili; Limbularii, qui limbos vestis vendunt; Arcularii, qui areas faciunt; Crocotarii, qui crocotas inficiunt, i. vestes flavas. ^p Aliorsum. ^q In aliqua re. ^r Me fastidit.

^k Possum.
^l Qui vendit merces palam
^m Qui vestes Phrygias vendit aut facit.
ⁿ Qui lanam faciunt aut vendunt.
^o Qui patagium, hoc est, clavatam clamydem vendunt; Indusiarii, qui indusia; Flammarii, qui flammæum; Manulearii, qui manuleas, i. e. manicas tunicæ; Myrobathrarii, qui unguenta & odores; Linteones, qui linteæ; Solearii, qui soleas; Stropharii, qui strophiam seu fasciâ muliebrem circa

^c Quænam
ea sit.

edisti, ^c quis ea sit vides. EUBOL. Lapidēs loqueris, & dicta tua mihi cerebrum excutiunt: non decet uxoris tuæ vitia ita deblaterare; mavelim me elinguandum dare usque ab radicibus, quàm sic in mulierem meam absentem debacchari. Præstat eximere manu manubrium, id est, omnem peccandi ansam & occasionem uxori auferre. Respice id manticæ quod in tergo est: plerumque maritorum vitio sit, quòd uxores sint parùm

^c Mutaveris.

pudicæ, parùmque frugiferæ: si te ^c mutâssis, mutatam uxorem videbis. Eas domum, blandiloquio, & suavitate morum, duellum hoc domesticum componito; & nè spurcidicis dictariis, ut soles, Camerinam hanc moveto: contolle gradum, sisque uxori ratis; sic oculi ejus scient, quod frons tua velit: his artibus ex mala facies meliusculam.

C O L. IV.

E CAPTIVIS.

Nephalius. Lurco.

^a Pinguis.

^b Macer.

Quid est, *Lurco*, quòd redieris ^a molossus, qui non ita pridem abieras ^b venaticus? LUR. Quid tibi vis, *Nephalie*? NEPH. Quia hinc discedens, nihil

nihil aliud mihi videbaris quàm ossa & pellis miserâ macritudine ; nunc verò, quasi quotidie ^c Genio sacrificâsses, aut ^c Epulis in-
cellarius factus fuisses, cui res cibaria ^c terfuisses.
credita est, pinguedinem suillam con-
traxisti, & facies in ruborem data, quasi
ex officina *Vulcani* prodiisses, quin &
Pinguis ^d *aqualiculus protenso sesquipede* ^d Venter,
extat. LUR. Ego jam aliquot men-
ses ruri rurabam cum amico quodam
^e polyplufio, & liguriebam. NEPHAL. ^e Ditissimo.
Quod est illi nomen? LURC. ^f *Philodeipnus* ^f Amatorece-
vocalur. Nemo mortalium illo ^f naum.
excipit hospites lautius & benignius ;
ex cujus ædibus nunquam ^{*} remittitur
edendi exercitus : illuc ^g Pistorienses,
Panicei, Placentini, Turditani, Fice-
dulenses, ^h Maritimi milites, Porcina-
rii, & Lanii qui ⁱ concinnant oves orbas
liberis, assiduè commeantes videbis.
NEPH. Videtur victum ejus ^k commeare
scruposam viam. LUR. Certè ille non
vescitur cœnis ^l terrestribus, nec *deπvois*,
quod aiunt, ^m *αβαυois*. Hoc agnosceres, si
videres quanta indiès ibi sit lassitudo
Laniis, Porcinariis, & Coquis ; quanta
ibi carniū & piscium copia, quanta
ⁿ saturnitas : Indiès detruncant ^o col-
los tergoribus suum ; à mane ad vespere-
ram

^{*} Nunquam
deficit cibo-
rum copia.
^g Pistoris, &
qui turdos,
&c. vendunt.
^h Piscatores.
ⁱ Reddunt
orbas suis a-
gnis.
^k Esse sum-
ptuosum &
difficilem.
^l Herbaciis.
^m Ineruentis.

ⁿ Saturitas.
^o Colla.

p Glandes,
seu colla.

q Carnis du-
ratæ.

r Otiosi, qui
sedent sub ba-
siliis.

s Odiosi, &
incommodi.

t Ostiensem
à tergeminiis
Horatii &
Coriatiis dictâ

u Paratis &
accinctis mu-
niti.

x Modii ca-
paces.

ram foveant epulas fœculis ferventibus :
totum penè tempus insumitur præsti-
nando, desquamando, exdorfuando
ophthalmias, scombro, trigonos, ali-
osque pisces; prætruncando p glandia
tergoribus suum, vervecum & agnorum;
ut taceam phasianos, perdices, attagenas,
& id genus avium delicatiorum: ibi non
finuntur diu pernæ indemnatae pendere
in carnario, sed mei similes, pernarum
pestes, laridi labes, q calli calamitates,
sartaginum perniciēs, Parasiti, r Sub-
basilicani, Mendici s odiosici & incom-
modistici, qui antehac ire extra t portam
tergeminam ad saccum solebant, huc a-
gminatim confluunt, & u calceatis den-
tibus mœniti, carnificinam exercent;
dapes, more harpyarum, unguibus inva-
dunt, — *Contactuq; omnia fœdant*

Immunando, — & x modiales calices
exhaurirint. NEP. Mihi *Apitium* depin-
gis, aut *Lucullam*, vel *Caligulam* potiùs,
aut *Heliogabalum*; — *O prodiga rerum*
Luxuries! nunquam parvo contenta paratu.
Quæ infania, Otiosos, Sycophantas, Vete-
ratores, & Gnathones, qui, tanquam mu-
res, semper edunt alienum cibum, tantis
sumptibus alere, qui falsidicis fallaciis
juvenum nobilium, & imperitorum re-
rum,

rum, opes y deartuant ? Satores illi & y Diminuunt.
 factores scelerum omnium, & mēssores,
 condendi potius sunt compediti in lapidicinis, & assiduis laboribus lassitudo a-
 bigunda est ex corporibus illorum. Interea dolendum est z Agoronomum ibi es-
 se neminem, & edictiones ædilitias dormire. LUR. Quid ais, Statua Verberea ?
 Tūne baccharis in homines te longè meliores ? Indignus es cui Deus lucis tuendæ det copiam, cū tibi satis sit peculii, ærumnas tamen a exigis assiduas, abstinentia tua & parsimonia. Quoties tibi venter & guttur b resident esuriales ferias ? b Suffers.

Siccis omnia nōne Deus dura proposuit ?
 Neque, ut ait Poeta,

Mordaces aliter diffugiunt sollicitudines,
 quā saturitate ebrium esse : Aut, ut ille ait, *muneribus Liberi uti.* Illicet in malam crucem domum, & c cœnam asperam e Ex oleribus.
 dentibus truncato. NEPH. Mavelim d Mortuum.
 d me fuisse quā esse ; immò, e deruncinari, aut deartuari, quā cum hujusmodi ini subsellii viris, seu potius f Lacocernari, sc. Instrumēto fabrilī, quo ligna levigantur.
 nibus, & plagipatidis, g aperto capite f More puerorum Laconicorum plagas patiētiū.
 ædes ditiorum adolescentum invadere h lamentarias, & dentes ad alienum cibum i restringere, & k in ventrem tangere. k Ad explendum ventrem.
 g Sine pudore. h Lamentabiles. i Nudare. k Ad explendum ventrem.
 tam

l Quasi com-
muni pacto.
m In loco
Romæ juxta
Aventinum.

n Adepti.
o Sine sumptu.

p Ex quibus
nasce vinctæ
sunt.

q Pugnos pa-
ro.

r Dolos.

s Opus &
dimidium.

tam sumere confidentiani, quantam vos
Parasiti sumitis, qui omnes ^l compacto
unam rem agitis & studetis, quasi in ^m ve-
labro olearii, quomodo scilicet illaque-
etis & exedatis juvenes opulentos, qui
ⁿ apti sunt hæreditatem effertissimam
^o sine sacris. LUR. Cor mihi suffultat,
Nephalie, nec quiescit dierectum, nec
suspendit se, dum te ita blaterantem au-
dio: Nisi linguam effrænem tuam com-
primas, os tibi verberabo ^p scirpiculis
piscariis, & te mox faciam dentilegum.
Propterea, emenor, interminor, nè mihi
obstiteris obviàm; nam ^q pugillatum
incipio. NEPH. Licet tibi pugnus bali-
sta esset, cubitus catapulta, humerus ari-
es, & me statim morti mitteres, non ta-
men desistam ^r tutelâs vestras, & nequi-
tias, & ingluviem patefacere: Digni estis,
tu & tuæ farinæ nebulones, in quorum
tergis moriantur virgæ, & qui in lato-
niis lapidariis conficiatis ^s sesquiopus
quotidianum; Quid enim scelestius, &
rebus publicis perniciosius, quàm per-
mittere hujusmodi otiosos ventres im-
punè perreptare; more ranarum Ægy-
ptiacarum, aulas Principum, & domos di-
vitum in fraudem illicientes eos, polli-
citando & sollicitando eorum animos
lactantes,

lactantes, & t offuciis os illis subli-
 nentes? Qui u potiti sunt hostium, &
 inter sacrum x saxumque stant, non tam
 miseri sunt, quàm hi qui incidunt in ma-
 nus horum sexcentoplagorum, qui non
 solum patrimoniis edacitate suâ damnum
 inferunt, sed animas etiam malis consi-
 liis, tanquam veneno, inficiunt. Mi-
 rum nullas in vos extare basilicas e-
 dictiones. Non ferimus lanios qui impo-
 nunt emptoribus, qui danunt y agni-
 nam duplam pro simpla, & z petroni
 nomen indunt verveci sectario; patimur
 tamen pessimas regnorum pestes, adula-
 tores, vivere, qui spe cœnaticâ, vel privati
 lucri gratiâ, quod multos luculentos
 reddidit, integras familias, & respublicas
 pessundant. Quæ insania Parentes par-
 cè & duriter vivere, suumque defraudare
 genium, ut hæreditatem amplam filiis re-
 linquant, quam vos rapacissimæ Harpiæ,
 immundæ volucres, uncis manibus diripi-
 tis, polluitis, & obscæno ore voratis?

t Fallaciis
 decipientes.

u Capti ab
 hostibus.

x In pericu-
 lo mortis ver-
 santur.

y Dant ovil-
 lam pro agni-
 na.

z Arctem
 vervecem vo-
 cant, Petro à
 duritie carnis.
 Sectarius à
 secando.

Tristius haud vobis monstrum,

nec seuior ulla

Pestis & ira Deum Stygiis

se se extulit undis.

Olim, dum Juvenis apud Gallos agerem,
 cognovi

^a Præberet.

^b Guttur.

^{*} Incipis.

^c Defectus, id est, ante mortem Patris.

cognovi quendam opulentissimum (si nunc vivat necne Orcum scire oportet,) is tam tenax, parcus, & avarus fuit, ut vix sibi ipsi ^a dapinaret cibum, sed vesceretur radicibus & herbis quas ipse ex agris & sylvis colligebat. Nunquam erogavit vel nummum in focum, sed ipse lignatum quotidie rus ibat, & onustus putridis sarmentis, domum sub feram noctem redibat; sollem ad gulam obstringere solebat; & obturare inferiorem ^b gutturem, ne quid animæ amittat. LUR. Quam tu fabulam ^{*} incipis? NEPH. Nè me interpella. Inediâ, & assiduis vigiliis se maceravit, ut nullus quadrupedans crucians sessorem cantherius strigosior esset: verebatur mures, nè arroderent aurum suum; araneis quotidianum bellum indixit, metuens nè auro suo retia tenderent: non fidebat ipsi Fidei, non umbræ suæ, non luci quam exclusit à loculis; effodisset, si potuisset, ipsi diei oculos: si hominem videres, jureres te videre ipsum Deum *Pannucium*, adeò sentus & squalidus, pannis annisq; oblitus erat. Huic unus filius fuit adolescens; is, priusquam sibi ^c esset deliquio parentis, suasi quorundam ventricularum parasitorum, paterna scrinia, illo

illo absente in agris, invasit; affulatim
 frangendo foribus exitium attulit, uni-
 versum thesaurum ex ^d armario surripu-
 it, & compedibus quibus tot annos num-
 mi tenebantur ^e læviorem fecit. Is, co-
 mitatus tui similibus vulturiis, in *Italiam*
 profectus est; ubi in aleam, scorta, vi-
 num & convivia, omnia bona patria, quæ
 miser ille senex jam multos annos corra-
 debat, unius anni spatio abligurivit. LUR.
 Laudo juvenem illum, qui filicernio tam
 putido, & pertinaci nucleum eripuit, &
 reliquit ^f pignori putamina: dignus est ^f Pignore.
 qui ^g Acherunti clueat gloriâ. NEPH. ^g Qui in ipsa
 Immò, tu dignus es, scelerate *Lurco*, ut morte clarescat.
 impudens illud os tuum denasetur
^h mordicus: nam verè es quod diceris,
 ut nominis tui ⁱ veriverbium ostendit;
 nihil enim aliud es quàm lurco, & caput
^k oblatum vilitati. Unde tu mihi obvi-
 àm? Puto te huc ^l exauspicasse ex vincu-
 lis, & spero tibi ^m redauspicandum in ca-
 tenas; jamdudum enim meruisti, easque
 non ⁿ singularias; nullum enim nequi-
 tiæ tuæ mantellum habes, aut integumen-
 tum. Certè ipsa salus si te vult servare,
 nequit. LUR. Certè atra bilis agitat hunc
 hominem: si propiùs ^o adbites, en ma-
 culis luridis maculatur corpus. Eas do-
 num

^d Ubi pecunia aservatur.

^e Lævavit.

^f Pignore.

^g Qui in ipsa morte clarescat.

^h Morsu abripitur.

ⁱ Etymologia

^k Vile mancipium.

^l Iter inceptise.

^m Redeundum.

ⁿ Unicas.

^o Accedas.

p Fidiſſia.

q Odor.

r De collo
decidet, & te
decipies.

ſ Datur.

t Id benefi-
cium repletur.

u Videam.

x Redcas.

y Collum
caret collari.z Caduco
morbo, qui
ſputo lavatur
aut arcetur.a Mori pro
hoſte.

num, *Nephalie*, & vaſa tua p Samia re-
ple vino generoſo; habebis me hoſpitem:
emito à Scrophipaffis porcam bene ſagi-
natam, & curabis eam eleganter aſſam vel
elixam; illius q odos me facilè pertra-
het abſque invitatione. NEPH. Abi quò
dignus es, placentarum Acheruns, r te
ſpes tua decollabit; beneficium quod ſ be-
nefit bonis, t ea gratia eſt gravida bo-
nis. Tuum ingenium diſcordabile eſt,
fides fluxa, dentes ferrei, animuſque tibi
eſt obſequioſus ventri: oportet priùs de-
tumeſcat aqualiculus jejuniis & fuſtibus,
quàm te convivio excipiam; occant enim
ruſtici priuſquam ſarriunt. Nolo mora-
tus eſſe tuis moribus: non opus eſt mihi
jocis tuis & adulatione; diſteria tua & le-
pores non me provocabunt, ut u canem
irritatam imiter. Poſſum vultum meum
quando volo tranquillare gratiis. Si pa-
raſitico aucupio & otioſæ vitæ valedixe-
ris, ſi ex ſectæ Gnathonicæ emineas ſor-
didis moribus, ſi ad virtutis tramitem
x rebitas, pro rota uti me licebit; huc &
illuc vortar quò imperabis. LUR. Ego
non poſſum me abſtinentiæ & virtutis
capifthro aſſuefacere; liber ſum, y collus
meus caret collariâ: mallem laborare
z morbo qui ſputatur, a aut oppetere
peſtem

pestem hostis vicem, quàm non assenta-
ri; qui quæstus multò nunc est uberri-
mus. Malo ridiculus esse, & plagas pati,
quàm tolerare famem; ut olim, cùm

^b res in urbe prolatae essent, tum simul ^b Cum res fo-
prolatae erant res meis dentibus. Sed quid ^b rentes essent
ego hic cesso? Instat prandendi tempus; ^b intermissæ,
jam ^c caletur, latent cochleæ. Verba ^b cessatio eti-
tua ventrem non replent; nihil collo- ^b am ab esu in-
quio tuo jejuniosius, & magis ^d effer- ^b dicta.

tum fame. In ^e memoriam regredior, ^e Calet.
haud procul hinc distare ædes *Philositi*, ^d Refertum,
illuc Parasitus *Lurco* se recipiet; scio il- ^e Memini.

lum nolle ^f abnutare quod ab eo pe- ^f Abnuers
titurus sum. NEPH. Abi, video ventrem

non habere aures; laterem lavo: volo ^g Reducere,
uxorem meam, quæ vicinam ægrotam in-
visit, inquirere, & ^g reconciliassere do-

rum. Mallem quæstum facere carcera-
rium, quàm cibum cum hoc è flamma
petere. Quanto præstantius est, & ho-
mine dignius, per virtutem emori, quàm
otio & alieno cibo vivere? nam qui per
virtutem ^h perbitat, haud interit. ^h Perit.

COL. V.

E CURCULIONE.

Nicobulum. Polymachus. Puer.^a Peregrinſi.^b Strider.^c Centurio
miliſiâ eje-
ctus.^d Tumido, in
quo cini & hu-
mores confe-
runtur omnes.
^e Virides, &
lurides.^f Hillas, ſeu
intefſina.^g Vaticinari.^h Dando &
reddendo pi-
lam.

PUTO ^a hoſtem adveniffe, cui diem
condixi, nam cardo januæ ^b mutit :
I Puer, & introducito. PUER. Non eſt
ille hoſtis, ſed *Polymachus* vicinus, ^c mi-
les centuriatus in manipulo expuncto.
NICOB. Illéne qui non ita pridem incu-
babat ægrotus in *Æſculapii* fano ? Cer-
tè ipſus eſt, occurram : Salve, *Polymache*,
à profundis Manibus revocate : nulla
fuit ſpes recuperandæ valetudinis ; ince-
debas enim cum ^d conlativo ventre,
habebas ^e herbeos oculos ; querebaris
te liene fuiſſe cinctum , quaſi zonâ, &
doluiſſe ^f hiras : nemo ^g mantifcinari
potuit te vim morbi ſuperaturum ; cre-
do te Deos ſalutâſſe dextroverſum. POL.
Nos homines Dii, quaſi pilas habent,
^h datatim ludunt ; modò ſurſum, mo-
dò deorſum vibrantes ; quandóque

*Tollimur in Cælum curvato
gurgite, & iidem,
Subductâ ad Manes imos
descendimus undâ :*

Per

Per secundam valetudinem, honores,
opes, ad summum felicitatis fastigium
nos sæpe evehunt; eosdẽmque per mor-
bos, dedecus, inopiam, terræ illidunt,
& pilos catapultarios faciunt, arreptos
projicientes, & quasi nervo torquentes,
ut solent i Catapultæ: postquam enim
k eâpsẽ quam vides dextrâ excisionem
feci tot urbibus, tot mactavi hostes non
mediocri infortunio, tot l Demarchos
superavi, & m Comarchos: postquam
palliatos Græcos, Romanorum hostes
insensissimos, n drapetas feci, sic ut ex
iis præ metu machæræ meæ excuterem
crepitum o polentarium, incidi p pro-
tinam in morbum gravissimum, qui me
diu torfit, vires prostravit, & propemo-
dum exanimavit; ita ut *Summanus*, or-
cus, scilicet, summus ille Manium Deus,
quotidiè minaretur q me summanare;

i Machinæ
bellicæ sunt
vel nervo tela
longè projici-
entes.

k Hæc ipsa.

l Tribunos
Plebis.

m Principes
villarum.

n Fugitivos
feci.

o Qui polen-
tiam oleret
Græcorum ci-
vium, ut puls
fuit Romano-
rum.

p Protinus.

q Rapere.

*Quam propè furvæ regna
Proserpine,
Et judicantem vidimus
Æacum?*

Mihi lien dierectus erat, seu (ut aper-
tius loquar) distentus, & quasi in cru-
cem sublatus; omnis cibus mihi fuit in-
sipidus, nec quidquam, nisi r ingratis, r Invitè.

C 2 comedebam;

f Edendi & bibendi cupiditas.

t E vase sensim infundebam.

u Imago in Cloaca reperi-
ta.

x Cui.

y Nè convitiere, quòd convitatores in Comitium cirabantur.

comedebam; nulla mihi prorsus f pa-
resia, at perbibesia plurima; nihil aliud
quàm t è sino liquores in me ductim
invergebam, adeò ut non in ventrem,
sed in barathrum mihi potum infundere
viderer; nec tamen incendium meum
extinguere potui. N I C O B. Fortassis
alvus tibi fuit astricta. POLYM. Certè
decem integris diebus n Cloacinam non
salutavi; nec ulla fuit spes eundi illuc
quò saturi ire solent, nisi Medicus, qui
mihi fuit alter genius, tulisset opem, &
ventris mei cloacam injectione qua-
dam proluiisset; x quò, secundum
Deum, vitam hanc debeo. N I C. Sed
quomodò tam gravem morbum contra-
xisti? P O L Y M. Nè me y incomities,
& ingenuè fatebor: Ex nimia *Veneris*, &
Vini intemperantiâ, hoc malum mihi
accerfivi. N I C O B. Profectò jam rem
acu, quod aiunt, tetigisti; injurius e-
nim nisi jam videbaris superis, qui in
eos causam tui morbi rejiciebas; cùm,
reverà, nemo lædatur, nisi à seipso: Hæc
enim tempestate, sponte homines dege-
nerârunt in sues, non potentibus herbis
aut veneficiis *Circes*, sed vinipotentis
Bacchi. Quot enim merobibos novi, seu
lagenas potius, ubi vinum solet *Chium*
esse?

esse? Hi noctes & dies potitant in ^z thermopoliis, inceduntque per plateas, non opertis capitulis, ut olim ebrioli Græci; sed aperti sunt sine ulla aut verecundia, aut reprehensione; quibus irroganda esset multa, si secum bene ageretur; digni quibus mulierculæ, & omnes ^a Ludii barbari publicè ^b occident: hi non videntur sibi vivere, nisi quamdiù odos vini obsequitur eorum naso: plenis faucibus ingurgitant avariter illud vinum, quod mox evomant; non considerantes interea quot tenuis fortunæ homines periclitentur bulimia; quorum fauces fame ^c lippiunt, lactes lassæ ^d vacuitate rugiunt. POLYM. Fateor equidem bibendi illud cacoëthes pervasisse universam penè Europam, omnésque hominum status & ordines, imò ipsos Sacerdotes, & Monachos invalisse; qui, licet Curios simulent, Bacchanalia tamen vivunt. Cœlestis vitæ professores, cœlestis arcus instar bibunt: eorum namque nonnullos novi, qui vineam mererentur statuat, gutturi seu bibacitati monumentum, adeò strenui potatores sunt. Pessimus hic mos tam invaluit, ut nulla jam putentur convivium, nisi vino madentia, nisi lepidus *Liber* dominetur; imò, si sodales aliquot

^z In caupo-
ne, ubi cibi &
porus calidi
venduntur.

^a Pueri Ita-
lici saltatores.
^b Convitien-
tur.

^c Metapho-
ra ab oculis.
^d Vacuitate.

Nummos
consumendos,

fortè coëant, & ^e symbolas in cœnam
conferant, non surgunt priusquàm pes
& manus suum rectè facere officium desti-
terint. His immodicis compotationibus
morbum meum acceptum fero, ut nihil
dicam de jactura temporis, & rei famili-
aris: sæpe serò cœnans nocebam nocti;
dies somno, noctes comensationibus
dicare solebam: sæpe exclusi solem, ut
mihi luceret cereum apicularum operâ
congestum. NICOB. An non vinolentia
tua te ad *Venerem* stimulavit? POLYM.

f Sacrificium
matutinum.

g Figere.

h Nuptis.

i Divites
profusi scor-
tatores.

k Impudicas
fœminas.

l Quæ ces-
sant olescere,
i.e. crecere.

m Unoculus,

ut *Arimaspi*
allusio in voce
Coclitum.

n Jactibus.

o Fœlix alex
jactus.

p Infœlix a-
lex jactus.

Ex serotina potatione, sæpe coactus sum
Veneri in ara sua ^f jentaculum inferre,
& illicita ^g pangere suavia, non solum
puellis, sed etiam ^h jugum ferentibus.
NICOB. Non mirum, cum flamma fumo
proxima sit. POL. In hac ipsa urbe quidam

ⁱ Ditis damnosi mariti sunt, qui ad
^k propudia, & ^l scorta exoleta commeare
non horrent: hi incautos juvenes, & li-
beraliter eductos, in fraudes illiciunt, ad
illicitas libidines, & aleam provocant.

Unus illorum è *Coclitum*, seu ^m *Ari-*
massorum, ut puto, profapia, tribus alex
ⁿ bolis me vicit, cum illi ^o *Hercules*
basilicus semper faverit, me quatuor
^p Voltorii perdididerunt; unâ enim nocte,
quâ cum illo *Veneri* noctivigili, & alex
operam

operam dabam, universæ pecuniæ quam habebam tunc in crumena, & annuli signatorii, jacturam feci. NICOB. Si ego Magistratum gererem, ejusmodi Lenones, qui ita q vorfare solent juvenes imperitos, eosque citant libellis Venereis, r polluctos virgis, f intestabiles facerem. POLYM. Indigni reverà sunt, qui apud viros bonos lingant salem; nullæ enim in Republica sunt pestes capitaliores t hibus : dolendum est permissum esse illis u antistari, aut x mancipēs habere. Hæc urbs scatet talibus curculionibus; nam y heri, dum me reciperem z esum ad præsepim meam, quidam, mihi prorsus ignotus, in platea sit obviam, coepit nugas blatre, & a oblinire mihi os; Mi frater, inquit, b oculeissime, me sequere, & te deducam in fanum Cupidinis, ubi pulcherrimæ Veneres adventum tuum præstolantur. Mihi nunc c usus est pecuniâ, largiri aliquantulum, & te beatum reddam : nè pigeat nummos aliquot effundere, ut Dearum colloquio & convivio interesse possis; nam qui vult esse nucem, nucleum frangat oportet. Ego statim iratus, d Cujatis, inquam, es tu, e umbratice, cum f nocturnis tuis oculis ? Tunc meum

q Fraudare.

r Cumulatos & obrutos, ut Hercules ara sacrificiis.

f Sine testiculis, vel sine testimonio.

t His.

u Testes sumere.

x Fidei-jutores.

y Heri.

z Irem domum ad coenam.

a Deludere.

b Tam charè quàm oculi mei.

c Opus est.

d Cujas.

e Homo nihili.

f Noctuz.

C 4

* amare

* Meum anio* * amare blandiloquentiâ tuâ sollicitas, rem.

8 Datis va- & me Venereis vadimoniis 8 convada-
dibus, cogis ris? Hamum tuum aliis vorandum trade,
me in iudicio nihil mihi cum ebriolis illis tuis h per-
sistere.

h Nugatrici- solis nugis: hætenus illis supplicium de-
bus ebriosis.

i Aufuge. i exulatum abi, aut statim hæc machæra

k Dissecat. k dissicit tibi ambas auriculas: faciam ut

l Frustratim l frustulatim differant. Fuge, inquam, ocyûs, si nè vis ferre infor-
auferant.

tunium. N I C O B. Quid ille interea?

POLYM. Statim correptâ fugâ evanuit;

— *pedibus timor addidit alas.*

N I C O B. Laudo sanè fortitudinem tuam; dignus es non Centurionis, sed Imperatoris titulo, qui tibi ipsi possis imperare.

Qui mare offendit, i. e. Nauta.
n Scopis, qui- bus pulvis ex- curitur.

PUER. Here, m halophanta quidam pro foribus te conventum velit; onustus est vulsellis, n excutiis, radulis, odontagris, aliisque id genus mercimoniis. N I C.

Non est ille halophanta, sed sycophanta

* Eat. circumforaneus: Jube * bitet ad Tonsores cum mercibus suis, aut si cibis conventis opus est ejus dentibus, recipiat se ad cauponem; nihil mihi cum illo. POL.

Puto me scire hominem; est illi uxor læna bibacissima. N I C O B. Ipsa est mare

o Amphora capiens sextarios 48.

sanè potius, quod fluvium quemvis recipit, aut o quadrantal: illi una vinde-

mia

mia non satis est. POL. Audio eam esse insignem athletam, quæ mariti sui costas & humeros incurfare soleat nonnunquam fustibus. NICOB. *Penthesileam* alteram mihi narras : mittenda est in regionem p Unomammiam, ad sorores Amazonidas ; & delicatum, mollémque ejus maritum dignum censeo qui accubet cum q catello, sed ferreo. POLYM. Si mihi talis esset uxor, ego non r memet assererem manu causâ liberali, sed illam probè exoffarem, aut Liçtori s mancipio darem. PUER. Hera te ad cœnam vocat. NICOB. Accedo : Placétne, mi *Polymache*, nostræ interesse t sportulæ ? rem gratam mihi factururus es. POLYM. Habeo gratiam, hætenus cœnatus sum ; abundè meo genio satisfeci, non reliqui in ventre locum vel uni cellæ. NICOB. Igitur vale. POL. Tu quoq; vale, & salve.

p Quod alteram mammam amputarem.

q Intelligo catenam, non catulam.

r Non vindicare liberatam in judicio.

s Datus id mancipio, cuius habemus dominium.

t In sportulis portabantur edulia, hinc cœnæ remi- bus data sportule dictæ.

C O L. V I.

E C A S I N A.

Palestra. } Mulieres.
Erotium. }

POSTQUÀM meus vir abiit in a com- a sepulchri.
munem locum, halcidonia sunt in æ-
dibus ; nam, dum vixit, cœlo tonantem
credidisses

^b Verberabat.

^c Mori.

^d Turgidus, & iratus.

^e Populneum, abiegium.

^f Pagno.

^g Non emem filis putridis.

^h Loquaces.

ⁱ Irasci, quasi vento turgidi.

credidisses *Jovem*: idque mediâ nocte sæpe, cum amorî indulgendum fuit, aut somno quiescendum, debacchabatur in me sævis verbis, aut ^b multabat me. Infœlix est illa *Juno*, cui contigit nubere tam irato *Jovi*. EROT. Ergo video humanos Joves ^c moriri posse; sed tuus maritus adeone totus fuit ^d in fermento tibi? PAL. Maritum vocas? Præstat ^e populnum, aut abiegnum habere maritum, quàm talem: si diutiùs vixisset, ego me in laqueum induissem; nam nulla penè dies fuit, in qua flagris me non implebat: aggerundâ aquâ curvam (ut vides) reddidit, ut jam postilena posset ex me fieri; nunquam audebam illum alloqui porrectiore fronte, neque, cum urgebar necessitate, poteram illi extorquere vel numellum, ad emenda ea quæ mihi erant opus: si fortè quid rogâssem, statim me feriebat vel porrectâ palmâ, vel ^f compressâ. EROT. Certè, talem maritum ^g non emissim titivilitio, si fuit ut tu eum depingis: sed fortasse malis tuis moribus, aut garrulitate, ejus iram provocabas; nam quædam uxores adeo ^h tinnunt, & lingulacæ sunt, ut cogantur sæpe mariti, alioqui non morosi, ⁱ se sufflare illis. Quædam verò cum

cum domiportæ esse debeant, & cochleæ
vitam agere, nihil aliud quàm catillant,
feu, ut planiùs dicam, per alienas domos
circumeunt more catellorum: Hinc con-
trahuntur * litigia; imò, quædam tam à * Likescon-
verecundia alienæ sunt, ut cum sobriæ & flantur.
k invineæ esse debeant, nihilominus l mi- k Abstemiæ,
raclo flore Lybico sese percutiunt: hinc, verbum Apu-
læianum.
sæpenumerò, pudicitiam habent in pro- l Meracjor,
patulo, &, more Matris * *Acedaliæ*, fur- Vino Lybiæ
tivo concubitu, se *Marti* pro *Vulcano* Mariotico in-
supponunt; & pleræque ferè omnes su- ebriantur.
perbiæ, & luxui deditæ sumus. Quis * Veneris.
feret uxorem his moribus? P A L E S T.
Si horum criminum fuisset rea, aut in
m noxia manifestò detenta, si unquam me m In pecca-
alteri n subicitavi viro, si *Bacchus* un- to.
quam mihi fuit o voluptas, si unquam n Subjeci.
clàm p maritum in publicum prodii, si o Voluptati.
unquam verbum malum illi feci, etiam p Clàm ma-
tunc cum solea, vel q sculponea batuaret rito.
mihi os; non recusarem r ferre canem, q Calceo ru-
aut virgis calefactari, ut, f litterata sifico verbera-
cedens, t in ridiculum sim: sed illi in ret.
rebus omnibus fui morigera; conata, r Catenam.
quantum in me fuit, illum ad u compen- f Quasi lite-
dium ponere. Aliæ mulieres obsonatu ris inscripta.
delectantur, & cœnis x ebriis; illis un- t Pro ridi-
guenta y dolent; stertunt aliquando culo.
u Lucrifacere.
x Laucis, &
opiparis.
y Olent.

quintâ

— *quintâ dum linea tangitur umbrâ,*
 — *indomitum quod despumare Falernum*
Sufficiat, —

^a Dolis.

& ^z futelis suis maritis argentum vel extorquent, vel furantur, ut bene

^a Curatæ.

^a excuratæ niteant, cum mihi sæpe infinita inanitate murmurarent; maritus enim meus, quasi ex sterquilino fuisset effossus, more lumbrici, terram ^b edebat,

^b Leguminis
 genus.

ervum, herbas, & radices, quæ nec stomacho salubria, nec palato meo grata fuerunt: quare coacta fui plusculas noctes agere insomnes, ut parcè ac duriter degens, è lanâ & telâ victum quærirarem; seu, ut ille ait, ut tolerarem

— *colo vitam, tenuiq; Minervâ:*

^c Decepit
 manus, i. radius,
 seu colus
 manu excidit.

ita ut sæpe sopor ^c manus calvebatur.

^d Verè.
^e Quidquam
 deesse.

EROT. Gratiam habeo superis, quæ nata sum maritum tam probum & honestum, quique me in modum ^d germanum amat, nec permittit quidquam ^e deliquium esse mihi: nunquam me allo-

^f Amanter.

quitur, nisi ^f patricè; nunquam aures meæ usurpant alium sonitum ex ejus ore

^g Diminutiva
 à vere, & mel-
 le.

erga me, nisi, Meum ^g melculum, Meum verculum, Mea ^h mulsâ: si quando

^h Instar mul-
 sæ, seu mulsi.

illum iratum servis offendo, navim in

ⁱ In portum.

i pulvinarium subduco, & me extra periculum recipio, donec ira subsidat, &

tempestas

tempestas sedata fuerit, adeò ut nulla unquam sit inter nos ^k postulatio : decet enim prudentem uxorem, irato marito ; imitari ^l nepam , & ^m recessim cedere ; non verò addere oleum canino, ut multæ imprudentes solent , quæ maritos satis insanientes suâ sponte, importunâ & odiosâ loquacitate infligant magis, adeò ut à verbis ad verbera sæpe res procedat : hinc scapularum salus periclitatur ; hinc tot viri queruntur se ⁿ ad mulieres suas non posse obtinere jus suum ; hinc videmus tot uxores ^o progredi p ore obtunso, aut fieri stimulorum ^q loculos. Horrendum est auditu , vel ^r iteratu, quantum uxores quædam maritos suos ad insaniam provocent odiosis nomenclaturis. Quis enim æquo animo feret audire ab uxore suâ, ^s A C H E R O N T I S P A B U L U M , N E Q U I T I Æ S T A B U L U M , C A N A ^t C U L E X , V E - ^u T U S ^v V E R V E X , ^x H I R C E E - ^y D E N T U L E , & ejusmodi odiosis insigniri titulis ? quin etiam imprecationibus suos conjuges devovent : Quàm vellem (inquit una) te videre ^y ardentem extra portam Metiam ? Precor (inquit altera) ut emungare ^z oculos per na-

^k Expositio.
latio.

^l Cancrum,
aut scorpionem.
^m Retrocedere.

ⁿ Apud.

^o Progredi.
^p Ore pugnibus
obtusis.

^q Cujus corpus
stimulis
foditur.
^r Dictu.

^s Quo orcus
pascitur.

^t Odiose senex.

^u Senex Veneri ineptus.
^x Senex libidinose.

^y Sepulchrum
illac cadavera
efferebantur
comburenda.

& malefici supplicio afficiendi. ^z Oculis, Hellenismus.
sum :

a Tristitiam, sum : An putas hæc non esse *vitis* a di-
 & discordiam vidæ ? Mallent quoquovorsum b tra-
 b Telum ex- gulam hanc decidere, quàm cum talibus
 scindere, vel vivere. Hinc quidam, etiam senectâ æta-
 depellere, i. g. te, unguentari & c lustrari malint ; aut,
 molestiam. quod pejus est, juvenibus vesicas d effo-
 e Scortari. dere. Alii sunt, qui, cum talibus e pro-
 d Abuti mas- tollere, aut producere mortem nequeunt,
 culis. f canina scæva iis gratior quàm talis
 e Proferre, uxor. Hinc unus non ita pridem, qui,
 id est, vivere. cum g candidatus esset, uxorem deperi-
 f Caninus ri- bat ; at ante mensem finitum restim-
 ctus, & oc- f sumptificet, & i se dierectum fecit. Al-
 cursus. terum novi qui ducere solebat k sentes
 g Sponsus. sub signo, hic assiduis uxoris jurgis pro-
 h In passim vocatus, & tam petulantis linguæ impa-
 sumptus fecit. tiens, cùmque omnis l specula decol-
 i Suspendit. lâsset frænandi tam impotentem bellu-
 k Id est, mi- am, & cicurandi, gladium suum fecit fi-
 lites qui rapi- bi culcitram, m eumque incubuit. PAL.
 unt, lacerant- Ego sanè mallem in furnum calidum
 que omnia. condi, & torreri pro pane rubido, quàm
 l Spes desti- marito, quamvis nihili (si iterum vitali
 tuisset. vesceretur aurâ) occasionem præbere vel
 m In cum. n mœcissandi, vel se occidendi ; tunc e-
 a Mœchandi. nim o specimen specitur an sis imago
 o Specimen amici, si contumelias ejus æquo animo
 das veri amo- feras, si pro maledictis benedicta retor-
 ris, queas, si ferocientem suavitate sermonis
 mulceas,

mulceas, aut si manum ori p oblexis, p **Objicias.**
 id est, tempestivo silentio linguam tuam
 compescas : hæc q si effexis, de semita q **Effeceris.**
 in viam regredi facies, & duos apros in
 uno saltu capies. EROT. r Ediferta i- r **Edificare ;**
 gitur quare his artibus non flexisti eloquere.
 mariti animum, & ad amorem tui non
 pertraxisti, cum fueras f valentula, & æ- f **Valida.**
 tate integra, & in amatoriiis illecebris
 t potior pollentia : tibi cutis est nebulâ t **Prepollentia.**
 mollior, capilli tui nodulo potes cujus-
 vis, quamvis ferocissimi, spiritum vin-
 cire. Quis non sorbillantibus suaviis tre-
 mulas illas oculorum tuorum stellulas
 sitienter hauriret, * si amassis, aut oc- * **Si amave-**
 ceptis quem amare ? Quis tam sapiens ris, aut inco-
 est, ut os tuum pulchrum possit † per- peris.
 cidere, aut oppugnare istis tuis micanti- † **Tundere.**
 bus oculis, & rubentibus bucculis, & re-
 nidentibus crinibus, & flagrantibus pa-
 pillis, & hiantibus osculis ? Possis vel
 ipsum *Catonem* in servilem modum addi-
 ctum, atq; mancipatum tenere volentem.
 PAL. Fateor, si nupsissem homini : sed vi-
 rum meum genuit — *cautibus horrens*
Caucasus, Hyrcanæq; admorant ubera tigres ;
 Ejus amor degeneravit in zelotypi-
 am, & mox in furorem & odium : cum
 me ambiret, solitus fuit collo meo amba-
 bus

u Pedem
pressit.

x Molles.

y Instar lenis
turgidi filie-
bat, & turba-
bat virum.

z Ob labo-
rem.

a Excussit.

b Concedere.

c Ut tege-

rem mulie-

bria, quibus

dignoscimur

à viris.

d Unguen-
pilosum.

e Omnicon-
tentione.

f Quod alle-
rit, Antiphra-
sis.

g Insigniter
cōmentus est.

h Quid pe-
culiare.

i Edonem,
seu lurconem.

k Navim o-
nerariam.

bus manibus implexus osculo excipere,
osculo demittere; & fateri, cum me tan-
geret, sibi mel lingere videri: quoties
mihi u institit plantam, amplectebatur
& suaviabat vulpinaris amasio; sed post-
quàm illi nupsi, & mores ejus x Massi-
lienses modeste reprehendi, cor illi y li-
enosum esse cœpit, & z de labore pectus
tundere; mox vestes laceravit, & me
a exposivit cubito; exiit me laciniis
omnibus, & nudam foribus ejecit; neque
veniam b prosperare voluit, ut sc̃pirem
veste id c qui sumus, aut saltum d ob-
sc̃ptum haberem, donec vicini mei mi-
serti accurrentes effringerent fores, & il-
li præsens exitium minitarentur, nisi me
iterum uxoris loco haberet. ERO. Quid
ille interea? Nonnè & pudore erubuit,
& metu dirigit? PAL. Ille veritus nè
e vorsis gladiis dimicarent pro me, &
quod corculum ejus f assudâssit metu,
rogavit scutigerulum, qui illi lumbifra-
gium minatus est, ut manus abstineret,
& se recepturum me in gratiam: g sed
insignitè commentatus est, me corporis
mei usuram aliis dedisse, furacem esse,
cum non deceat probam habere quid
h peculi: præterea, insignem esse me
i elstricem mentiebatur, & k corbitam
cibi

cibi comesse posse : At vicini, quibus vitæ meæ integritas fuit nota, non habuerunt ei fidem ; sed, indignantes, coëgerunt illum culpam suam tandem agnoscere, & mihi reconciliari. Sed quàm inhumaniter me postea exceperit & tractarit, non est nunc operæ ^l narrare : toto ^l Operæ præcium. quinquenio quo secum post illa vixi, nunquam mihi suppeditavit vel numum plumbeum peculi : quare quàm ^m im- ^m Parcè. percè & duriter mihi vivendum fuit, potes facile conijcere. E R O T. Ego plus satis tuarum ærumnarum audiui ; puto cor mihi ⁿ delectuisse hæc audiendo, ne- ⁿ Liquefactum esse, que possum temperare à lachrymis ; Dii te valde infelicitarunt in tali viro, qui merebatur ut ei supponeretur hircus unctus nautea, non uxor quæ munditiæ, formæ venustate, & bonis moribus alias longè ^o antideat. Sed vir meus ^o Superat. p amisit domum nuncium, qui mihi ^p Misit, narraret se convivas aliquot in cœnam ^q Introibo. vocasse ; quare ^q inibitur, nè fortè ^r Cum sono subfiliat, exclamet, & irascatur. guttiat, si cœnam imparatam invenerit.

COL. VII.

ECISTELLARIA.

Threnius. Paramythius.^a Antecirc.

CUr ego te, *Threni*, tam squalidum
conspicor, qui alios ^a antedire mun-
ditie solebas? **THR.** Immundas fortu-
nas æquum est squalorem sequi. **PARAM.**
Quid, num incendio, vel naufragio, vel
quovis alio infortunio rerum tuarum fe-
cisti jacturam, quòd tam altè ducis suspi-
ria? **THREN.** Hei mihi! utinàm hic
esset rupes unde me possem dare præcipi-
tem. **PARAM.** Quæso nè sis tam ^b im-
memorabilis, neque tam abhorreat à te
hilaritudo; nam lachrymis tuis mihi

^b Tàm diffi-
cilis ad me-
morandum:
est hic Agivsi.

^c Me exerceas,
& fatigas.

^c excercitum imperas. **THR.** Est mihi
cordolium, pectus cæco carpitur igne;
nemo est qui potest, si vellet, aquam fri-
gidam ^d suffundere, tot anxietates cor
meum ^e eunt depressum. **PAR.** ^f Ob-
siparem aquulam suadelâ meâ, si mihi
monstrares doloris illud incendium,
quod animum tuum corripuit. **THREN.**
Non omnes Dii & patellarii, non

^d Juvare.

^e Deprimunt.

^f Animum a-

missum redde-

rem meâ ele-

quentiâ. Sipa-

re est jacere,

hinc disipa-

re. Animo de-

ficientes spar-

gimus aquâ.

^g Minuti qui patellis, non pateris culti, ^h Medii, seu Demones.

sunt

sunt opem ferre; dolor, instar convol-
vuli vermiculi, qui se implicat intortum
Pampini foliis, cor meum exedit; dam-
nificam hanc bestiam sola mora inter-
mit, nullus enim dolor est quem non
longinquitas temporis minuat, atque
molliat: quare jam, quæso, me missum
facito, nam hoc tempore i tui nullarum: In nulla re,
rerum indigeo. PAR. Cur me tibi ami-
cum k crevisti, si non vis amico tuo, cum h Decrevi-
opus est, uti? Amico periclitanti non sti.
ferre opem, est amicitiae tesseram frange-
re: amara mihi l oggeris, cum meam Aggeris.
opem nihil pensi habeas: amicus alter
idem est; quare, nè celandi pertinaciâ do-
loris causam, in me etiam mœrorem ra-
pias, profer in linguam quod pectore
penitissimo occultasti, & tristitiæ cau-
sam quam fecisti m sepelibilem: Osten- m Corde oc-
de morbum, adest medicina. T H R E N. cultatam.
Largiloquus es, & me verbis tuis conte-
ris; n confragosum quæris. Immanis n Saxosum,
ille *Promethei* vultur, relicto *Caucaso*, ad difficile.
me transvolavit, jamque sub alto pectore
habitat, & jecur meum adunco rostro
tundit. Utinàm hoc o lumen jam lin- o Jam mo-
querem. PARAM. Ipsâ inscitiam eris p in- rier.
scitior, nisi vulturem ostendas, uno vel p Stultior.
altero conficiam jaculo. An ad istam
D 2 q faciem

q Ad istum
modum.
r Insanum
reddis.

f An vino
inebriatus es ?
t Aufugere.

u Tecum fre-
quenter ero.

* Aquâ di-
lutum.

x Cogitatio.

y Cibo vel
vino repletum

z Tractare.

a Pecuniæ
publicæ fur-
tum.

b Præponere

c Tàm cru-
dele quid.

d Ut later.

e Invito.

f Intelle-
xisses.

g Id est, 5ta.
vel 6ta. vice ;
id est tories.
Pedatus à pe-
da, humani
pedis vestigio.

q faciem semper ales morbum tuum ?

THREN. Importunitate tuâ me r dele-
nis : An f completus es flore *Liberi* ?

Certè, nisi desistas mihi molestus esse, co-
ges me t perfugium pedibus parere. PAR.

Fuge quò voles, sequar, & tibi u fre-
quentabo : ego adhuc jejunos sum, neque

Dionysium hodiè salutavi ; neque vinum
contingere soleo nisi * infusatum. Quo-

modo hæc x mens animi tibi inest, ut me
putes y saburratum, & sic sine causa cul-

pites ? Itâne amicos tuos z vorfare soles ?
Mallem ut a peculatum in me faceres,

aut, ut diceres, imminuisse pudicitiam,
quàm me vinolentiæ accusares ; quum

soleam sobrietatem aliis virtutibus b præ-
vorti : non credebam te dicturum tàm

c severum, aut crediturum me tuæ tristi-
tiæ causas rimari, ut d lubens sim tuo

malo. THREN. Ignoscas, quæso, teme-
rario sermoni qui e ingratis mihi exci-

dit ; si f intellexes quot quantisque cru-
ciabilitatibus animi torquear, non mihi,

sed doloris impatientiæ, hunc linguæ
lapsum adscriberes : verum ne plus nego-

tii vel tibi vel mihi facessam, cum quinto
vel sexto g pedatu jam causam mei do-

loris rogaveris, dicam uno verbo quid sit
quod me malè habet : Miser, in amoris

rota

rota verſor. P A R A M. Quid audio ? An
muſtulatus aliquis ^h æſtus nares tuas ^h Odor.
attigerat, ut ⁱ adhinnires equulam; quæ te ⁱ Ad equam.
faſtidivit, & calcibus tibi inſultavit ? vel,
ut apertiùs loquar, An *Thais* illa quam
amabas, te rejeſto, cum ^k quiquam alte- ^k Cum quo-
ri viro conſuevit ? T H R E N. Bona verba :
non meretricius, ſed caſus amor me tor-
quet ; duos enim candidiſſimos amicos
immaturâ morte ereptos deſleo. P A R A M.
Fateor nullum eſſe dolorem huic parem,
qui naſcitur ex deſiderio veri amici im-
maturo letho prærepti. Sed quo caſu
hoc accidit ? T H R E N. Alter, lapſu tecti,
dum ^l inquinſceret ad faciendum pue- ^l Dum ſe in-
rile officium, miſerè ſuffocatus eſt ; alter,
dum in æſtu dici natabat in flumine, vel
ſpaſmo correptus, vel aquæ vertigine ab-
ſorptus, ſubitò exſpiravit. Quidam no-
tus qui hâc ^m primo luci iter ⁿ inſti- ^m Primâ luce
tit, narravit mihi ^o ambo occidiſſe ; ⁿ Hâc ibat.
ſeque è ^p conſpicillo vidiffè amicum ^o Ambos.
meum, fruſtrâ auxilium implorantem, a-
quarum gurgite immerſum. P A R A M.
Reliqueruntne uxores & liberos ? T H R.
Unus eorum cœlebs vixit ; alter tres
uxores duxerat, quarum ^q medixuma ^q Inedia.
in luculentam familiam collocata, fecit
maritum — *ſeptenâ prole parentem.* Hæc

* Nunquam
anus fiet.

juvencula quam proximè duxit, jam grava est; præ dolore vereor nè abortum faciat: certè nunquam ætate *Hecale* fiet. PAR. Æquo animo feras oportet,

Quicquid corrigere est nefas;

lachrymæ tibi voluntur inanes: non hoc dico quòd damnem in totum affectum tuum, (homo enim es humani à te nihil alienum puto)

*Sed quòd te nolim nimium
indulgere dolori.*

Nec sicci sint oculi, nec fluant: quicquid amicis tuis contigit, hoc omnibus; hoc Patri tuo contigit, hoc Avo, hoc Majoribus; hoc omnibus ante te, hoc omnibus post te; nullum sine exitu iter: ad unam metam properamus omnes; quidam gradu diducto, quidam spisso, seu tardo & formicino: utcunque

Omnes eòdem cogimur, omnium

Versatur urna; serius, ocys

Sors exitura, & nos in aeternum

Exilium impositura cymba.

Nè invidas felicitati amicorum tuorum; non amissi sunt, sed emissi ex hujus corporis ergastulo, & in concilium cœtúmque animarum profecti: quod in illis dilexisti, adhuc vivit, nempe anima; si virtutem amasti, ea non interit: non frueris

frueris eorum præsentia, at recordatione non minùs jucundâ potes te oblectari : illi amici te reliquerunt, alii succedent, fortassis non minùs jucundi quàm hi ; neque tu solus es, qui amicos amisisti ; *David Jonathanem, Hero Leandrum, Nysus Euryalum*, immaturâ morte amiserunt : Propterea dolori tuo frânos injice, præsertim cum mors nullis move-
tur

Fletibus, aut voces ullas tractabilis audit :

*Non si tricenis quotquot eunt dies,
Amice, places illachrymabilem
Plutona tauris. —*

COL. VIII.

EX EPIDICO.

Nestorius. Polygamus.

QUis hic qui pauxillatim ad nos accedit pedibus ^a pulmoneis ? Caperat frons severitudine : Puto *Polygamum* esse, vicinum nostrum ; adibo, & orationis ^b aciem conferam. ^c Salvâ salute impertit *Polygamum* suum *Nestorius* : ^c Ut vales ? POLYG. Non athleticè, aut pugilicè. NEST. Quî sit ? POL. Quia ^d basilicè interii ; nam ^e ere alieno obrutus ^d ^e ^f ^g

^a Molli-
bus,
id est,
tardè
incedit.

^b Colloquar.
^c Summâ.

^d Regiè
funditis.

• Equo loco etiam, *f* Trapezitis scenariorib'. *g* Aere alieno obrui.
 h Audiebam, dicebar columen senatus. *i* Damna qui passus sum. *k* Detritus sine floccis. *l* Terræ pondus.
 m Intrat. *n* Edant.
 o Damnis, nam Judicium sententiis, dānati damnis augebantur. *p* In hostium potestatem venit.
 q Opus est. *r* Neuter altero prudentior, Proverbium.

tus sum, nec scio unde argentum *e* elo-
 cem, ut *f* Daniliis satisfaciam. NEST.
 Certè malim in furno mergi, quàm in
g foro. POLYG. Rectè; nam ego mihi
 videor senimortuus: Qui enim nuper
h cluebam Senati columen, qui in hono-
 ris fastigio collocatus eram, quid jam
 aliud sum quàm *i* damnosus & *k* de-
 floccatus senex, & reverà *l* gravistel-
 lus? Nemo est jam meorum Parasito-
 rum qui *m* imbitit meam domum, cum
 videant nihil superesse quod *n* pappent:
 meorum autem æqualium vix ullus est
 oratione beneficus; ad rem autem, eorum
 auxilium prorsus emortuum est, qui ta-
 men in secundis meis, summo honore
 prosequabantur. NESTOR. Velum vor-
 titur ut in alto ventus est; variantur ho-
 minum affectus secundum diversum for-
 tunæ flatum. POLYG. Sed expetesso con-
 silium à te, quomodo nomen liberabo,
 cum in *o* multis sententiis positus sim;
 nam non minùs miser est homo ære op-
 pressus alieno, quàm qui *p* hostium est
 potitus. Mihi *q* usus est pecuniâ, osten-
 de unde possem acquirere. NEST. Ego
 pòl nec consilii copiam, nec auxilii ha-
 beo. Non est *r* malleus sapientior ma-
 nubrio; jam nimis serò flagitas consili-
 um,

um, cum ^f plaustrum perculisti, & do- ^f Rem exer-
mo argentum omne ^t egurgitasti. POL. ^t ista, Prover.
Attamen si restet apud te guttula, pectus ^t Effudisti,
hoc, quæso, ardens asperge, & solare
inopem; eris mihi ^u obnoxiosus. NEST. ^u Me reddes
Ego planè quid dicam nescio; Aliter ca- ^u tibi obnoxios.
tuli longè olent, aliter sues; alii longè
expeditiores sunt aliis in comparandâ re:
ego paulò tardior sum, neque calleo artes
illas, quibus quidam subitò ditescunt.
Vides quosdam non ita pridem nudiores
Liberide, jam magnas opes ^x indemptos ^x Adeptos.
esse arte duellicâ. Alii sunt qui centones
farciant, id est, mendacia consuta vendi-
tant. Quidam ^y versutiores sunt quàm
ulla rota figularis, ^z permeditati malis
dolis, qui ^a tenebras popello credulo
trudunt, profitentes Chiromantiam,
quosdam fatuos prædictionibus amplæ
fortunæ ^b articulatim concidunt, &
quasi ^c mucidos emungunt. Vidēsne ju-
venem illum qui jam ^d præterbitit tem-
plum, qui chlamydem quassando ^e un-
dantem facit? Ille non ita dudum debe-
bat animam, & nihil aliud quàm carce-
rem & ^f copulas metuebat; jam incedit
holosericatus; anellos gestat aureos &
^g lunulas; nunquam illi deest aurum
quod circumductat ^h peratum aut fol-
lutum. ^h folle.

^f Rem exer-
tista, Prover.
^t Effudisti,

^u Me reddes
tibi obnoxios.

^x Adeptos.

^y Versutiores.

^z Exercitati.

^a Fallunt.

^b In frustra
committunt,
id est, pericu-
lantur.

^c Infantes &
stultos, quo-
rum aures
maioris ple-
ni sunt, com-
pilant.

^d Præterit.

^e Agitat, ut
ventus undam.

^f Vincula.

^g Gemmas
lunam refe-
rentes.

^h In pera,
scu culeo fer-
vatum, aut in
folle.

i Desidio-
sum.

k Qui peras
scindit.

l Cum de-
decore.

m Fur.
n Detraha-
tur.

o Ingenio
tardis.

p Postea.
q Cædi, &
in pistrinum
dari.

r Plagas,
symbolæ sunt
pecuniæ col-
lectæ in co-
nam.

s Acalce ad
caput.

t Pelle[m] me-
lis animalis,
cineritij co-
loris.

u Mantican
scorteam.

x Cædi, in-
star victimæ.

y Adibo.

lutum. POLYG. Hominem mihi nar-
ras minimè i murcidum : Sed quibus
technis usus est, ut tantas opes compara-
ret? Fortasse k perenticida est; diviti-
as amo honestè partas, non illas quas
cum l flagitio cogar reddere. Non cu-
pio mihi aures eradicari, aut ab *Apelle* a-
liquo & *Zeuxe* corium pigmentis ulmeis
pingi. Nolo m furtificus esse, nè fortè
mihi corium n degatur de tergo. Mal-
lem cum o bardis ostiatim mendicare,
quàm malis artibus ditescere, & p po-
stideà loci plagis q irrigari, & pistori
tradi; qui, sine meo sumptu, r synbo-
las parabit scapulis. Vidi nudius ter-
tius in foro miseram quendam Crumeni-
secam apprehensum, cujus tergum, ab
s unguiculo ad capillum, totum factum
est cicatricosum. Præstat inanem t me-
linam habere, aut n vidulum, quàm
x piacularis fieri: nunquam hoc pericu-
lum y accedam. NESTOR. Non est
quod verearis; ego non minus quàm tu,
ab istiusmodi inhonestis artibus abhor-
reo, quibus quidam, veluti machinis
bellicis, *Plutonem* oppugnant & expu-
gnant; neque hic, de quo loquimur, ju-
venis ullo malo artificio (quod sciam)
opes suas adeptus est; hæc suspicio te
z abscedat:

z abscedat : Cave, a firis quidquam tale tibi in mentem venire ; hoc solum accepi à b Scutorio, vicino nostro, quod hic invenis, importunitate, & verborum lenociniis, pellexerat opulentam viduam in sui amorem ; neque destitit instare verbis, & c misculare literas, donec voti compos factus est ; & d ave sinistra matronam cum luculenta e pecunia maritali nactus. POL. Ille est—*gallina filius alba*, cui contigit tam f liquidum auspici-um : fortasse usus est philtro aliquo, aut pecunia sibi viam fecit per pedisequas (aurum enim perrupit turrim aheneam) & in ipsius *Danaes* sinum illapsus *Jovi* re-feravit pudoris claustra ; qui per voluptatem g obsevit gravem in virgine ærumnam :

Aurum per medios ire Satellites,

Et perrumpere amat castra potentiùs

Ictu fulmineo: — Quid mirum i-

gitur si pudicitiam sexûs imbecillis h perculit ? NES. i Quid blatis ? k divortunt mores virgini ac lupæ. Quasdam novi adeò modestas & pudicas, ut

— ipse Theti prognatus Achilles non possit eas expugnare : Aliæ sunt suæ pudicitix tam prodigæ, ut non vereantur, exigui lucelli gratiâ, cuilibet viro

l nubere. Quotidiè mihi duæ sunt filix : Cum viro nubiles cubare.

A te discedat.

a Siveris.

b Scutorum fabro.

c Literas frequenter mittere.

d Bono auspicio. Sinistra, à sinendo fieri. Pars Orientalis mundi nobis est sinistra.

e Dote.

f Clarum certum.

g Gravidam fecit.

h Prostravit.

i Ineptè loqueris.

k Diversi sunt mores.

- nubiles domi, vultibus adeò modestis, moribus adeò pudicis, ut nihil supra; hæ nullis (scio) machinis, cuniculis, obsidionibus ad deditionem cogi possunt. Nolunt falli ^m sermonis blandi ullorum; ita educandas curavi, ita sanctis præceptis instruxi, ita otium, luxuriam, ingluviem, & juvenes, ⁿ varias res impensè improbos, à meis ædibus arcui; ut mihi videantur pulchrè munitæ adversus impetum & insultum otiosorum juvenum, quibus civitas hæc abundat; hi enim vel philtis, vel blandis verbis, vel pecuniis ^o calidis, & ^p pretioso pretio, virgines nobiles, liberaliter educatas, ad naufragium rei omnium pretiosissimæ stimulant & sollicitant. POLYG.
- ^q Non exonerare civitatem his: Hypallage. ^r Summoverant.
- ^s Abscant.
- ^t Ob varios colores.
- Mirum est Magistratus non ^q exonerare hos civitate. NEST. Digni reverà sunt quos omnes viri boni calcibus ^r apobactizent, quosque ulmi Parasiti facti attondeant, ut solent mensas divitum Gnatthones, ni ocyus ^s abitant hinc: nam hoc genus hominum, moribus caprigenum, & vestibus ^t pantherium, semper odi. Quàm liquido, & defæcato essem animo, quàm voluptabilis esset & jucundus nuncius, si quis mihi narraret ejectos esse ex urbe hujusmodi amatores, cum nona-

nonariis suis meretriculis ! POLYG. Ma-
 cra equidem spes est hos ex urbe exigen-
 dos, quamdiu apud nos tot sint viri pri-
 marii, qui

——— *talibus verbis*

Herculis invadunt, & de virtute loquenti,

Clunem agitant : ———

cani nomen ^u nunc adeptum. Sed ^u Qui antea
 nolo hunc morbum diutius ^x attigere, ^{canes, nunc}
 nè fortè pro benefactis malam messem ^{lacones vo-}
 metam; nam præstat incidere in *Vulcani* ^{cantur; i. e.}
 irati filios, qui quod tangunt ambu- ^{Libidinosi di-}
 runt, quàm in eos, ^{cuntur graves.}

Qui Curios simulant, & Bacchanalia
vivunt.

Sed, ut ad propositum redeam, lætum
^y fac ut fiat. hunc diem; fac ut mihi ^y Fac ut sit
^z remigret animus, antequàm oculis tu- ^z latus.
^{is} ^a concessero: edoce quibus honestis ^a Ut redeat.
 artibus queam tantum argenti conflare, ^a Discessero.
 ut me à captivitate trapeziticà liberem,
 alioqui travolandum est mihi in longin-
 quam aliquam regionem, aut in perpetuam
 servitutem eundum, ubi tergum ^b Cæsar pro
 meum emptorum libidini cogar subdere ^b eorum libidi-
^b succedaneum: cum enim solvendo non ^b ne, hostia sue.
 sim, non audeo me facere ^c vadimoni- ^c cedanea quæ
 um. ^d Miseresco miser ex animo, nec ^d priori succe-
 quidagam scio. NESTOR. Ego nullum ^d dit.
 fanè ^d Me sistere
 ser evado. ^d in judicio.
 Valde mi-

fanè præsentius remedium, ad pellendum morbum tuum, novi, quàm ut opulentam aliquam matronam tibi connubio jungas stabili. POLYG. Brevi absolvisti: sed hoc tuum consilium me ^e incertat.

^e Incertum reddit.

Septem namque hætenus duxi uxores, quarum opera tantum abest, ut numatior evaserim, quòd contrà, ad extremam redactus sim pauperiem; me subigerunt

^f Ut bona mea publicè vendam.

^g Nummos auferunt.

^f auctiones facere. NESTOR. Fateor tales esse quæ ^g exenterant maritorum marsupia, &, quasi hirudines, exugunt sanguinem; incedentes eorum fundis exornatæ, qui vel venduntur, vel oppignorantur, ut uxorum luxuriæ inserviant: hinc est quòd cum ^h tributus imperatur, tot mariti negent potesse pendi.

^h Tributum.

POLYG. Credo tales maritos libenter sacrificare orco hostiis, ut liberentur citò ab hujusmodi uxoribus. Mea ultima, quam nudiუსquintus ⁱ extuli, & ^k pudore exequutus sum, Quàm prodiga in vestibus fuerat? Liceat mihi tuæ ^l memoriæ interpretari, quando jam datur paulisper ^m possidere tuas ferias: certè, dum vixit mecum, *Hercules* fui, nec sexta ærumna *Herculi* acerbior, cum decertaret cum *Hypolita*. Si singulis mensibus non auxissem ejus mundum, novis & pretiosis

ⁱ Effèrri dicebantur ad sepulturam.

^k Exequiis honoravi.

^l In memoriam redigere.

^m Tecum per otium feriari.

pretiosis vestibus involasset in capillos,
 & effodisset mihi oculos : me redegit, ut
 vides, ad ⁿ mendiculam, suis indu-
 culis ^o regillis. Quid referam tibi ve-
 stes ejus ^p impluviatas, tunicas ^q ral-
 las, ^r linteola castitia, vestes ^s pata-
 giatas, ^t caltulas, & crocotiatas; ^u sup-
 para, subucula, vestes ^x subminias,
^y ricas, ^z basilicas, ^a exoticas; ^b cu-
 matilia, ^c plumatilia, ^d cerina, mel-
 lina? Sed nolo te turbare diutius his
^e gerris. NESTOR. Gratias debes agere
 Orco, quod hanc ^f adempserit : Ego
 uxorem habeo nec ^g graphicam, nec
 prodigam; quæ ^h solens gestare vestem
ⁱ immutabilem, exemplum modestiæ &
 frugalitatis aliis præbet; domi se conti-
 net, rem domesticam curat, munditiæ
 studet, & liberis honestè educandis tota
 incumbit, & servos meos ad fidem & taci-
 turnitatem semper hortatur : hoc illis
 assiduè inculcas, *Plus scire satius est,*
quàm loqui servum hominem. Quare sis
 animo bono, omnes mulieres non sunt

ⁿ Mendico-
rum vestis.

^o Vestibus
regiis.

^p Quasi gut-
tis, aut stellici-
diis plenas.

^q Raras.

^r Oris cir-
cumcissis.

^s Quibus pa-
tagia, seu ela-
vi aurei infi-
gebantur.

^t A calthæ,
& croci co-
lore.

^u Vestes e-
rant lineæ, al-
tera superior,
altera inferi-
or.

^x Subrubras,
à colore mai-
nii.

^y Sudaria;
quibus Roma-
no ritu, mu-
lieres inter
sacrificandum

caput velabant. ^z Regales. ^a Peregrinas, ^b Cæruleas vestes;
^k *Gracè, fluctus est.* ^c Quidam putant plumatile esse vestem cla-
 uatam, Ego, vestem astivam, puto fuisse, levem instar plumæ. ^d A
 cere, & mellis colore. ^e Nugis, gerra, propriè crates. ^f *Ademerit,*
 id est, quod mortua sit. ^g Pictam. ^h Morte solito;
ⁱ Vestem immutam.

eiusdem

^l Nè labore
via sine san-
guine facta

^l Reddetur.
^m Distenda-
mus.

eiusdem farinae, nè metiare aliorum uxores ex tuis ; potes tandem incidere in matronam, & piam, & divitem ; quæ, fortasse, tuæ fortunæ miserebitur. POLYG. Gratiam habeo, mi *Nestori*, nam animum reddidisti ; volo consilio tuo morem gerere, cum primum domum rediero, jam enim mihi proficiscendum est pedibus Romanam, quæ hinc trigesimo lapide distat : vereor nè lassitudine ^k flemina me invadant in genua. NESTOR. Diversare apud me hac nocte, & cras maturè tibi suppeditabo gradarium meum, qui te, sex horarum spatio, facile devehet in urbem. POLYG. Ego humanitatem hanc tuam libenter accipio ; equus tuus diligenter in via tractabitur, & cum gratia ^l reddebitur, confecto itinere : hinc ergo ^m abscedamus ; te sequar.

COL. IX.

E B A C C H I D E.

Pater, Filius,
Pampirus. *Pamphilus.*

^a Oculis
transversis.
^b Ausculto.

A Desdum, *Pamphile*, sta erecto corpore, nè me intuearis ^a limulis. PAMPHIL. En ! adsum mi Pater, ^b aurium tibi operam dico. PAMPIR. An tibi ^c emer-

c emeritum est studendi tempus ? An
 putas te excessisse ex d Magisterio, vel
 ex ephæbis ? PAMPHIL. Quid ita, mi
 Pater ? PAMPIR. Quia hodiè non es ex-
 pergefactus, priusquàm clarum mane fe-
 nestras intraret, & angustas distenderet
 lumine rimas. PAMPH. Matutino som-
 no nihil est e inlecebrosius. PAMPIR. e Plenus il-
 lecebrarum.
 At nimio somno nihil est perniciosius,
 corpus enim debilitat, & noxiis humori-
 bus replet, & ipsum animum hebetat,
 redditque hominem non minùs insipi-
 dum, quàm est fungus putidus : nolo te
 f malacissari ; quid enim lectus aliud f Ut sis
 suadet quàm g malaciam ? Metuas o- mollis.
 portet lectum non minùs quàm h inle- g Molliciem.
 ctum ; nam h Illecebras.

— vitiis alimenta ministrat

Biclinium. —

Ipsè *Lycurgus* corrumpetur, si somno
 indulgeret ; & *Thale* sapientior, nimio
 sopore i Potitio barbaro futurus est
 stultior. Si jam in adolescentia vivas
 k malacum in modum, si somno indul-
 geas, si tempus, rerum omnium precio-
 sissimam, è manibus elabi finas sine fru-
 ctu ; quid de te fiet, cùm matura adole-
 verit ætas ? Inambulabis l odium terræ,
 ut m blennum & bucconem te omnes
 i Antiquis
 sacerdotibus :
 Nam antiqua,
 stulta dice-
 bantur, *ἀπαι-
 νῶς*, stultè.
 k Mollicer,
 delicatè.
 l Inutile ter-
 ræ pondus.
 m Ut stultum
 & stupidum.

E

boni

n Nihili, nullius precii, id quod in nu-
ce oleæ est, di-
citur naucus. boni despicient; homo n nauci, & nihil
eris. PAM. Rectè dicis, Pater; nam novi
quosdam, qui, cum essent mei condisci-
puli, adeò dediti erant somno, otio, &
voluptatibus, ut libris rarò incumberent,
o Perlegerint. lectiones vix unquam o pellegerint;
si quando Parentes ad eos argentum mi-
p Illo, id est, consumpserunt. lissent, statim p illud abusi sunt in q or-
q In meret- ci januas, humanum sanguinem sorben-
trices. tes, sæpiùs r defidiabula frequentabant,
r Loca ad de- & lupanaria (ubi f damnis defudasci-
fidiam. tur) quàm palæstram literariam: nec
f Defudatur, certatur. t concurabant Præceptoris monita vel
c Curabant. supplicia, sed tandem eò devenerunt, ut
u Verecundi- omne u vereri perdiderint. PAMPIR.
am: Helle- Cui periit pudor, illum ego periisse pu-
nismus. to: Si mihi talis esses filius, non solum
aculeatis dictis animum fodicarem, sed
curarem ut fieres de mea pecunia x ra-
x Ramento menta plumea propensior. Præterea,
plumeo gravi- virgis corium tibi redderem tam maculo-
or. Ramenta sum, quàm est nutricis pallium. PAMPH.
sunt quæ ra- Certè, Pater, y accuratum habeo quod
duntur à me- in me est, ut tibi obsequar, & studiis bo-
tallis. narum artium dem operam; z antevor-
y Totâ curâ tar tua mandata rebus aliis: malletm
incumbam, quantum in te b ciere ullis malis moribus, aut tibi
me est. esse c dividiæ, ut quidam filii d cruci-
a Anteponam. fali
a Mori.
b Exagitare.
c Molestiæ.
d In crucem salientes.

fali sunt, quibus non pluris sunt Parentum monita, quàm si ad sepulchrum mortuo dicant jocum. PAMPIR. Tales filii, nisi maturè resipiscant, fient ^c directi. Novi enim complures qui Parentibus immorigeri & Præceptoribus, priusquam latinè sciant, pergræcare discunt; tunc ^f insciti, capeffunt se ad amores præcipientes, hinc bona paterna ^g distimulant in ^h lutulentum aliquod cænum, & ⁱ pretiosas operarias: nec puditum est ^k factis quæ faciunt; sic tandem evadunt omnium flagitiorum ^l geruli figuli, donec vel ^m capitis perdantur, vel ⁿ ferrati conterant ætatem. Nostine *Auriperdum*, vicini nostri filium, qui olim fuit tuus condiscipulus? PAMPHIL. Cur opere tanto ^o quæsis, Pater? PAM. Is ^p vadatus amore cujusdam scorti, quod illum ^q extexuit omni suo auro, & emunxit, & ex homine fecit arietem *Phryxi*, quem totondit nummis usque ad vivam cutem; jam miser ^r addictus est. PAMPHIL. Memini contubernales nostros olim irridere solitos *Auriperdum*, quòd captus tum fuerat amore cujusdam ancillæ domesticæ, à cujus amplexibus, vix verbis aut verberibus divelli potuit: Ipse Præceptor semel of-

^c Suspensi.

^f Stulti se præcipient.

^g Stimulo confodiunt, id est, dissipant.

^h In lupanar.

ⁱ Meretrices, quæ carè locant suas operas.

^k Ob facta sua

^l Qui gerunt, & fingunt flagitia.

^m Damnentur

ⁿ In ferreis vinculis.

^o Rogas.

^p Obligatus, quasi datis verbis: Passivè.

^q Extexere, est telam texturâ, aut lanâ nudare.

^r Addicti erant, & dati in potestatem creditorum, qui solvendo non erant.

f Cum scorto. fendit eum f accumbentem scortum.
 PAMPIR. An in illa ætate cor ejus amoris stimulo foffum fuit? Æquius erat nates fodi ulmorum stimulis, quàm jecur telo *Cupidinis*: Si meus fuiffet, tam frictum reddidiffem, quàm frictum est cicer, & versâffem, ut coquus versat pifces in fartagine. Sed quomodo tractavit Præ-

e Impudicum illum, quasi porro pudendum.

u Iratus ex templo.

* Acerbatum injuriis.

y Atticiffimus.

z. Divulgaretur.

a Maledixit.

b Moviffet.

c Nolim in mercedem accipere, nè cafigem.

d Imbecillis robustum.

ceptor t propudium illud? PAMPHIL.
 u Suffiatus extempulo fuit, & cor x acre aceto redditum; fed quia illius Pater fuit intimâ neceffitudine ipfi conjunctus, nolebat y turbas turbare, fed diu factum cælavit, nè vulgò z difpalefceret; neque a loquitatus est malè, fed per eum literas ad Patrem fcripfit, de filio amoris vifco tacto; fic *Auriperdum* fecit *Bellerophonem*. PAMPIR. Mirum est Ludi-magiftrum non perforâffe eum fævis dictis, aut b terebrâffe, nec verberibus in eum animadvertiffet: Ego alterum tantum auri quantum ille inſumpfit & amifit non c mæream, ut talem non caſtigem. PAM.
 Vix Pædagogus convaluit à morbo cum hoc accidit; ipſe, adhuc d vacivus virium, non audebat afflictare juvenem plenum ſanguinis: ſi pancraticè valuiſſet, non dimiſiſſet eum impunè. PAMPIR.
 Sed jam abundè luit ſupplicium ſuæ ſtultitiæ;

titiæ; miseram enim servit servitutem,
 in qua assiduè plagas patitur & inedia: ^e
 cui quondam lepidè erat ^e victibus, jam ^e Epulis ac-
 jejumat: qui antea tam opiparè vivebat, ^e ceptus.
 qui attagenis & phasianis pastus est, jam
 (credo) panem atrum ^f tris pedes latum ^f Trium pe-
 comesse potest, si haberet: non audet ^f dum latitudine
 & tres unos passus à pistrino degredi, ^g Tres solos
 vix ^h forem aperire: it aliquando ⁱ un- ^h Fores.
 cto linteo expretus, quasi lucernâ; quiq;
 peculium suum olim promptavit, non
 potest jam sua mala ^k promptare pro-
 mum: Proinde, mi fili, ejus exemplo
 fuge luxuriem, somnum, & otium; no-
 lo ut ^l comedis & congræces immodi-
 cè: si id jam in adolescentia ^m capsis, de
 te actum est: malle te ⁿ exanimabilem.
 Fuge meretricios dolos, semper enim
 incautæ ætati ^o tendunt balistam lupæ;
 sunt enim probri ^p perlecebræ & per-
 suastrices, quæque homines securos ^q cir-
 cumducunt pecuniis. Cave ^r amissis
 verecundiam, & bonam famam. Si otiosi
 juvenes te rogent ut lupanar, aut ænopo-
 lium frequentes, ^s negito: malim ut ta-
 les amicos inconcilies, id est, incites in
 iram, & inimicos reddas, quàm ut, eo-
 rum vestigiis insistent, pectus habeas me-
 retricum incantamentis præligatum, aut

t Vim habent
illiciendi.

u Transenna,
funis extensus,
vel tendicula.

x Parvo cin-
ctu, id est, dil-
cincti, disso-
luti.

y Habendum.
z Infirma fide
& frivola.

a Tendiculum,
vel arcus ex-
uemum cor-
nu, id est, fal-
laciā.

b Fieri potest.

c Injustius,
despectius:
Impensa sunt
res viles, &
parvi pretii.
d Lucrum in-
commodum.

e Copiosum,
divitem.

f Soleas soc-
corum auro
substratas.

præoccupatum: sunt enim scorta t exle-
cebræ; acerrimè, & æstuosè absorbent,
quem tangunt. Dum turdus ab u transen-
na lumbricum capit, capitur, & escā de-
cipitur. Non me latet quàm multi sint

juvenes x cincticulo non præcincti, qui
non gerunt animum sincerā mente; qui-
bus, arbitror, y parum fidei, qui sunt

z sublesta fide, immò falsi fallimoniis:
intendunt a tenus ut bene moratos, &
liberaliter educatos juvenes, trahant in
consortium suorum flagitiorum & sup-
pliciorum: horum tu consortium fuge.

PAMPHIL. Faciam, mi Pater, quantum
b potest: mallem me exhæredem vitæ
meæ facias, quàm ut in tali consortio
deprehendas: Ingratus essem si tuis, &
tam salubribus, præceptis non obtempe-

rarem. PAMPIR. Ingrato nihil c im-
penius: Cave nè sis avaritiæ deditus, nè
affectes compendium d haud optabile.

Pecuniæ studium, quasi malis venenis
imbutum, corpus animūque virilem
effeminat. Rem satis amplam tibi reli-
cturus sum; si quod te dignum est facis,

faciam te e copem: nolo tamen ut opes
tanto meo labore, industriā, & frugali-
tate partas, in luxuriem & superbiam
profundas, sicut solent ii, qui f soccis ha-

bent

bent auro suppositum solum, & septi Gna-
 thonum turbis, incedunt in viis ut solent
 Principes, qui non prodeunt absque cor-
 poris & integumentis. Quàm malè mul-
 ti juvenes ^h navem agitant, qui Parasi-
 tis, & lupis auscultant? Citiùs deerit lus-
 ciniolæ cantio, quàm talibus fucata ora-
 tio, quâ sese insinuant in juvenum incau-
 torum consortium, quos tandem, ut ac-
 cipitres palumbem, eviscerant: Cave nè
 horum ⁱ arundo alas verberet tuas; nè ve-
 te illis ^k emancupes:

^g Stipatori-
 bus, satelliti-
 bus.

^h Rem gerunt.

ⁱ Nè te capi-
 ant, ut aves
 viscata arun-
 do.

^k Tradas.

Fronti nulla fides, —

nec linguæ; linguas enim habent multi-
 patentes, quæ corpus vulgò publicant:
 non fuit ^l *Pelides* tormento Trojæ, ^l *Achilles*
 prout illæ te expugnabunt; primò locu-
 los tibi exhaurient, tunc ^m oppidò ex-
 forbeant animam; immò te ⁿ confos-
 sorem reddent foricina nœnia: quare vi-
 de horum memineris quæ nunc tibi præ-
 cipio, nam omnia hæc scire salus est ado-
 lescentis, neque ^o demoliberis culpam,
 si monita patris, *Pampiri*, negligas, & te
 è ^p stega in mare dederis præcipitem. ^p *Stega* est
 Quot ego observavi juvenes qui nun-
 quam ^q statuerunt navem, donec nau-
 fragium & corporis, & rei familiaris fe-
 cerunt; donec creditoribus, in quorum

^l *Achilles*
 non æquè fuit
 tormentum.

^m Occident
 statim.

ⁿ Quàm in-
 testinum fori-
 cis cum in
 muscipula so-
 rex apprehen-
 ditur.

^o Demolieris,
 amovebis.

^p *Stega* est
 navis tabula-
 tum, in quo
 nautæ ambu-
 lant.

^q Sciterunt
 cursum.

r Tres iudices
qui de privatis
negotiis pecu-
nariis iudica-
bant.

e Errans à
grege.

e Illuminavit:
Activè.

u Lac.

* Rumor ad
te perveniet.

v Pugni hi
cupiebant
comminuere
dentes.

are fuerunt, Prætor daret ⁊ Recupera-
tores, & adhibiti sunt senes coëmptio-
nales in auctione vel emptione faciendâ
illorum bonorum, quæ non illi, sed
parentes sudore, & labore comparârunt ?
Da operam ut te agglutines bonis viris,
& Deum timentibus, neque solus obam-
bules, cùm tot ubique circumcursitant
nequam homines, nè fortè in eorum la-
queos incidas ; nam ovis ⁊ palitans præ-
dæ fit lupis : sed ante omnia Deum vere-
aris, & quotidie, priusquàm ⁊ Sol il-
luxit domum, in nudis genibus illius te
tutelæ commendes ; nam nisi divinâ ma-
nu mænitus, pericula & infortunia effu-
gere non pòtes. PAMPHIL. Aspersisti,
Pater, aquam tam sanctis & salubribus
præceptis, nunquam avidiùs u lactem
hausi, quàm jam tua consilia, quæ toto pe-
ctore imbibo. Nunquam, ut spero, * nun-
cius te tanget à me, qui arguet me dege-
nerem, aut tuorum monitorum obli-
tum ; ejus os non longè erit ab infortu-
nio qui audebit me sollicitare ad flagitia.
Est quidam condiscipulus mihi, sed puer
perditus, qui volebat me in æniopolium
deducere, immò, invitum & sæpe recu-
santem cogere ; certè, dentifrangibula
hæc y gestiebant meis manibus, & re-
verà,

verà, nisi tandem destitisset, excussissem
 z nuci-frangibula ex malis, nisi tres vetu-^a Denter.
 læ^a thymia^a intervenissent & sepa-^a Sicca, & a-
 rârissent nos. PAMPIR. Laudo virtutem^{rida, ut thy-}
 tuam: dubiò procul cum puer ille (qui^{miam.}
 tam maturè potare discit) ad virilem
 pervenerit ætatem, futurus est reipubli-
 cæ inutile membrum: qui pro machæra
 turturem capiet, pro cæstu cantharum,
 pro galea^b scaphium; dignus cui pro^b Cymbium,
 insigni sit coralla^c plectilis. Multi jam^{poculi genus.}
 sunt hâc tempestate milites, quibus pro^c Plectilis.
 hasta talus est, pro lorica pallium mala-
 cum, pro equo lectus, scortum pro scu-
 to: utinam in regiones alias se hinc reci-
 perent, libenter illis darem cœnam viati-
 cam. Sed jam tempus est, mi Puer, ut
 te recipias in pædagogium. PAMPHIL.
 Vale, mi Pater. PAMPIR. I pede fau-
 sto, & bonis literis jam in hac tenera æ-
 tate incumbito, ut posthac sis quod dice-
 ris, nempe, *Pamphilus*.

COL. X.

E MOSTELLARIA.

Miles, } Monachus,
Harpax. } *Conradus.*

^a Qui fert
 restem.

^b Qui jam
 obviam venit.

^c Intra dies
 paucos.

^d Qui lucro
 studet.

^e Rusticus.

^f Suaviter vi-
 vere.

^g Laure & o-
 pipare victia-
 re.

Quem ego ^a restionem hinc video, qui mihi jam est ^b advorsitor? Puto *Conradum* esse, qui, ^c cis paucas tempestates, ex urbano ^d lucripetâ factus erat ^e frutex; nunc, ut audio, *Francisci* cucullum induit: adibo hominem, & salutabo. Salve, *Conrade*. CONRAD. S. *Franciscus* tibi salutem impertiat, *Harpax*. HARP. Quid mihi cum *Francisco*, cui religio fuit numos contrectare? Ego *Harpax* sum, qui sub *Mercurio* furum deo, bene fortunante *Marte*, alienas opes mihi harpagare soleo. CONRAD. Regula nostra vetat pecuniæ tactum. HAR. At regula non vetat vos ^f musicè agere, & ^g pollucibiliter obsonare: vos estis pauperes, & tamen omni deliciarum genere ac opulentiâ luxuriatis. CON. Fruimur iis quæ nobis gratis donantur, non prædamur, ut vos milites. HA. Verum dicis: Ego *Harpax* sum, sed tu *Conradus*: ut nos vi & apertè prædas agimus, sic vos

COR-

corraditis opes fictâ sanctimoniâ ; muta-
 tur solum prædationis modus. Miles est
 lupus, sed Monachus ^h tarmes, secans ^h Tarmes est
 & exedens lignum : ⁱ lineas mittitis, ⁱ propriè ver-
 quibus captatis divites : non tangitis ^{ne}, qui in li-
 nummos, sed ædes, & fundos ^k manci- ^{gno}, teredo
 pio poscitis. CONRAD. Vos milites ^{est}.
 impunè populum ⁱ pessum premitis ; ⁱ Hæmum de-
 tu unus ^m *Herculi* conterere quæstum ^{mittis}, quæ,
 possies, ⁿ præ quam alios dapfiles sum- ^{ut pisces}, sic
 ptus facis, triginta minas vi extortas in- ^{hos captatis}.
 sumpsisti. Haud ^o intermissum apud te ^k Jus, & do-
 essi & bibi, quamdiù tibi restat nummus : ^{minium in æ-}
 oles unguenta exotica, & holosericatus ^{des}.
 incedis, & molliter in culcitis plumeis ^l Penitus, fun-
 foves corpus ; cum nos intereà humi cu- ^{ditus}.
 bemos, sacco amicti, & fenestratis calceis ^m Dittissimum
 pedes muniti, atq; cannabæo fune cincti, ^{quemque ex}
 mundo valediximus ; hæc simplicitate ^{spoliis}, & de-
 contenti, & victitantes ^p volupe parsi- ^{cimis exha-}
 moniâ, tempus in Orationibus, & Sacra- ^{rire potes-}
 rum literarum lectione terimus, dum in- ⁿ Præ sum-
 ter vos ^q estur, bibitur, scortatur, luditur ^{ptibus aliis},
 aleâ. HARP. Orationis quæso operam ^{quos sumptus}
^r compendi face. CON. Nè me interpella ; ^{dapfiles facis},
 possum, si volo, detegere ^f turpe tuum, & ^{i.e. largos}.
^{*} manipularium tuorum : novi in exer- ^o Semper e-
 citu vestro *Thrasonem* quendam, qui nu- ^{ditur}, & bibi-
 dius octavus viciavit virginem primò, & ^{tur} : Parsivè.
 mox ^p Cum volu-
^q Editur.
^r Breviter ab-
 solve.
^f Turpitudi-
 nem.
^{*} Ejusdem
 manipuli mil-
 tum, seu comi-
 litonum.

e Matrem, mox ipsam t mammam. HARP. Tace,
 Antiquè. u carnificinum cribrum; despeream, ni
 u Digne, mo- * enecâsso te jamjam hâc machârâ, si ver-
 re cribrî, per- bum unum addideris: An
 forari virgis
 carnificum.
 * Enecavero.

Clodius *accusat mæchos*, Catilina
Cethegum?

Vos Monachi estis inutilibiles fuci, qui
 otiosè in cellis degitis, vefcentes aliorum
 cibus, labore & sudore partis; placentis,
 * Piscibus. tragematis, & opiparo * piscatu fagi-
 y Alliato pa- nati estis, cum y alliatum potiùs fungi
 ne vefci. deberetis, si detur pabulum vobis di-
 gnum: generosum bibitis vinum, cum
 nobis sæpe vix suppetat vappa: tibi
 corpus solidum est, & succi plenum; ru-
 bent buccæ, vigent oculi, pugilem te esse
 putarem; velut nidor, semper es in culi-
 na; assiduè z comes, cum mihi sæpe
 pernoctandum sub *Jove* frigido, & pere-
 undum a algu sit: cum oporteat nos
 z Alгоре. milites falas b subire, trium nummo-
 b Turres li. rum causâ, vos Monachi agitatîs argu-
 gneas oppu- gnare, parvæ
 mercedis cau- sâ.
 c Corpora. e facta etiam contrectatis, & medullitûs
 amatis. CONRAD. Putâsne *Cupidinis*
 carbunculum corculum meum, in res
 cœlestes

cœlestes intentum, amburere posse? HAR.

Si datus esses ^d quæstioni, & tormentis coactus fateri verum, non cælares quoties sacrarum virginum ^e crines caperes, basiares, & molliter tractares, & noctu &

* interdius. CONR. Venisti huc ^f extentatum, aut criminatum? Tu non es

g gnarueris vitæ monasticæ, quæ reverà est angelica. HARP. Imò, nè vel evan-

gelica vita est: quid enim aliud estis, quàm erronei? Huc & illuc circumcur-

santes quibusdam magicis preculis ^h pul-

tifagorum Barbarorum linguâ scriptis, opulentas viduas decipitis; &, specie pie-

tatis, incauto populo imponitis. Una cornix, qualis tu es, potest ⁱ ludificari

duo vulturios: estis profectò mali servi, pro auro & argento cuditis nummos

plumbeos, quibus mundum fallitis: mediâ nocte ^k sepelitis somnum, ut pre-

culas ad numerum murmuretis, quas ipsi non intelligitis. Perreptatis variis regi-

onibus, in aulas principum vos ingeritis. Nulla in foribus potentiorum ^l co-

agmenta tam arcta sunt, quæ vos non penetratis. Nulla est arcanorum consiliorum

fera tam firma, quam vos secretæ confessio-

nis clave [†] laconica non referatis: *Alci-*
noi hortos, ædes ^m speculo claras, & fun-

dos

^d In quæstio-
nem.

^e Crines ap-
prehendebant
amatores, cum
osculari vole-
bant.

* Interdiu.

^f Ut exten-
das vocem.

^g Gnarus.

^h Romano-
rum, qui pul-
tibus velsi so-
liti.

ⁱ Illudit du-
os vultures.

^k Evigilatis.

^l Coniuncti-
ones.

[†] Doloſa.
^m Ut specu-
lum.

- n Emitis. dos uberrimos non n destinatis, possi-
 o Impuratum, detis tamen : si tergum o insinceratum
 cruentatum. semel in anno feceritis, putatis vos *Chri-*
sti passionis factos esse participes. Si ju-
 P Qui plagas re vobiscum ageretur, non solum p pla-
 pariuntur. gipatidæ essetis, verum etiam q ferri-
 q Qui versan- tur in ferreis tribaces. CON. Certè tu homo r cere-
 tur in ferreis vinctis, à brosus es, vinciendum te censeo, & ca-
 reißa tero. stigandum s bubulis exuviis, donec ad
 r Parum sa- te redeas; aut t die crastini suadeo na-
 nus. viges *Antyceras*, nam demiror Orcum
 s Loris, pelli- te redeas; aut t die crastini suadeo na-
 bus. viges *Antyceras*, nam demiror Orcum
 t Die crasti- non jamjam te accipere u Acheruntem,
 no. qui sic debaccharis in viros bonos : quo-
 u In Ache- rum professio est Seraphica, & claror
 runttem. merus, tu linguæ atræ veneno inficis &
 x Re aliquâ. obfuscas. An illi te x aliqui offende-
 y Prorsus im- runt, ut sic bilem y Germana lues, quæ
 mundus. pejus allio obolet, in eos evomeres? De-
 z Bubulci fun- bes z bubulcitarier, potiùs quàm mili-
 gi munere. tarier : bene cum viris probis ageretur
 si tu, tuique similes, a bucædæ, aut b di-
 a Bucædæ, erecti essetis; nam vestro magisterio pal-
 qui bubulis mam in omni nequitia genere possidet
 coris cædun- juvenus : incenditis domos, diripitis
 tur. templa, spoliatis viros bonos, vitiatis
 b Sub dio c- sacras virgines; cædibus, rapinis, perju-
 rectus. riis omnia fædatis; religionem omnem
 c Furcifer. conculcatis pedibus. HARP. Quid ais,
 plagigerule c patibulate? Nisi te exer-
 ceas

ceas ^d ad cursuram, ego reddam te tam ^d Te in fugam
^e liquidum, quàm liquida esse tempestas ^e dederis.
 solet. Curre ^f curriculo, si non vis fer- ^e Tàm mitem
 re infortunium; si ^g mantas donicum & tranquil-
 gladium evaginavero, affigam te terræ, lum.
 & tam placidum reddam, quàm est aqua. ^f Celeriter :
 CON. Liceat mihi tunicam abjicere, & Adverbium.
 baculum ex sepe hâc diripere, senties ^g Manes do-
 haud scelestum esse hunc diem * augen- nec.

do fœnori plagarum; sortem enim cum * Elocando.

usura recipies: ego non te demittam, nisi probè dolatum; videbis me hominem minimè ingratum; ^h nolo infecta tua ^h Indonata
 dona facere: propterea, vide quid agas, quæ donas.

& priùs Senatum consilii in cor ⁱ con- ⁱ Consulta te.
 voca, quàm gladium distringas; nam ad cum.
 idem ^k saxum te fluctus ferunt. HARP. ^k Ad idem
 vinâ sunt. periculum.

Túne, genus ^l ferratile, minaris mihi, ^l Qui ferro
 qui hâc dextrâ tot hostes sub Tartara ^l vinâ sunt.

misi? Non te * amittam donec ut ^m Sal- ^{* Demittam.}
 pam verberavero, & trituvavero; qui, ve- ^m Ut asellum
 lut messis magna, accedes ⁿ horno: ni- arefactum,

miùm in anginam verti me velim, ut tibi ^{Anglicè}
 stimulatrici ad superstitionem fauces pre- ^{Stock-fish.}
 hendam. CONRAD. Abi domum, & pre- ⁿ Fragibus
 hujus anni.

hende fauces ^o adminiculi tui; illud, te ^o Uxoristuz.

absente, ^p immigrare solet in suum in- ^p Suo more
 genium, & amatores allicere; nam cerus- vivere, & an-
 sâ, aut ^q melino, aut aliâ quâpiam ^q tiquum obti-
 r of- nere.

fuciâ ^q Auripi-
 gmento ex in-
 sula Melo.

^r Fuco se
 pingere, &
 renovare.

fuciâ se interpolare solet more meretricio ; tum unguentis delibuta incedit uxor tua, cum rectiùs oleat mulier, quando nihil olet ; & frustrâ ornata est, quæ malè morata est. Pulchrum ornatum mali mores pejus cæno collinunt. HAR. Tûne declamas in muliebre impudici-
tiam, cum nulli magis insidientur nostris uxoribus, quàm vos Monachi ? Neque mirum, cùm otio, & opiparis cibis, & generoso vino, quod lac *Veneris* est, *Cupidinis* faces velut oleo alatis. Non diu est quòd vicinus meus, peregrè rediens, reperit vestri ordinis Seraphici quendam parùm decorâ consuetudine utentem, sub prætextu confessionis cum uxore suâ ; quem, nullo respectu habito ad *Francisci* cucullum, in ^f ferricernuum ire coëgit, detractâque tunicâ, sic proprio fune variavit tergum, ut corium illi reliquit parùm sincerum ; sic absolvit hunc vomitum. CONRAD. Mendacium egregiè ^u calidum ! Sed quid mirum viros bonos traduci à *Thrasone* impio ? Hoc novum non est. Sed nimis diu inquinavit aures cornicando hic sceleratus verbero ; volo me in Monasterium recipere, & permittere hunc canem adversùs lunam latrare. HAR. Abi citò, alioqui corium tibi

^f In compe-
des : Cernuus
est calceamen-
ti genus.

^u Hunc impu-
rum demisit.
^u Subitum.

tibi reddam non minùs fenestratum,
quàm sunt calcei; neque

— *posthac castiges turpia, cum sis
Inter funigeros notissima fossa
Cinædos.*

C O L. X I.

E M E N Æ C H M I S.

Democritus. Christianus.

CUR incedis, *Christiane*, tam a for- a Tardo.
micino gradu? CHRIST. Quia de-
bilis sum, & senectute b confitus. DEM. b Valdè se-
Ætas hæc mala merx: Sed quot annos nex: Meta-
c autumas? CHRIST. Octoginta tres. phora.
DEMOC. Bellè fers ætatem; nisi quòd e Numeras.
rugæ & canities monstrent ætatem decli-
vem: tam canus es ac si cycno fuisses pro-
gnatus patre. CHRIST.

*O mihi præteritos referat si Jupiter
annos!*

Si fas esset ex hâc ætate repuerascere, me-
lius vitam meam instituerem, quàm in a-
dolescentia institui; nam juvenes omnes
maximè d mori sunt, voluptatibus & a Stulti.
intemperantiæ dediti, corpus reddunt
effectum senectuti; sed plurimi sunt qui
senectam nunquam contingunt, quos
ebrietas & luxuria vitâ * devolvunt. Desiciunt.
F suâ:

suâ: ego quidem malo consortio, velut contagio infectus, à labore ad libidinem proclivis factus sum, & bonam ætatis partem insumpsi in voluptates, quibus, nisi maturè valedixissem, ad hanc ætatem non pervenissem. DEMOC. Nihil dignius meo risu duxi, quàm videre tot juvenes, monita Præceptorum, Parentum, & Sapientum spernentes, præcipientes in suam ruinam & perniciem tendere: Senes delirare credunt si dissuadeant; Parasitis autem, omnium scelerum magistris & suasoribus, se totos dant, donec in leoninum ^e cavum inducant, ubi ab illecebris ^f argentariis & pecuniâ emunguntur, & valetudine privantur.

^e Speculam.
^f A scortis pecuniam elicientibus.

CHRIST. Ego jamdiu vixi,

— *Res siqua diu mortalibus ulla est;*

nec à morte longulè absum, cujus januam utroque pede protero; paucissimos tamen observavi juvenes qui seriò senum consiliis auscultent & obtemperent, sed illorum potius qui eos ^g frustratui habent, & teneram ætatem vitiorum venenis imbuunt, immò, in ipsos Parentes

^g Decipiunt.

^h Immorigeros & rebelles.
ⁱ Servare à damno saltem, id est, à periculo.
^k Præbere.

^h Titanos faciunt. Quot volui ⁱ elicere salvos ex damni saltu, qui mihi volebant vel ^k præhibere aurem? Unicum ipse adolescentem habui, quem senectutis

meæ

meæ scipionem futurum credidi ; is malis
 suis moribus hos canos acceleravit. Est in
 hâc urbe *Gnatho* quidam, qui ^l oculum
 persolum habet. natione Italus; hic in pa-
 tria sua ^m capital aliquod fecit, & huc, tan-
 quam ad asylum, migravit ; domum non
 audet redire, illinc enim exclusissimus est:
 nescio quo malo fato incidit in filii mei
 consortium ; quem observans multum au-
 ri in pera ⁿ degerere, primum in ceno-
 polium pellexit, ibique ^o cœna cereali
 accepit ; tunc, vino obrutum, in fornicem
 deduxit, ubi valetudinis & auri jacturam
 fecit. Quid multis ? Ex nimia *Venere*
 & *Baccho* inflammatis meningibus cere-
 bri, & diaphragmate, in maniam incidit ;
 quasi ^p larvatus, aut cernitus, aut lym-
 phaticus in plateis incēsit, in obvios
 quosque impetum faciens, oculis ^q vi-
 rentibus formidabilis, in prætereuntes
^r compingebat lutum aut lapides, aut
^s sementem in ore faciebat, & pugnos
 obserebat. DEMOC. Nōne ^t hanc rem
 consuluisti medicos ? CHRIST. Consu-
 lui, & quidam curam ejus suscepit ; sed
 dum propius accederet medicus cum
 pharmacopola, ut filii brachia constrin-
 gerent, postquam diu cum eo ^u velita-
 ti sunt, tandem robustus juvenis medi-

^l Unoculus
fuit, seu luscus

^m Facinus ca-
pitale, vel
morte luen-
dum.

ⁿ Deferre.
^o Opipara
cœna.

^p A larvis ter-
ritus, aut ^a
Cerere, aut ^a
Nymphis ve-
xatus.

^q Luridis, a-
critèr intentis.
^r Conjiciebat
^s Seminabat,
& cooperie-
bat pugnis.
^t De hâc re

^u Leviter pu-
guant.

v Artus.

ci scipionem eripuit, ejusque x artua
comminuit. DEMOC. Quomodo evalit
Pharmacopola? CHRIST. Evalit, ro-
gas? Non sine vitæ discrimine; conaba-
tur eripere filio baculum, sed frustra;

y Non cum
tanto pericu-
lo abstulit bal-
theum ab A-
mazonomum re-
ginâ.

z Contudit,
& commenta-
tione seu stu-
dio ora de-
nuò finxit.

a Antevertif-
sent, maturè
venissent.

b Exoculatus
fuiſſet.

c Intravi.

d Fixam te-
nuit.

e Occurristi
in tempore
mihi.

f Curam ha-
bere.

g Valdè te-
ſtor.

h Remis.

i Extentus, &
pandus.

y *Hercules* ab *Hippolita* succingulum haud
æquè magno abstulit periculo: tam mi-
serè z pugnis caput pexuit, & ora com-
mentavit, ut, nisi vicini quidam, audito

clamore & tumultu, a occupâſſent adire,
actum fuiſſet de Pharmacopolæ ocu-
lis; sine dubio oculorum b locus in ca-
pite apparuiſſet. DEMOC. Quid tu in-
tereà? CHRIST. Ego? Cum primùm

c penetravi pedes intra, me agnovit, &
compellavit nomine, & diu utrâque ma-
nu dextram meam d attinuit: Venisti,

inquit, Pater, e advorsum tempori, nam
video te jam f curassere filium; g de-
testor Deum me tibi morigerum fore, si

exemeret filium tuum captivum è mere-
triciſ nave prædatoriâ, quæ me, ut lem-
bum, ducit dierectum ad interitum. Suc-
curre, Pater, chorda tenditur, ventus

navem deſerit, en pyratæ adſunt, qui me
h pedibus navalibus agent in perniciem.

Hoc dicto i pandiculans oſcitatur, &
quaſi aliquo dæmone fuiſſet aſſatus, ſpu-
mare cœpit & tumefcere;

— non vultus, non calor unus,
Non compta mansere coma, sed pectus
anhelum,

Et rabie fera corda tument ; —

simulque ruptis quibus tenebatur funi-
bus, ex ædibus ^k numero se proripuit, ^k Subito, citò
& horrendum in modum vociferans, re-
ctà ad pontem currit, indeque in rapi-
dissimum fluvium misit se præcipitem, u-
bi aquarum vorticibus abreptus & suffo-
catus interiit. DEMOC. Horrendam mihi
narras tragœdiam : si flere scirem, ex *De-*

mocrito facilè fierem *Heraclitus*. CHRIS.

Nescio quid tu fieres; sed ego libentissimè
fierem, cum *Niobe*, ex homine saxum,
qui unicum gnatum sic amiserim. Uti-
nam alii adolescentes ejus exemplo di-
scant sobrietati studere, Præceptorum &
Parentum monitis obtemperare, & Pa-
rasitorum consortium, non minùs ac pe-
stem, effugere. DEMOC. Sed quid factum

est illi unoculo Italo ? CHRIST. Certè, ¹ Solis occa-
eodem illo die, ante ¹ solem occasum, sum.
curavi urbe ejiciendum ; postquam car-
nifex dedolâsset ^m assulatim viscera, jam, ^m Comminuit-
ut audio, longè ⁿ distitit hinc, ad *Per-* set minutatim:
sas. DEM. Non possum me à risu tem- assula sunt
perare, quoties cogito quàm inepti sint fragmenta à
Parentes & frivoli, dum queruntur de à marmore, dum
libero- à rupibus ex-
ciduntur, di-
scilientia. ⁿ Discessit, à
verbo distat;
distitit.

liberorum malis moribus, quorum tamen ipsi sunt maximè fautores, dum indulgentiâ corrumpunt, & malo exemplo illis præeunt. CHRIST. Verissimè dicis;

o Prælia, i.e. prandia.

p Emat sciti saporis cibos.

q Testes porcinæ à politio-

ne segetum : Metaphora.

r Suillam ex glandiis, teu

glandibus, gutturis parti-

bis callosis.

f Pernas, quæ famem immo-

dicam exci-

tent.

t Sacri, quia porci soliti

sunt immolari

u Ora solvunt & aperiant.

z Kva. Si. Si. est vinum in

poculis mini-

strare.

y Structuras patinarum fa-

ciunt.

z Bibaces.

a Consumant.

b Ad insumen-

dos dies hila-

riter.

c Baxes sunt Philosopho-

rum & Sacer-

dotum calcei.

nam quâ fronte exigit Pater sobrietatem à filio in victu & potu, cum ipse apparat

opipara o proilia, p obsonetur tot

scitamentorum genera, q polimenta

porcina, r suillam glandionicam, f pe-

rones quæ milvinam suggerant ? Apud

mensam plenam, in qua apponuntur por-

ci t sacres & sinceri, Parentes sua u ro-

stra deligant, & epicureos agunt ; vino se

ingurgitant, & suos filios x cyathissare

volunt, y struices patinarias concinnant.

An putas hanc esse viam liberandi filios

à vinculis escariis ? DEMOC. Non, per

Risum ; sed reddendi eos insignes z bel-

latores canthario, aut Vespillones, qui

opipara prandia a sepeliant. CH. Quales

putas juvenum doctores esse nostri tem-

poris Philosophos, qui inter calices se-

pulchra habent ad b comburendos dies ?

DEMOC. Puto tales non Philosophos ef-

se, sed peniculos, quibus extergantur

c baxes dignos. Novi quosdam in scho-

la Chrysippi insignes, qui mihi

— movent petulanti splene cachinnum :

nam quamvis sit,

Rarus

Rarus sermo illis, & magna libido tacendi,

Atq; supercilio brevior coma ; —

tamen sæpe, priusquam dies ad umbelicum sit ^d dimidiatus mortuus, somno vinóque sepeliuntur ; & aliquando in ipsa stoa ^e cantherino ritu stantes somniant : Nec à Diva Cypria abhorrent, nam nocte superiori ^f condixeram foras aliquò ; dùmque à me exirem, observavi unum clanculo gradu intrantem fornicem, & ^h stalagmium in manu deferentem ad amicam, cujus, ut aiunt, nasum basiendo penè abreptum mordicus tenere solet. CHRIST. Miror sapientix Professores, nec sibi nec aliis sapere ; nam semper odi homines ignavâ operâ, sed philosophâ sententiâ : quorsum enim attinet sobrietatis præcepta auditoribus tradere, & ebrietatem exemplo suo comprobare ? Faciliùs sanè ducimur exemplis quàm præceptis : longum iter per præcepta, breve & efficax per exempla. Indiligens est ille dominus, qui vicini ædes ruinosas reprehendit, cum interea suas reddere ⁱ alias nevolt. DEMOC.

Tales ^k datant occasionem Turcis debacchandi in religionem nostram. CHR.

Fateor ; propterea non tam ^l spurcatur nasum odore illutibili, quàm animus

^d Ante meridiem.

^e Id est placidè, ut equi castrati.

^f Cœnam, id est, denunciavi me cœnaturum.

^h Genus insurium.

ⁱ Reficere non vult.

^k Sæpe dant.

^l Læditur, inficitur odore illuto, qui elui nequit.

meus offenditur talium sodalicio. Qui Christiani dici volunt, Christum imitari debent; ille jejuniis se maceravit, pane hordeaceo, & minutis pisciculis contentus vixit, ut nobis sobrietatem in victu commendaret: quinetiam, post resurrectionem, cum ^m occæcatus est Sol præ candoribus corporis ejus, comedit ex piscibus illis quos Apostoli ad ⁿ *Vulcani* violentiam apposuerunt, ut nobis ostenderet regnum Dei non consistere in ciborum deliciis: Ob hanc causam noluit Apostolos viaticari vel ^o æstivè, aut ^p vidulum & baculum circumferre, ut toti ab ejus providentia penderent; neque hæc Judæis solum scripta sunt, sed nobis etiam Gentibus, qui eramus illi extra numerum & quasi ^q adscriptivi. DEMOC. Disertè quidem concionaris, sed mihi aliò properandum est. CHRIS. Quò? DEM. Ad forum, ibi hodiè futura est auctio. CHR. Quis ^r licebit merces? DEM. Nescio, sed merces, ut audio, ibi hodiè ^r vænibunt: Auctor, sine dubio, capiet ^t quinquagesies; si me conventum sub vesperam cupis, invenies in ædibus contiguus ædi pellionis, ubi palus palo proximus est. CHR. Bene vale, & sæliciter tibi faveat *Mercurius*

Callidus,

^m Obscuratus

ⁿ Igni admo-
verunt.

^o Viatico vel
tenui instrui.
^p Sacculum.

^q Milites ex-
tra ordinem
adscripti, vo-
cabantur ad-
scriptivi.

^r Pretium in-
dicabit.

^r Vænient.

^t Quinquagi-
es centum
milia sester-
tium.

*Callidus, quicquid placuit jocosò
Condere furto.*

C O L. XII.

E MILITE GLORIOSO.

Eutyclus. Heraclitus.

^a **C**ONferre pedes gestio cum *Heracli-* ^a Congredi.
to, atque eccum video sub arbore
sedentem, & ^b cassantem caput, quasi ^b Quassantem
^c panniculam tectoriam : os habet ^c co- ^c Caput arun-
lumnatum, & quasi ædificans ^d mento ^d dinis, instar
suo columnam suffulsit; aliquando digi- ^e floris.
tis ^e pectus pulsât, quasi cor esset evo- ^{* Brachio}
caturus foràs; lachrymæ distillant in ge- ^f suffultum.
nas : volo scire quid rei sit. Salve, *Hera-* ^d Cogitabun-
clite : Quid sibi volunt tuæ lachrymæ, & ^e dus est.
digitorum implicatio ? An adversæ & ^e Cogitar, im-
favientis fortunæ procellis jactatus es ? ^{patenter do-}
^{let.}
HERAC. Tu, quis es, qui me alloqueris ?
nam lachrymæ objecerunt ^f glaucoma ^f Excecârunt.
ob oculos, ut vix discernere valeam. ^{Glaucoma est}
EUR. Sum *Eutyclus*, amicus tuus. HER. ^{cum exicca-}
Certè *Atychus* subitò fieri potes; nescis ^{tur chrystalli-}
quid serus vesper vehat, proptereâ fortu- ^{nus humor.}
nam reverenter habe; nam in hoc mun-
do versamur omnes, ut in loco Neptu-
nio, & templo turbulento, sursùm & ^g In mari.
deorsùm jactamur : in præcipitio stant
quibus fortuna maximè favet, nec ullus
stabili

^h Accuratè. stabili stat gradu; ego ^h meditatè novi
 hujus mundi præstigias & vanitates. Eu.
ⁱ Proverbium. Qui hortum habet, olitori non sup-
 plicat; qui bonis fortunæ affluit, quid est
 quod metuat? HERAC. Immò nulli ma-
 gis metuunt, quàm quibus fortuna favet.
ⁱ Diligenter
 auctulabo. EUTYC. Hoc ostende, quæso; ^k per-
 purgatis auribus tibi operam dabo. HER.
 An non

*Sapiùs ventis agitur ingens
 Pinus, & celsæ graviore casu
 Decidunt turres, feriuntq; summos
 Fulmina montes?*

Nónne aliquando fures & mures metuis?
 Nónne uxorem & famulos? Nónne sæ-
 pe umbram tuam & insomnia?

*Si foribus laxam suspendat aranea cassem,
 Nónne putas numis retia tensa tuis?*

^l Despicias. cum tamen videas infimæ fortunæ ho-
 mines, quos tu supercilio superbo ^l spi-
 cis, securè & placidè vitam agentes, nul-
 lisque territos & turbatos insomniis, aut
 imaginationibus. Nónne

— *canit vacuus coram latrone viator?*

Quorsum adhibent potentes & divites
 satellites armatos, custodes canes, ostia
 duplicata, tot & tam firmas seras, si sibi,
 & amicis opibus non metuerent? Si Re-

ges

ges non confisterent in ^m loculo nimis ^m In loco.
 lubrico, non opus haberent tot ⁿ ma- ⁿ Cohortibus
 nipularibus centuriatis, corporis tuendi in centurias
 gratiâ. Quàm miserum habent vitæ exit- ordinatis.
 tum, quàm subito deturbentur de summo
 honoris gradu, quàm brevè fruantur vo-
 luptatibus suis hujus mundi Principes ;
 testis est *Cæsar* ^o urbicapus, qui domu- ^o Expugnator
 it tot gentes immanitate barbaras, mul- urbium.
 titudine innumerabiles, locis infinitas,
 omnium copiarum genere abundantes,
 quique ex hostibus Romanorum, ^p far- ^p Hostes
 ta fecit machærâ suâ, non diu feriatâ, cum comminuit
 omnes turres, castra, ^q pugnacula, solo gladio non
 æquâisset, rémque suo ^r renigio aliquan- diu otioso.
 diu gessisset, omniâque lepidè ^r sub ma- ^q Loca undè
 nus successissent ; tandem viginti tribus pugnatur,
 vulneribus confossus, ad *Pompei* hostis ^r Suis artibus,
 sui pedes mortuus cecidit. Eut. Triste suo Marte,
 narras exemplum inconstantiae humanæ : ^r Ex animi
 sed perge, obsecro ; nam, ^t auceps ser- ^t Aucupor, &
 moni tuo, aures meas dedo in deditionem in potestatem
 tuam : Sed cohibe, quæso, lachrymas, nè do aures, i. e.
 fortè ^u lucitiosus fias. HERAC. Jam- diligenter au-
 diu ^x stultivividus fui ; si tu verè conscius scultabo.
 esses humanarum miseriarum, ut ego sum, ^u Qui parum
 non posses à lachrymis temperare. Non videt.
 possum ^y cum catalogo loqui, vel nu- ^x Qui stultè,
 merare quot infortuniis & vitiis homo vel qui stulta
 videt.
^y Ordine.

z Se addicit. z se dat mancupio. Quid illo perjurius,
 aut gloriarum plenius? Nec lingua ejus
 a Pejerans. solum a falsijuria est, sed facta etiam b de-
 b Decipientia. lenifica sunt. Nulla bestia tam c ebbria.
 c Ebbria. d Id est, artes, aca est. Quas d vineas agunt homines,
 & machinas & pluteos, ad fallendum alii alios? Quis
 e Juvenus. e junix homine impotentior & lascivi-
 f Decepius. or? Quis tam f Acherunticus & captu-
 laris est, qui corradendæ pecuniæ non
 dat operam? Quid est hoc, nisi quod mi-
 nus restat viæ, plus quærere viatici?
 g Bene mo- Quis tam g lepidè juvenis ingenuatus
 ratus. est, aut cui inest tam h amussitata indo-
 h Ad amussim perfecta. les, qui i regionem consiliis sanis dat,
 i Locum. qui non in k diem extollat resipiscenti-
 k In longum am, qui non vires prosternat, & sanita-
 tempus disse- tem periclitetur, dum bacchatur l ha-
 rat. m Vase aqua- ma? Novi unum cui m aqualis bili-
 l Vase aqua- rio coreaceo. bris vini in cœnâ non sufficit. Novi alte-
 m Vas aquari- um continens duas libras. rum qui n demoritur puellam defor-
 n Perditè a- missinam; o pithecium diceret, vel
 mat. p Avem tur- p spinturnicem, si videres. Præterea,
 o Simiolam. quidam incen- diariam pu- tant.
 p Avem tur- pis figuræ, q Nec liberis Parentibus nata, nec virga Prætoris liber- tate donata.
 q Nec liberis Parentibus nata, nec virga Prætoris liber- tate donata.
 r Deformes. f Curvis eruribus. t Versis suris. u Junctis plus justè
 genibus, x Oculis semiclusis.

tos aut broncos. HERAC. Rectè conjectas ; nam ex incitis y admissariis, & equabus similibus, nascuntur deformes pulli equini ;

y Equi qui admittuntur ad equas.

Est enim, ut ait ille, in juvenis,

est in equis patrum

Virtus : nec imbellem feroces

Progenerant aquila columbam.

Sordidi tamen Parentes, spe lucri ex ampla dote illècti, liberos suos disparibus jungunt connubiis ; & ipsi juvenes, in

z nutritu venereo educti, excœcantur, ut ranam *Dianam* esse putent. EUTYC.

z Apud Venetum educati.

Ego a voluntate nollem talem uxorem a Sponte:

ducere ; mallem b nihili fieri, quàm b Castrari.

c hibus copulari, qui deformi sunt corpore, & moribus perversis ; nunquam

c His, antiquè

possunt illi onerari hilaritudine, nec possunt d ductari labiis : Est mihi vicini

quidam, qui in e festis quinquatribus proximis, uxorem, sed malâ alite,

d Allici labris ad oscula

duxit ; hæc f valgis suaviis est, & domi

e In festo Minervæ, Martio

assiduè oblatratix. Cum maritus insanè esuriens redit ad ædes ex agro, ubi

f Ore obtorto, seu oculis

g epityrum comedere solebat, vesci cogitur lolio, cum vile sit triticum, neque

g Polentam cascantam, ab

quidquam obsonii unquam gustare permittitur : h minaciis fœmineis, &

h Minis.

sævis verbis assiduè tunditur miser ; imò

ali-

i Est locus in
superiore æde
ad accipien-
dum solem,
Heliocaminus.
k Convenire.
l Frustratus
sum.
m Serenus.

n Quàm po-
test fieri.
o Negligens.

p Stertit.

q Qui genus
immortale
reddunt.
r Tam dura
quàm lora.

s Mulcarem.

t Duro, an
molli.

aliquando crepant manu malæ : hæc au-
dio, penè indiès, per i solarium nostrum.
Sæpe tentavi ut eos k convenas face-
rem, sed l frustrà fui. HERAC. Quo-
modò intereà se gerit maritus ? EUTYc.
Ille tam m liquidiusculus est, quàm
Favonius ; innò suppalparier solet illi
quando maximè sævit ; cùmque tam ferox
est uxor quàm n potis, ille o indili-
genter est, nec magis turbatur illius vo-
ciferationibus, quàm nos strepitu ejus
qui p sorbet dormiens ; naso enim non
dormit, sed magnum clamat. HE. Quis
ex tali muliere educeret liberos q generi
monumentum ? EUT. Fateor esse mari-
tos qui illi latera facerent r lorea, poti-
ùs quàm paterentur illius petulantis lin-
guæ contumelias : ego ipse malè s mul-
cassim, & tentarem bonis fustibus num
t elephanti corio circumtectæ esset. Sed
quid iterum prorumpis in lachrymas ?
HERAC. Quia tam malè convenit uxo-
ribus cum maritis : si inter tales tam a-
troces excitantur tragœdiæ, tam irrecon-
ciliabile sit odium, ubi invenienda est
vera amicitia ; sine qua, quid vita homi-
num quàm miseria ?

*O curas hominum ! O quantum
est in rebus inane !*

Quan-

Quantâ sollicitudine & curâ nascimur, & educamur à Parentibus ? Cúmque sperent se beatos & æternos fore in nobis liberis, ecce, vel infœlici matrimonio, vel flagitiosâ vitâ, vel quovis infortunio, eorum spem fallimus ; curas omnes & impensas perdimus, & sæpe mortem tam nobis quàm illis acceleramus. ^u Recordare vitæ nostræ ^x antelogum : Nónne flentes ex materno utero in hujus vitæ theatrum prodimus ? Quanto imbecilliores & imperfectiores sumus bestiis ? Quàm diu sub tutela ^y Gerariorum sumus ? Postea, mittimur in scholas, discendi gratiâ ; ibi multos annos terimus, non sine summo metu & multis plagis ; ^z agitamur sæpè virgis varii : surgendum est ante lucem, nec studendum somno illis, qui nil ^a morantur negotiosum tergum ; ^b sublegere oportet sermones Præceptorum, & valedicere sermoni ^c proletario, ni volumus supplicium ulmeum de nobis dari : cúmque ad virilem ætatem pervenimus, Deus bone ! quot curis angimur ? quot vitiis inquinamur ? Alii ebrietati se mancipant, & lege ^d talariâ, capacia vini pocula exhaurire discunt. Alii delicatioribus cibis student, & condimentis quibus irritetur gula: Cum Majores glan-

^u Recordare:
^x Prologum.

^y Gerariorum sunt
ancillæ quæ
gerunt pueros

^z Efficiuntur
varii coloris.

^a Qui nolunt
verberari.
^b Auscultare
sermonibus.
^c Plebeio.

^d Regna vini
fortiuntur ta-
lia.

^e Offas por-
cinas cum cau-
da quam vete-
res vocabant
penem.

^t Qui sub pro-
mo sunt.

^g De suo cœ-
uent.

^h Sternunt se
& procumbūt
ⁱ Horum con-
filiorum parti-
ceps.

^k Qui illece-
bris tallunt.

^l Inclinabant.
^m Fabricantes

ⁿ Fures ficu-
um.

^o Tondere,
vel radere be-
ne comatum.

de contenti fuerunt, nunc ^e offas peni-
tas vorare didicimus; olim aquâ sitim se-
dare sufficiebat, nunc aromatitè, & omni
vinorum genere ingurgitamur. Quot
in Magnatum ædibus promi & ^f suppro-
mi? Quot otiosi ventres, digni qui ejici-
antur sâginâ cellariâ? Hi cogendi sunt
manibus laborare, ut de vesperi ^g vivant
suo. Alii meretricio capiuntur amore,
totos dies se cum amicis ^h percellunt:
ipse in juventute ⁱ harunc Baccharum fui,
& in earum laqueos inductus consiliis &
facetis fabricis nonnullorum ^k capitum
illecebroforum, sæpe etiam cum combi-
bonibus pernoctavi in cella vinaria, po-
tantes donec ^l cadî casabant, & ^m do-
lantes dolos, quibus irretitam teneremus
puellarum pudicitiam, præcipuè unius,
quæ tum mihi videbatur formosa, ac si
esset *Veneris* neptis. Quoties hæc, aliâque
juventutis meæ delicta cogito, toties a-
nimus per oculos defit, & in lachrymas
solutus abit. Quid tibi memorabo invi-
diam, odia, sycophantias inter homines,
quibus auritis plagis alii alios capiant?
Qui in pueritia ⁿ Sycolatronidæ erant,
in virili ætate fiunt Sycophantæ: Est qui-
dam haud procul hinc, qui sycophantiis
suis valet • admutilare militem usque
cæsari

cæsariatum. Si mercatores adeas, videbis
 plerosque *Mercurio*, furum deo, man-
 cipatos; quorum merces non vniunt
 pro sua ^p virtute cum ^q dispenduntur, ^p Pro digni-
 sed pro libitu vendentis, qui malas mer-
 ces pro bonis obtrudit, & mentiendo vel ^{tate non est}
 pejerando emptori imponit; sed sæpe ^{pretium.}
 iusto Dei iudicio ipse venditor fallitur: ^q Expandun-
 nam observavi malas merces pretio quan-
 doque ^r pauperare ipsum dominum. Si ^r Pauperem
 iustitiam quæras, oportet ^s munerari ^r reddere.
 patricam; sed, inscio marito, nè ille vi- ^s Patriciæ da-
 deatur repetundarum reus, cuius non so-
 lum dentes ^t dentiunt, sed fauces etiam ^t Dolent.
 obvolutæ linteo, laborantes anginâ, vel
 argentanginâ potiùs cum *Demosthene*; sed
 fortè quidam inclamabunt, si hos ^u vul- ^u Turbæ dia-
 gem volgo; quare nolo crabrones con-
 movere, aut cicadas alis corripere: ^x he- ^x Heri pre-
 re namque quidam notus me reppendit
 pallio, clàm admonens, ut me in *Harpo-*
cratem verterem; tutum, inquit, est si-
 lentii præmium; hoc tempus ^y tis non ^y Tui, Antiq.
 eget, nec consilii tui: ^z hice sunt mo- ^z Hi.
 res hodierni. Ego mecum reputans satius
 esse jam pauciloquum, quàm vel magnidi-
 cum, vel multitidicum; egi gratias & abii.
 Sed ^a altrinsecus, si tibi depingerem vi- ^a Ex altera
 tam ^b stratioticam, si rapinas, sacrilegia, ^b parte.
 furta, ^b Militarem.

furta, perjuria, scortationes, cædes, ali-
 æque sceleratorum militum flagitia ob o-
 culos ponerem, mecum solvereris in la-
 chrymas : non tamen omnes reprehendo,
 scio quosdam esse duces cum *Aenea*, pie-
 tate insignes, & armis ; sed gregarios, &
 mercenarios illos intelligo, qui spe præ-
 dæ, non pietate in militiam ruunt ; qui-
 bus non plus ^c humani est, quàm vol-
 turiiis. Nec minus flenda est nautarum im-
 pietas ; hi ^d causam gerunt, & palliolum
 ferrugineum, qui ^e colos thessalicus est,
^f expapillato brachio ; ob oculos habent
 culcitram & laneam : hoc habitu navi-
 culatores distinguntur à reliquis morta-
 libus ; sed si vitam eorum inspicias, nihil
 differunt à profanis Atheis ; inebriantur,
 jurant, scortantur, prædantur, & se totos
 malo dæmoni dant, neque maris irati
 minis terrentur : horum carina melius
^h lineata quàm vita est ; navis ⁱ profunda-
 ta periculo est vicina, at illi in profundo
 vitiorum volutantes nil metuunt. Quid
 tibi senectam nostram referam ? Quàm
^k famia sunt nostra tunc corpora ? quot
 morbis obnoxia ? Nec animæ tunc à vi-
 tiis tutæ sunt, præcipuè ab avaritia ;
 quinetiam nonnulli, licèt morti proximi,
 in *Veneris* tamen castris militare au-
 dent,

^c Humanita-
 tis plus quàm
 in vulturibus.

^d Pileum fer-
 rugineum.

^e Cæruleus.

^f Renudato ad
 papillam.

^g Pannum
 mollem con-
 sutum.

^h Directa.

ⁱ Profunda
 facta.

^k Fragilia.

dent, & uxores ducere; cum decrepiti senes sint aridi cineres, & adolescens quæ seni nubit, nil aliud quàm vidua simul & nupta est. Dies me deliceret si omnes humanæ vitæ calamitates tibi recenserem; quare nè mireris, si horum malorum consideratione lachrymis indulgeam. EUT. Aures meæ admiscere orationis tuæ
^l moram, & jam uxoris ^m celox adventat, puto ⁿ materiarium desiderare me; oportet • venari oculis tigna quæ tran-
^l ^{Orationem longam,}
^m ^{Internun-}
^{cus.}
ⁿ ^{Qui ligna,}
^{&c. ad ædifi-}
^{candum parat-}
^{o Collustrare.}
^p ^{Inutilior.}
 stineat parietes ædis disjunctos, nam
 usus mearum ædium vetustate p nequior factus est; quare reficiendæ sunt: Interea vale, nec diutiùs fluant oculi, nam

—— *lachrymævolvuntur inanes.*

Vulpes pilos mutat non mores: quamdiu homines sumus, peccatores & miseri sumus.

COL. XIII.

E M E R C A T O R E.

Sophobulus. Spudæus. Nauta.

CUM animus ephæbis ^a ætate exit, ^a Per ætatem.
 Cùmque res paterna ^b exulatum a- ^b Perit, fugit.
 biit, bene facis, *Spudæe*, qui studiis bonarum literarum das operam, quibus possis non solum veram sapientiam con-
 G 2 sequi,

c Longè pel-
lere.

d Ante omnes
condiscipulos,
e Recisisset.

f *Minerva*
pallium, in
quo ejus vi-
ctoria, aliâque
multa erant;
intexta.

g Redimen-
dos.

h Dum potes,
in Musarum
societatem te
tradas.

i Usurus sum.

k Ex altera
parte.

sequi, sed paupertatem etiam c prote-
lare, audio enim te multò primùm labo-
rare d omnium condiscipulorum in
Aristotele. SPUD. Si non tam citò e re-
cesset vita patrio corpore, nunquam for-
tasse vidissem Athenas; nam decrevit me à
ludo literario in officinam pannariam
transmittere, ubi non *Minerva*, sed
Mercurii sacris initiandus eram: verùm
Avunculus, advertens indolem meam ad
Musas propensam, voluit me in earum
castris militare. SOPH. Ergo cave nè
focordiâ finas tempus, auro pretiosius,
tibi elabi; neque sis ex eorum numero
qui Athenas navigant, non ut in lycæo
studeant, sed ut f peplum videant, non
advertentes annos juventutis præteritos,
auro & gemmis nunquam g expenden-
dos: quare h collocabis te in otium Mu-
sarum dum potestur. SPUD. Dabo ope-
ram nè tempus hoc mihi datum sine fru-
ctu transigam; ingenium i facturus sum
meum, & lecturus quantum est librorum
Aristotelicorum. SOPH. Distrahit ani-
mum librorum multitudo, itaque cum
legere non possis quantum habueris, sat
est habere quantum legas: Hoc etiam te
monitum velim k altrinsecus, Nè ni-
mio studio te maceres;

Est modus in rebus: ———

illud enim in vita est apprimè utile, ut
 nè quid nimis; multi enim assiduis lu-
 cubrationibus, & intempestivis studiis
 morbos contrahunt, & mortem accele-
 rant. Cave ergo pigritiæ ^l praverteris, ^l Nè te ad
 cave etiam nè nimiam spirituum intensi- ^l pigritiam ver-
 one corpus maceres; sunt enim quidam ^l teris.
 in hoc Musarum ^m phrontisterio ven- ^m Scholâ, à
 triosi, bucculenti, & ⁿ pansi, qui se to- ^m oportet, curo,
 tos crapulæ, otio, & somno dant; sunt ⁿ studeo.
 autem alii squalidi, macilenti, pallidi, ⁿ Lati, ex-
 quos nimium studium ^o eluctavit, quo- ⁿ tensi.
 rum corda guttatim contabescunt, quasi ^o Eluctatum
 in aquam indideris salem. SPUD. Est in ^o est, i.e. pro-
 proximo mihi cubiculo optimæ spei ju- ^o stravit, super-
 venis, sed nimium studiis deditus; hic, ^o avit.
 cum sociis nunquam p eunt discubitum ^p Diversi in
 ante noctis medium, semper ante quar- ^p cubicula cubi-
 tam matutinam surgit; adeò strigosus & ^p tum.
 macer est, ut putares curas q ambadedif- ^q Circume-
 se illi cor: videbis illum assiduè vel hi- ^q disse, ab Am,
 antibus oculis inspicientem *Aristotelis* ^q id est, circum,
 opera, vel cum *Scoto* tenuia nentem ^q ad, & Edo.
 r subtemina philosophica. SOPH. Ejus ^r Subtemen,
 industriam laudo, sed nimiam diligenti- ^r quod subit sta-
 am non amo; nec suadeo ut totam æta- ^r mini.
 tem teras inter Doctores Scholasticos, à
 quibus plus subtilitatis, quàm veræ pie-
 tatis

Verberati.

tatis hauries. Ante omnia autem, te præmoneo, ut à perditorum juvenum consortio abstineas, qui nec consiliis, nec minis, nec bene ^r pisti flagris, possunt à vitiis in virtutis tramitem revocari; à quibus, sine dubio, salus exulatum abiit. Si horum sodalitia te immisceas, & exempla sequaris, ardentes malorum mon-

^r Ego, is, vel idem.

^u Quò magis moraris, eò magis periclitaberis.

^z Corpus conjugere, commiscere.

^y Vehementer amare.

^x Elogia carbonibus scribentur, ut mos fuit apud Romanos, in foribus formosarum mulierum

^a Ex omni parte contemptam.

^b Ad sumptum illexisse.

^c Addere.

^d Tumescere irâ.

^e Assentiantur

tes in te jacent: quare ^r is mando tibi, ut ab illis, tanquam à peste, fugias: quàm enim in talium consortio resistis, tamen res tua in periculo vortitur; illi namque te ducent in ænopolia, & lupanaria, suadebunt potare, & stupri causâ cum meretriculis caput ^x limare: cum autem semel ^y efflictim perire incipis, actum est de studiis; implebuntur fores ^z eclogiarum carbonibus, si in quam ^a pasicompsam incideris: Præterea, scias tales juvenes illexe multos in ^b dispendium; cum autem pecunias tuas decoxeris, non potes huic summæ ^c accudere plus auri. SPUD. Quid si cogant me importunitate suâ cum illis aliquando conversari & colloqui? An obsequar? Fortasse ^d in fermento jacebunt si recussem, & dicent me superciliosum esse, & eorum sodalitium contemnere. SOPH. Dicant quid velint, minentur, ^e palpo percutiant, nè tamen

tu auscultes, aut eorum obsequaris studiis;
 sed modestè respondebis te ^f paritare ire
 ad amicum, te rebus à tutoribus mandatis
 & prævorti velle, includas te in cubiculum,
 aut musæum, nec aperias ostium, licèt
 calcibus insultent, licèt faciant fores
^h affulas, exclament, & vociferando rum-
 pant ⁱ ramices si volunt, obturato au-
 res; nec ^k sint bibulæ, licèt ipsæ Syre-
 nes occentarent ostium: si autem tales
 in plateis vel campis tibi fortè occur-
 rant, da ^l celerem fugiendi copiam,
 non aliter quàm fugit navis ante ventum
^m imbricum. SPUD. Habeo tibi, *Sopho-*
bule, ingentes gratias pro sapiente tuo
 consilio; spero me observaturum, & co-
 nabor pro virili, non solùm ut navis fu-
 gere, sed etiam consilio tuo ut ⁿ vorso-
 riâ regi. Utinàm semper liceret frui tuo
 colloquio & præsentiâ. So. Ego liben-
 ter tecum diutiùs commorarer, si occa-
 sio permetteret;

— *sed crepitans vocat Auster in altum.*

Mihi navigandum est domum; si diutiùs
 in his regionibus mansero, uxor putabit
 me illam ^o exegisse matrimonio; sextus

SPUD. In qua nave futurus es vector?

SOPH. In cercuro nave Asianâ prægran-

^f Parare.

^g Priùs ex-
 qui velle man-
 data.

^h Frangant in
 asseres parvas.

ⁱ Intestina.

^k Nè audiant,
 licèt contrà
 ostium canta-
 rent.

^l Fac citò fu-
 gias.

^m Austrum.

ⁿ Instrumen-
 tum quo navis
 vertitur, cla-
 vus.

^o Repudiâsse.

p Mensuras.
Metreta con-
tinet 100. sex-
tarios.
q Sit,

r Habere, ac-
cipere.

s Fac ut spiri-
tus sursum du-
ctus emingat.

t Rudens.

u Spiritum
ducere.

x Inutilis.

y Turbat me;
Metaphora.

di, quæ tollit trecentas p metretas. Sed quid fies ? SPUD. Animi pendeo quid de me fiet, postquam hinc discesseris : Estne quis qui lætus lætitiâ q fuit amittere amicum talem qui mihi consiliis loco parentis est ; ni oculos lachrymæ defendant, jam ardeat credo caput. Hic advena sum, quis est qui vult me r redhibere in consortium suum, & tam fanis munire consiliis adversus improborum assultus ? SOPH. † Emicato fuspíritus ; ego non tibi deero per epistolas solari & admonere ; &, si Deus mihi vitam largiatur, sequente anno te rursus invisam : intereà, horum quæ dixi sis memor. Sed video nautam huc cursitantem quantum potest. NAUTA. *Sophobule*, tibi properandum est, nam t prymnesium solvitur : Nauclerus stomachatur & furit, minitans se navigaturum sine te ; ego autem cursitando u animam nequeo vertere : x nihili tibi ceu siem ob defectum anhelitûs ; tum cursu lien y seditionem facit. SOP. Tace, quæso, discedo tecum. Vale, mi *Spudæ*, sisque bono animo. SPUD.

Sic te, diva potens Cypri,

Sic fratres Helena, lucida sidera,

Ventorumq, regat Pater :

Et servent anima dimidium mee.

COL. XIV.

C O L . X I V .

E P S E U D O L O .

Endemus. Apodemus.

Quis hic qui meis oculis obviam
^a ignorabilis objicitur, chlamyda- ^a Ignotus,
 tus cum hircina barba ? Vultu refert ^{quem video.}
 cognatum *Apodemum*, quem audio ab
 Antipodibus tandem rediisse ; adibo, &
 salvere jubebo. Salve, *Apodeme*. APOD.
 Te resaluto, *Endeme*, licet vix mihi salus
 restat ^b dataria. END. Quamobrem, ^b Quam dem
 quaeso ? APOD. Quia ex tam longa &
 longinqua peregrinatione nihil com-
 paravi nisi morbos, inopiam, & miseri-
 am ; nec mihi suppetit consilii gutta.
 ENDEM. ^c Babæ ! putabam te ^d prom- ^c Papæ !
 ptasse thesauros *Jovis* : An nihil refers ^d Præfuisse.
 præter zonam inanem ? APOD. Quidam
^e sociofraudus, in quo mea ^f confiden- ^e Socii frau-
 tia fuit, totum argentarium commeatum ^{dator.}
 suppilavit furtificis manibus, seu milvi- ^f Cui fidebam
 nis potius, aut aquilinis ungulis. END.
 Nullus ergo fructus extat tuæ peregrina-
 tionis ? APOD. ^g Satias solum suppe- ^g Satietas.
 tit, prætereà nihil ; neque ex toto meo
 auxilio argentario quidquam restat, præ-
 ter nummum : hoc empturus sum restim,
 statui

^h Mortem ante
noctem.

ⁱ Infortunio
quo curæ cre-
scunt, i. e. vita
folicia.

^k Tragicum
actorem refert

^l Ineptus.

^m Funestum.

statui enim me pensilem facere, & ante
tenebras persequi tenebras. END. Mi-
seret me tui, qui tantum laboris & peri-
culi frustra subiveris : præstitisset domi
mansisse, quàm tot annos in exteris regi-
onibus insumpsisse, ubi ⁱ curio infortu-
nio te macerasti, & jam reversus ^k para-
tragædias. Quis non ad hæc flebit, nisi
qui pumiceos habet oculos, qui nequeunt
exorari ut unam expuant lachrymam ?
Tibi est uxor domi, & numerosa soboles,
quæ gaudebunt te rediisse incolumem,
quamvis nudum : potestis labore & in-
dustria victum & amictum parare; nam
labor jugis est thesaurus. Nónne supre-
mus ille mundi Regnator divitias dat
quibus vult, eâque, cum volet, aufert.
Qui cœli volucres pascit, & leonibus vi-
ctum suppetit ; an eos derelinquet qui
fiduciam in eo locant ? Dynamis om-
nem habet in cœlo & in terra ; nihil boni
deerit timentibus Deum, ergo nè sis tam
inanilogus, neque tam ^l morologus
fermo excidat ore tuo, ut dicast te restim
empturum ad suspendium ob rei pecuni-
ariæ jacturam, & facturum hunc diem tui
reditus ^m emortualem. Nónne vides
quo splendore Deus vestiât solstitiales, &
vernales herbas, quæ repentè oriuntur,

&

& repentinò occidunt ? APOD.

Nil habet infelix paupertas

durius in se,

Quàm quòd ridiculos homines

facit. —

Omnes, mihi antea noti, intendunt in
me digitum ⁿ medium, & salubris suis ⁿ Irridebunt.
me ^o lamberabunt; immò, mihi p po ^o Discretis la-
tandus est fructus fullonius: unusquisq; cerabunt.
^p legirupus, & ^r bustirapus mihi insul- Calcandus,
tabit, & dictis ^f differet; unaquæque ut vestes à ful-
^q cluda diobolaris anus, cum sciverit me lonibus.
^r laborare rei argentariæ inopiâ, flocci fa- Legum ru-
ciet. ENDEM. Certè nullus bonus est ptor.
qui non potiùs miserebitur tui, & adver- Bustorum,
sam deflebit fortunam, (nisi sit ex genere aut mortuo-
ficcoculo) cum viderit te ^u intervor- rum raptor.
sum omnibus opibus, non tuâ culpâ, sed (Discretis vulne-
^x tragulâ à falso & furaci sodale injectâ. rabit.
APOD. Sed dolet videre eos qui olim ^t Claudia, &
mihi inserviebant, & ^y flagritribas Gna- vilis.
thones insumere dies ^z prothymè, cum ^u Privatum.
mihi interim sudandum sit panis lucran-
di gratiâ: eorum ^a carnaria grava ter-
goribus sunt oneri uberi, madefaciunt ^x Dolis. Tra-
^b panticem vino, deportatur illis oleum gula est mili-
in ^c cullæis, cum domi meæ vix sit far tatis hasta.
modicum: illi habitant in palatiis, eo- ^y Qui flagra-
rum januis munerigeruli manipulatim ferunt.
adsunt; ^z Hilari ani-
mo.
^a Vasa, vel loca ubi carnes asservantur magno onere, sunt plena.
^b Omadium.
^c In vasis ex corio viginti amphorarum.

^d Taberna.

^e Pax.

^f Loco cibi
erit meus ser-
mo.

^g Vinum ex
uvīs pāsis,
mellina ex
melle fit.

^h Vitis madi-
disunt, seu e-
brii, à *μαδάρ*.
ⁱ Vindemias
in parva hora.

adsumt ; me autem contentum esse oportet ^d pergulâ, ubi nemo est qui mihi, vel uxori, & liberis salutem impertiat. END. ^e Prox ; ego tibi ^f obsonabo sermone : qui his externis bonis abundant, faciliores non sunt, quin plerunque deteriores. *Dives* ille evangelicus epulabatur quotidie splendide, cum interea bonus *Lazarus* fame laboraret ; cuius anima tamen per Angelos delata est in cœlum, at *Divitis* anima per malos Genios ad inferos. Utrum ergo malles *Divitis* grandes patinas tucetâque crassa, an *Lazarus* famem & inopiam ? Quid prodest indiès vesci pulmone & luctibus unctis, vel pulmento unctiusculo ? Quid prodest malsicum, ^g passum, & mellinam hic bibere, cum apud inferos non sit vel aquæ gutta ad refrigerandam linguam ? APUD. Væ ergo strenuis nostris potato-ribus, qui quotidie probè ^h madulsam habent. Credo vicinum nostrum, *Tricongium*, potesse ebibere quatuor ⁱ uberimos fructus Malsici montis in una hora hyberna. END. Apud inferos bibiturus est sulphur, & annem illum qui ambit Tartara flammis torrentibus : quare discant justitiam moniti, atq; utinàm maturè saperent mortales, qui vitam transigunt velati

veluti pecora, quæ naturâ prona, atque
 ventri obedientia finxit; qui inter pocu-
 la & scorta diobolaria ^k lustrantur, ri- ^k In lustris
 dentes, & tamen sub regno *Veneris* sæpe versantur.
 vapulantes. An præstat ^l exporgi lum- ^l Exporgi,
 bos hic, cum sine fine flendum sit in tene- i.e. ridere.
 bris? Multi jam jacent molliter in lectis
 eburneis, qui apud inferos nulla alia ha-
 bitura sunt ^m præsterga, nisi flammea; ^m Strata.
 nec alios ⁿ lectisterniatores, nisi dæmo- ⁿ Qui lectos
 nes. Multi jam sunt quorum nomina cu- sternunt.
 bant non in ^{*} cera solum, ut olim; sed in ^{*} In tabellis
 ære ac pario marmore, quæ nihilominus cercis scripta.
 æternâ oblivionis nocte prementur, quo-
 rum magnificas ædes & monumenta
^o vastitues insequitur. Certè scilicior est ^o Vastitas.
^p excetræ, quàm mali hominis conditio, ^p Viperæ.
 quanvis divitis: mallet me ^q caudi- ^q Lignis fin-
 cali provinciæ, quàm Romano imperio dendis. Cau-
 præfici, si in æternum me ^r perbitere o- dex est arbo-
 portet. Scilicior est vir probus & Deum ris truncus.
 timens, cum vescitur betâ absque pipere ^r Perire.
 & sale, quàm impius dives, vescens sua-
 vissimis *Neptuni* ^f pecudibus optimè ^f Piscibus.
 conditis: in die Judicii æquior erit ^t ca- ^t Qui portat
 latoris, quàm Imperatoris conditio, sine militibus li-
 Deo & conscientia bonâ. Præterea, quàm gnum.
 brevis & fugitiva est hæc vita nostra?

— *Fugit illicet ocyûs Euro* ;

aut

aut — *ventos aquante sagittâ:*
 dum impius voluptatibus suis indulget,
 dum mammâs ^u maniculis premit, dum
 u Parvis ma-
 nibus. capacia exhaurit pocula, & regna vini
 x Fasciis à fortitur talis, x lemniscis ornatus;
 x Fasciis à
 coronis pen-
 dentibus.

— *en, subito tremor inter*
Vina subit, — calidumq; tridentem,
Excussit è manibus. —

y Quasi ex E misero corpore y exballistatur mise-
 ballista detur-
 batur. rior anima, & in momento ad inferos
 descendit turbo non æquè citus: quare
 affectibus tuis moderare, neque te solici-
 tudine maceres, quòd opibus non affluas;
Multa petentibus desunt multa:

Bene est cui Deus obtulit parcâ quod satis
 est manu. Ap. Ego z pro daphilibus tuis
 dictis gratiam habeo; ædes enim mearum
 z Largis. aurium diligenter feci a vacivas. Sæpe
 a Vacuas, i.e.
 sedulo auscul-
 tavi. tates è suggestis; multi sunt qui his aures
 quidem b præhibent, sed egressi templo
 b Præbent. oblivioni tradunt:

— *auræ*
Omnia discerpunt, & nubibus
irrita donant.

Improbi homines non magis hujusmodi
 dictis à peccando coërcentur, quàm fugi-
 tiva canis agninis lactibus alligatur; nam
 c Celeriter. c cursim currunt in omne flagitiorum
 genus,

genus, sic ut Ministri divini verbi mihi videantur dicta sua ingerere quasi in pertusa dolia. Quidam sunt decrepiti senes, qui templum assidue frequentant, adeo tamen avari, ut citius è saxis, quàm ex talibus ^d sepulchris aurum effodias. Alii in templo dant ^e operam somno: alii ipso concionis & precum tempore concenturiant sycophantias in corde, quomodo forcillent ^f fidem, & aliis imponant; sunt enim ^g copi pectore ad talia facinora, & malorum omnium ^h heuretæ: plebescitum non est scitius illis in malis artibus inveniendis; ⁱ contechnari norunt quodvis flagitium; ^k centuriata sæpe comitia habent piorum capitum, student quomodo alii alios ^l intervortant pecuniis, & nomina sua ad omnes iniquitates, tanquam ad colonias, dant. END. Sæpe miratus sum ^m pastorum edictiones non deterrere eos, & extremi Judicii meditationem non revocare à malo vitæ instituto. APOD. Multi putant si dominicis diebus templa frequentent, se posse tota reliqua septimana impunè ⁿ clepere, inebriari, scortari, fallere: si autem stipem erogaverint egenis, putant se posse malè partis opibus tutò frui, & se Deo pulchrè satisfecisse; haud absimiles Sacerdotibus

^d Talibus senibus.

^e Dormiant.

^f Quasi furcis torqueant.

^g Copioso.

^h Inventores.

ⁱ Machinari.

^k De capite ac vitâ piorum habent summa & instructissima consilia; inferiora consilia dicebantur Curata, & Tributa.

^l Quomodo pecunias ab aliis avertant ad se.

^m Quæ edicunt.

ⁿ Furari.

cerdotibus Chinenſibus, qui illius ſolidioris cibi fumo paſcunt deos ſuos quo ipſi veſcuntur ; apertis enim calentibus patinis, odos dimiſſis pedibus in cœlum volat, quaſi in eum odorem cœnaret *Jupiter*. ENDEM. Mortales
 o graphici ſunt, qui putant Deum crepundiis placari poſſe : Hôccine de Deo cogitare fas eſt ? Ipſe Ethnicus hoc abhominatus eſt, cum ait ;

o Homines
 venuſti.

*Quid juvat hoc templis noſtros
 immitere mores,
 Et bona diis ex hac ſclerata
 ducere pulpâ ?*

p Terga retu-
 ſa.
 q Ulmeis vir-
 gis verberata.

r Puniceum.

f In quibus
 ſunt acu piæ
 bellæ.

Sed an hoc de Chinenſibus obſervâſti in peregrinatione tuâ ? APOD. Maximè : eſt quoque apud eos, atque Americanos, genus hominum plagigerum, haud abſimile Papifticis monachis, qui p tergina circumferunt plagis retunſa, & q ſtilis ulmeis conſcripta : hi putant ſe probè Deo ſatiſfeciffe, ſi ſemel, aut ſæpiùs in anno, pro ſuis & aliorum delictis, corium faciant r phœniceum ; ſi varient latera, ut nè æquè periſtromata picta ſint Campanica, aut tapetia Alexandrina f belluata, conchyliata. ENDEM. Video ſuperſtitionem ubique vigere ; ſed audio gentem

gentem illam Chinenſem ingenioſam eſſe. APODEM. Audiſti, & verum eſt ; nam typographicam, horologiorum, & tormentorum conficiendorum artes diu habuere ante nos : inſpice hos characteres, hic eſt eorum ſcribendi mos. END.

Hæ literæ quærunť ſibi liberos, alia aliam
 * ſcandit ; puto gallinam eas ſcripſiſſe.

APOD. In belli artibus non minùs periti ſunt quàm nos ; ſciunt quibus modis ſuperandi ſunt hoſtes, ^u admœniendæ urbes ; habent ſua ſtratagemata. ENDEM.

An eorum ſermonem * legis ? APOD.

Non exactè, nam apud eos non diu manſi, neque licebat ; omnes enim advenas ſuſpectos habent. ENDEM. y Quotumòs annos inſumpſiſti in peregrinatione tua ? APOD. Non quot *Ulyſſes* : hic jam annus eſt ſextus ex quo patriam reliqui.

END. Sed narra, quæſo, ſi videbitur, ſummam tui itineris. APOD. Certè non eſt mihi terminus ad ^z detexundam telam certus, nec jam ſat temporis habeo ; eſt enim nunc ^a multum die, & adhuc jejunus ſum ; neque enim hoc menſe præterito quidquam opſonii guſtavi in Gallia. END. Quid cauſæ fuit, cum Lutetiæ ſint tot coqui ? APOD. Sint quidem coqui, & coquina, ſeu furina potiùs, & co-

t Chinenſes, & Americani non dextrorſum, & ſiniſtrorſum, ut nos Europæi, & Aſiatici, ſed ſurſum, & deorſum ſcribunt.

^u Circumvallandæ, obſidione cingendæ.

* Intelligis.
 y Quot.

^z Ad prætexundam, i. e. nescio unde incipiam.

^a Diei, id eſt, ſerum diei.

^b Coquorum
ministri ad im-
gendas pati-
nas.

^c Fœtent.

^d Hippofeli-
nam, *Anglicè,*
Loveage.

^e *Anglicè,*
Beets.

^f *Anglicè,*
Sourdock.
^g Nocturnis
avibus.

^h Torquent.

ⁱ Promiscuè.

^k Paratum fu-
it ad fugam.

^l Bonum o-
men, auspici-
um.

^m Ubi aquæ
dulces calidæ
venduntur, à
*Siphaïs cali-
dæ, & πωλόν
vendo.*

ⁿ Vehiculis.

quorum ^b sublingiones; sed quales Or-
cus nollet recipere, ut mortuis coquant
cœnam. END. Quamobrem? APOD.
Quia non solum sordidi sunt, iisdem di-
gitis mungentes nares quibus tractant ci-
bos, sine ulla lotionem; verum etiam sudo-
res aliquando miscentes iusculis, allium
in patinas eructant, & hircum ab alis
^c sapiunt, fungos & ranas vanales expo-
nunt pro cibis solidis, & condita prata
proferunt in patinis, quasi boves habe-
rent convivas; herbas oggerunt tenuiori-
bus hospitibus, scilicet, ^d atrum olus,
^e blitum, ^f rumicem, brassicam, laserpi-
tium, agnoselum, quæ condimenta ^g stry-
gibus quàm hominibus aptiora sunt; nam
^h exedunt vivis convivis intestina, & om-
nia penè condiunt sceleratâ sinapi, quæ
terentibus facit ut oculi extillant; herbas
salubres & insalubres ⁱ promiscam exhi-
bent: ego semel post esum talium herba-
rum incidi in vomitum; cor, colligatis
vasis, expectabat ut ^k exulatum fugeret
ex pectore: bona ^l scæva fuit, quod e-
vaseram mortem; sed propè erat ^m ther-
mopolium; aquâ cinnamomi haustâ, &
menthâ, revalui. END. Ego tales coquos
dignos puto qui alligentur ⁿ tintina-
bulis, & per publicas urbis plateas ulme-
arum

arum virgarum ° gregibus lacerentur. ° Fascibus.
 Sed jam quò properas ? APOD. Rectà domum, ut salutem uxorem & liberos, utq;
 tunicam hanc p manuleatam exuam. p Manicatam.
 END. Eas, cras tecum colloquar rursus,
 & fortè suppeditabo argenti nonnihil,
 quo tibi veltes novas emas, quamvis totus
 hic præteritus mensis mihi fuerit q cœ- q In quo non
 cus, nec unus in eo dies contigerit ocula- videtur pecu-
 tus ; argentum quidem quotidie * expen- nia, cœcus est:
 so, sed non accepto : prætereà, vereor mensis ocula-
 nè lege r quinâ vicenariâ perdam pecunias tus, in quo vi-
 eas quas mutuò dedi nobili juveni, Sena- detur.
 toris filio, à quo nondum foculusculum * Expendo.
 accepi. APOD. Tibi plurimùm devin- r Hæc lex ve-
 ctus sum, nam languentes spiritus refeci- tat mutuum
 sti, & in corde meo thermopolium feci- dare filio fa-
 sti. ENDEM. Sed, heus tu, cave nè sis in miliâs mino-
 r quæstione cum te arcessam. APODEM. ris 25. annis.
 Meminero ; nolo me domo amovere. f Nè quæren-
 dus sis.

C O L . X V .

E P O E N U L O .

Acolastus. Glycerium.

SALVE, mea *Glycerium*, mea a colustra, a Lac novum
 Samica mea b mammeata. GLYCER. in mammis.
 Et tu c vicissatim salve, *Acolaste* d blan- b Mammola,
 didice : hæc tua oratio e creta est, quam mollibus mā-
 mis.
 H 2 tamen c Vicissim.
 d Blandiloque
 e Candida.

^f Cum nefas est hæc verba enunciare: *Do, Dico, Ad-duco; Anglicè, Clacation time.* tamen aures meæ non libenter devorant. Quid tu Londini jam agis hoc ^f nefasito tempore? A C O L. Quid agerem hic ^g comitali tempore? nihil mihi cum juris coëtoribus (doctoribus volui dicere.)

^g Terme time.

^h Conferre.

ⁱ Viduum & cultum querunt.

^k Romani, à pulce.

ⁱ Gestabant olim tympana Semiviri illi.

^m Verè viri.

ⁿ Seponamus in aliud tempus.

^o Abstineamus acutè loqui in eos qui non audiunt.

^p Veras nugas, & res inanes.

^q Inops.

^r Quod oportune usurpatur.

Hoc non est tempus nefastum, si tecum fas sit ^h copulare sermones & labella. GLYC. Labris utor ad sermonem, non ad oscula; utere earum labiis quæ per ea vivunt & colunt. A C O L. Nónne fas est amatorculo figere *Glycerio* basium? GLYC. Minimè gentium, multò minùs *Acolasto*; hic aphrodisia non sunt: si vis *Veneri* sacrificare, eas Romam; ibi, permissu Pontificis ^k pultiphagonidis, lustrari licet. A C O L. Lustrationem relinquamus Sacerdotibus. GLYC. Audio ibi jam nullos esse Gallos Sacerdotes *Cybelles* cum ^l tympanis, ut olim, sed post lustrationem referre vasa salva. A C O L. Certè ^m mares homines sunt; sed ⁿ se-gregemus sermonem hunc, & ^o temperemus tinnire voce canorà in eos qui nolunt nobis facere audientiam: impertire amanti suavium. GLYC. Mitte gerras ^p germanas, & lyras lyras; & quia juvenis es, ^q inopiosus consilii, & scitum est dictum omne quod per ^r tempus it obviàm; liceat mihi paucis tuæ inscitiae consulere.

consulere. Acol. Age, permitto ; nam
boni consultores pro ^r spisso eveniunt. ^r Rarò.

GLYC. Tu es adhuc imperitus juvenis,
facile seducendus in flagitia, & perni-
ciem tuam, malis consiliis : hæc urbs sca-
tet Parasitis & Sycophantis, qui linguas

^r bisulcas habent : hic non defunt ^u le- ^r Bilingues
nunculi, genus hominum dignum quod ^u sunt.

tangatur ære militari ; hic sunt ^x profe- ^u Lenones,
dæ, seu prostibulæ ; hic sunt ^x reliquæ ^u digni ut occi-
dantur gladio.

quæ ^y olant ^z stabulum, sellam, & ses- ^x Meretrices
sibulum, quæ merentur terere corios ^u ante stabula
sedentes.

bubulos in tergis ; si pecuniis abundas, ^x Arida & ve-
tula meretri-
ces.

hic sunt nebulones ^a volatici, & tene- ^y Quæ olant.
briones, qui te emungent, & ^b ludifica- ^z Toto die
tui habebunt : si hic maneat, fortunæ in te ^u flant aut se-
dent.

tendetur balista ; periculum est nè ^c per- ^a Pugitivi.
deas, & redigaris ad ^d incitas : quare, ^b Ludibrio.

si sapias, nè ^e præter horum os obambu- ^c Pereas.
les, sed ^f recentivè te hinc subducas, re- ^d Ai inopiam

vertaris ad Patrem, vel Athenas ad stu- ^e Ante os, in
dia. Acol. Mallem me Romam reci- ^u eorum præ-
pere ad lustra. GLYC. Sic ex fumo in ^f sentia.

flamman incidet ; ibi omnis nequitia ^f Statim, re-
pentè.

^g balistarium est, ibi te tanquam prædam ^g ubi balistæ
captabunt ^h alicariæ, vel ⁱ schœnicu- ^u asservantur.

læ meretrices, quas non ductares ^k nebu- ^h Sedentes
ante pistrina
aliciariorum ;

id est, eorum qui vendunt ^alicam, *Angli. Frumentie.* ⁱ Undæ schœno,
seu unguento nuctario pessimè olente. ^k Inani poculo.

1 Vultus deformes.

2 Fucata.

3 Parva Mauræ.

4 Vilia instrumenta, quibus coqui despu-mant ollas sordentes.

5 Vestis est Sardinia fœtida ex luporū pellibus.

6 Anglicæ, Austriæ garlick.

7 Postea.

8 Gemere oportet : Metaphora à sordentibus.

9 Morieris sine summo.

10 Pedem.

11 Id est, nunquam. Amiserit, pro emisit.

12 Id est, submergi, superimposita crate

13 Te sordidus.

14 Salis acervus.

læ cyatho, quarum ¹ ora nocturna abhorres, nisi essent ^m nimbata, inter quas mera sorditudo habitat : quædam tam nigræ sunt quàm ⁿ Morulæ, atritate repletæ ^o ligulæ sunt ; foris nihil comptius videtur, at domi ^p mastrugâ vestiuntur, vescuntur atro pane & allio ; cum videris, putabis te videre harnas pleniores allii ^q vipicique, quàm sunt Romani remiges : te depilabunt omni pecuniâ, scabie hispanicâ pulchrè ornabunt ; ^r postillâ, totâ vitâ tibi ^s victitandum erit forbilo, & tandem pauper ^t abibis ad Acheruntem sine viatico. ACOLAST. Non tu jam mulsa, ut expectabam, sed laterculos, sesamum, & papaverem loqueris mihi. Ego nolo unum ^u calcem hinc ciere, nisi me osculo demittas. GLY. Ergo tibi hîc perpetuò manendum est ; cum enim orcus ab Acherunte ^x mortuos amiserit, tunc votis tuis respondebo : ego malletm me sub ^y cratem supponi, quàm pudicitiam violare ; semel in Baptismo elauta fui, nolo me scortatione illautam reddere. ACOL. Digna es odio cum tua religione ; puto nullum esse lutum te ^z lutulentius : credo tibi fœtidam esse animam, quòd verearis os mihi admove-re, ^a hals agoras vix te suavem reddet. GLY.

Sim

Sim quicquid suggerit tibi splendida bi-
 lis, *Glycerium* tamen ero, & tu *Acolastus* ;
 sed si mihi est tam olidus spiritus, cur
 volebas impransus huc incedere ^b ses- ^b Ad seden-
 sum juxta me, & tot verbis ambire ^b dum.
 osculum? Ego suspicarer te potiùs olere
 hircum, cum repletus sis ^c unguentùm ^c Unguento-
 eccheumatis, quasi ^d unguentariam fa- ^d rum effusioni-
 ceres. Acol. Heu, mea *Glycerium*, quod ^d Hanc ar-
 dixi imprudentiùs nè in malam accipias ^d tem exerceres.
 partem; neque, si quid offendi, plumbeas
 iras geras, ego equidem jocabar tecum :
 licèt ^e nigdilibs esses, licèt corpus ha- ^e Mixta lvs,
 beres ^f aquilum, aut ^{*} badiolum, imò, ^f id est, misti
 si ^g hallex esses, & si falsis ^b muriaticis ^f generis.
 malè maceratis putidior, non possum te ^f Nigrum.
 tamen non amare. GL. Quæso nè affectum ^{*} Badiolum
 abjicias in eam quæ nescit redamare; in- ^a Badiu, Ang.
 venies à me gratiam plumâ leviozem. ^g Bione co-
 Acolast. Video te in ⁱ Lautumiis na- ^g loured, catu-
 tam, & ipsa robora duritie vincere, alio- ^g nie.
 qui miserta fuisses liberalis juvenis amo- ^g Piscis con-
 re tui pereuntis : ego de me decrevi su- ^h diti muria.
 mere supplicium; aut ad Africa ^k ma- ^h Salfamentis.
 galia me recipiam, aut in navem galeatam ⁱ In Latomiis.
 me tradam, ubi tergum ulceribus ^l ostre- ^l Durum in-
 atum reddetur. GLY. Potes esse miser, ^l equale.
 quando voles, domi : quid opus est tam
 longinquum iter suscipere in tuam per-
 niciem?

niciem? Præstat redire ad musas tuas, aut rus ad Patrem, qui jam ^m mergis laborat in conficiendis frugum acervis: si tibi esset ⁿ negoti vis, diverteretur animus à *Venere*;

Otia sitollas, periere Cupidinis

ARCHUS.

^m Mergæ furculæ sunt, à *mergendo*, quod immergantur acervis frugum, vel sceni.

ⁿ Negotiorum multitudo.

^o Pervetus, quod vigorem perdidit.

^p Amphoras fictiles literis inscriptas.

^q Longitudine cubiri.

^r Valdè tardus.

^s Naves onerariæ.

^t Circumcisa, vel glabra, intana.

^u Minimo pretio rem visum, id est, vile scortum.

Incumbe diligenter lectioni Sacrarum literarum; assiduis precibus, & crebris jejuniis ferocientem carnem domabis; à vino abstine, nisi sit vel dilutum, vel edentulum; lege *Paulinas*, & *Seneca* epistolas. Acol. Ego legere soleo ^p literatas fictiles epistolas, in quibus literæ sunt longè ^q cubitum inter combibones meos. Gly. O perditum adolescentem! quàm præceps ruis ad interitum, sed ^r spissigradissimus es ad bonam frugem; in virtutis tramite tardior es quàm ^s corbitæ sunt in tranquillo mari? An pater te alit in Academia, ut sic corrumparis, cum in tenera ætate ad virtutem formandus esset animus? Undè tibi suppetit pecunia? Acol. Mater mihi indulget, sed nudius tertius in diversorio meo ubi pernoctavi, ^t deglupta quædam Manas, quæ solet ^u arrâ emere pisca, è pera sex coronatos aureos subduxit clanculum. Glyc. Multæ tales sunt veneficæ,

ficæ, ipsis Pœnis ° puniores, quæ hospi-
tes p bolo tangunt : si ego mater essem
tua , nullum aurum tibi suppeditarem
præter q comicum. Matres plerunque
corrumpunt liberos : sed quid pater in-
terea ? Acol. Ille semper monendo, &
minando r ravit, cum domi sum ; cum
absens, per epistolam mihi solet consu-
lere. GLYC. Sed videtur eum p se lavare
laterem, & oleum cum opera perdere :
certè me miseret illius, qui filium habet
ingenio tam pravo præditum : Quid de
te fiet, si hætenus *Veneri* & vino indul-
geas, si studia negligas, si parentis moni-
ta spernas ? Quid restat, nisi ut tandem,
omni flagitiorum genere coopertus, in
crucem s sustollaris ? Quare, me moni-
trice, redeas tandem in viam, dum tem-
pus anniq; sinunt ; nunquam fera est ad
bonos mores via: adhuc potes & parentes
exhilarare, & teipsum fœlicem reddere ;
nam quisquis suæ est fortunæ faber : &
quia juxta Proverbium, *Qui nescit viam ad
mare, querat amicum comitem*, en comitem
tibi do, qui te & comitabitur, & deducet
ad fœlicitatis oceanum. Sunt meditatio-
nes & soliloquia D. *Augustini*, ex his
disces cum Deo colloqui, qui omnis est
consilii, sapientiæ, & bonitatis fons ;
post-

° Veneriores.

p Volpibus
prædam, i. e.
argentum au-
terunt.

q I. e. fœdum,
adulterinum.

r Ad ravim
clamat, rau-
cescit.

s Sursùm tol-
laris.

postquam cum Deo crebris precibus contraxisti familiaritatem, incipies sapere cœlestia, & hæc omnia sublunaria despectui habere : nescis quantâ dulcedine afficietur animus ex rerum cœlestium amore & meditatione. A COL. Ego munusculum tuum recusare nolo ; perlegam, & periculum faciam, quàm vera sint hæc quæ narras. GLYC. Dominus Jesus fa-
veat nostris conatibus, & secundos det successus.

COL. XVI.

E PERSA.

PRANDIUM.

Pædagogus. Discipuli. Puer.

JAm mensa consecrata est, accumbite
ordine quisque suo ; qui major natu
est assideat ^a princeps : Expedite cultros.
^a Primus. Ubi reliqui ^b coëpuloni vestri ? DIS.
^b Coëpulones. Nondum egressi sunt ludum. PÆDAG.
An adeò ægrè divelluntur à libris ? I,
^c Non sciunt *Puer*, voca eos ad prandium : ^c parùm sapi-
unt ad genium ; debebant interesse con-
secrationi ciborum. PUER. Adsunt : di-
cunt se non audivisse vocem campanulæ.
^d Sceleresse. PÆDAG. Tu ^d scelus puer, nōne hanc
provinciam

provinciam tibi demandavi, ut tintinabulum ante cibum pulsares ? PUER. Non potui pulsare, quia ruptus est funiculus. PÆDAG. Dignus es ut fias ^e præferratus, & ^f Tribunus vapularis. PUER. Certè hæc servorum militia me diu jam habet ^g exercitum ; ^h catapultis ulmeis satis assuefactus sum : utinam adessent ⁱ eleutheria, nam tædet me hujus ^k stabuli servitritii. PÆDAGOG. Tace, ^l nugipolyloquides, nisi vis iterum à prandio ^m subiculum flagri fieri, ut pistrinorum ⁿ civitates. Pu. Ergone ^o perenni-servus ero, & ^p ulmitriba perpetuò ? *Herculis* labores inferiores sunt meis. PÆDAG. ^q Frustrum viri, & in nuptiis repudiosis nate : A prandio te manu mittam, sed primum tergo tuo ^r erit ; nam postquam Atrienſis tibi nates ^s expunxerit, foribus excludet, tunc ^t alienum cœnabis ; si hoc molestè feras, tibi licebit inducere injuriarum actionem : in hac re nolo ^u inconciliare, si libido est ^v cœpere. PUER. Spero te nolle me demittere nudum, sed ^w peculiaturum, cum hætenùs inserviando tibi jam ferme sexennium nihil ^x compendi feci ; fortuna nunquam adhuc faculam lucrificam alluxit : plagas sæpe accepi, & logos, sed

non

^e Ferro vincus.

^f Ut occuparis in ferendis verberibus, ut Tribuni in militia.

^g Diu agitat & exercet.

^h Virgis.

ⁱ Dies festus ob libertatem partam.

^k Vita servitutis trita.

^l Qui multas nugas loqueris.

^m Subjici flagro.

ⁿ Ut ii qui incolunt pistrina.

^o Semper servus.

^p Qui terit ulmos in corio cum cæditur.

^q Parve viri.

^r Male erit.

^s Depilaverit, excoriaverit.

^t Alienum cibum comedes.

^u Adversari.

^v Incipere.

^w Peculio ornaturum.

^x Lucrifeci.

postquam cum Deo crebris precibus contraxisti familiaritatem, incipies sapere cœlestia, & hæc omnia sublunaria despectui habere : nescis quantâ dulcedine afficietur animus ex rerum cœlestium amore & meditatione. A COL. Ego munusculum tuum recusare nolo ; perlegam, & periculum faciam, quàm vera sint hæc quæ narras. GLYC. Dominus Jesus fa-
veat nostris conatibus, & secundos det successus.

COL. XVI.

E PERSA.

PRANDIUM.

Pædagogus. Discipuli. Puer.

JAm mensa consecrata est, accumbite
Jordine quisque suo ; qui major natu
est absideat ^a princeps : Expedite cultros.
^a Primus. Ubi reliqui ^b coëpuloni vestri ? DIS.
^b Coëpulones. Nondum egressi sunt ludum. PÆDAG.
An adeò ægrè divelluntur à libris ? I,
^c Non sciunt *Puer*, voca eos ad prandium : ^c parùm sapi-
quomodo ge- unt ad genium ; debebant interesse con-
nio satisfaci- secrationi ciborum. PUER. Adsunt : di-
endum. cunt se non audivisse vocem campanulæ.
^d Sceleres. PÆDAG. Tu ^d scelus puer, nōne hanc
provinciam

provinciam tibi demandavi, ut tintinabulum ante cibum pulsares ? PUER. Non potui pulsare, quia ruptus est funiculus. PÆDAG. Dignus es ut fias e præferratus, & f Tribunus vapularis. PUER. Certè hæc servorum militia me diu jam habet g exercitum ; h catapultis ulmeis satis assuefactus sum : utinam adessent i eleutheria, nam tædet me hujus k stabuli servitritii. PÆDAGOG. Tace, l nugipolyloquides, nisi vis iterum à prandio m subiculum flagri fieri, ut pistrinorum * civitates. Pu. Ergone n perenni-servus ero, & o ulmitriba perpetuò ? *Herculis* labores inferiores sunt meis. PÆDAG. p Frustrum viri, & in nuptiis repudiosis nate : A prandio te manu mittam, sed primùm tergo tuo † erit ; nam postquàm Atrienſis tibi nates q expunxerit, foribus excludet, tunc r alienum cœnabis ; si hoc molestè feras, tibi licebit inducere injuriarum actionem : in hâc re nolo s inconciliare, si libido est t cœpere. PUER. Spero te nolle me demittere nudum, sed u peculiaturum, cum hætenùs inserviando tibi jam ferme sexennium nihil x compendi feci ; fortuna nunquam adhuc faculam lucrificam alluxit : plagas sæpe accepi, & logos, sed non

e Ferro vincus.

f Ut occuparis in ferendis verberibus, ut Tribuni in militia.

g Diu agit & exercet.

h Virgis.

i Dies festus ob libertatem partam.

k Vitæ servitute trita.

l Qui multas nugas loqueris.

m Subjici flagro.

n Ut ii qui incolunt pistrina.

o Semper servus.

p Qui terit ulmos in corio cum caditur.

q Parve viri.

† Malè erit.

r Depilaverit, excoiaverit.

s Alienum cibum comedes.

t Adversari.

u Incipere.

x Peculio ornaturum.

y Lucrifeci.

non nummos. PÆDAG. Aquam è pu-
 y Sub honestâ mice petis, & frustrâ y albo rete oppu-
 specie captas. gnas crumenam meam, neque poteris
 z Vi extor- z exterebrare nummum. PUER. Quid i-
 quere. gitor vis faciam ? PÆDAG. Ut primò
 a Tardum. vapules, dein, ut a bardum illud inge-
 nium exuas ; postideà, ut quod superest
 b Infirmior. temporis servitutis tuæ, fide & taciturni-
 tate transigas : nam tibi fides est b sub-
 lestior, levissidus es, tipulæ non levius
 pondus. PUE. Remitte igitur hanc no-
 xam, & in omnibus rebus me tibi mori-
 gerum invenies : videbis me c prognari-
 ter facturum officium ; nam non cupio i-
 d Cadavero- terum incidere in manus illius d mor-
 tâ facie. ticini Atrienlis, qui me non ita pridem,
 ob levissimam culpam, dolis duxit in
 e In laqueum. e transfennam, & virgis ulmeis tergum
 excoriavit. PÆDAG. Agè, remitto ; sed
 hâc lege atque omine, ut ites pollicitis,
 & officium facias ; alioqui corio tuo ine-
 vitabile malum excoques : intereà, f am-
 pullam huc adfer ex g apotheta, &
 f Oleareum h scaphium reple cervisiâ : agite, mî
 vas. g Abaco. Discipuli, edite, dum ventris i focula
 h Vas unde h sument : qui delectantur frigidis, sibi su-
 bibitur. mant ; frigida enim æstate quibusdam
 i Nutrimenta. plûs arrident, & melius k oppectuntur :
 k Manibus hoc jus epicrocum tenue admodum est,
 quasi pectini- & discerpun-
 tur.

l jure-

I juream esse decebat: quidam tamen ¹ Spissum, ut
 mallent hoc quod in ^m vesicam, quàm ^{placenta.}
 quod in ventrem it. Vide, *Puer*, an sit a- ^m Id est, liqui-
 qua in ⁿ scutris quâ temperetur vinum, ^{da quàm soli-}
 & ^o calamum injice vino. Tu, nepotu- ^u In vasis, in
 le, an mensæ incumbis? Sede erecto cor- ^o Odoratum.
 pore: quid ita ^p turbicinaris? Festina ^p Raptim vo-
 lentè, nè tangas ^q causeam inter eden- ^q Pileum.
 dum; nè pingui carniū inficias, nè-
 ve capilli devolent in patinas. *Piso*, nolo
 te hic in mensa ^r vitulari, nè fortè mox ^r Lascivire.
 affleas: reverentiam volo in mensa & ^r Fleas.
 modestiam; qui secus gesserit se hic, reji-
 ciendum censeo cum bobus in ^t bubu- ^t In bovis.
 lem. *Nugo*, quid nugaris? Hoc est pran-
 dium Pythagoricum, tibi tacendum est.
 Quid autem, quasi dominaster, sedes ^u au- ^a Lacertis sub-
 fatus, & subnixis alis. At, *Dromo*, quis ^{bus ad latus}
 crederet te esse tam ^x matulam, qui ma- ^{admotis.}
 nicis labra abstergas? An tibi deest man- ^x Tam sordi-
 tile? Quis potest ^y traloqui tuas impu- ^y A Principio
 ritias? Hæc ^z collyphia palato grata ^z Panes cum
 sunt: demiror Atriensem non ^a de- ^{recenti caseo}
 stinavisse plura. PUER. Hodie manè vidi ^{mixti.}
 in foro tria ^b farraca horum plena, ^b Vehicula.
 pretii tolerabilis; erant etiam ^c collyriæ, ^c Panes oleo
^d strethea, ^e coluthea, aliâque com- ^d Quinces,
 plura, quæ tamen ille nolebat emere, li- ^{Anglicè.}
 cèt vili pretio oblata. Si, Magister, ille ^c Tragmata.
 tam

tam notus esset tibi quàm mihi ; si scires quibus modis te fallit, statim exigeres eum ex ^f decuria : solet ^g astu tibi imponere. PÆDAG. Tace, nebulo ; tunc hætenus discis ^h quadruplari ? Tibi fidem neutiquam adhibeo, cum hætenus te in manifesto deprehenderim mendacio, quando non ita pridem eum apud ⁱ ^pædicatus me accusares ⁱ incubatus, quo vitio nullum detestabilius. Quidam est hujus flagitii reus, jam in ferreis catenis, unà cum fele ^k virginariâ ; cras, ut audio, passuri sunt vivicomburium. PUER. Imò unus eorum hætenus Orcum adiit. PÆDAG. Quomodò hoc contigit ? Pu. Dicunt custodem carceris pecuniâ correptum, illi bibendum dedisse, quod nunquam eum ^{*} transiit. PÆDA. Audisne pultari ostium ? Vide quisnam sit. Pu. Est tabellarius quidam, qui dicit se attulisse ad te ^l abietem obliquatam ; est etiam alter circumforaneus saltator, qui ^m passerem marinum habet ostendendum nummo ; dicit etiam se saltare velle ⁿ staticulum. PÆDAG. Apagè otiosum ventrem ; hujusmodi sunt oneri, non usui Reipublicæ : jube ut honestæ alicui vocationi se applicet, quâ victum & amictum sibi quærat, utque laboret officiis pie-

^f Ex officio,
ex dignitate
expelleres.
^g Callidè.
^h Delator esse

^k Raptore vir-
ginum.

^{*} Venenum.

^l Epistolam
abiegnam.

^m Struthio-
camelum.
ⁿ Choreæ ge-
nus statarium.

pietatis, quibus cibum ° perennitatis ° Perennem.
 adipiscatur. Heus, tu *Corydon*, qui sedes ^p In sella se-
 in ^p hemicyclo, quid sibi vult illa ^q o-
 scedo in mensa, & ^r pandiculatio? Pu-
 tásne te jam in caula versari? Sede cor-
 pore erecto, non verò, ut soles, ^r obsti-
 po capite, aut ^r cernuus. Tu verò, ^u *Lon-*
gurio, sedes quasi ^x pterugodes esses aut
 alatus: admone *Pumilionem*, vicinum
 tuum, ut dextrâ utatur, non finistrâ, nè
 scæva, vel scævola vocetur. *Puer*, ef-
 funde in scutellam hanc plus aceti ex
 y nimbo vitreo, & reple ^z ooscyphium
 illud cervisiâ lupulatâ; operculato culul-
 lum istud quadrâ vel orbe, nè pulvis se
 immisceat potui nostro, aut incidat ara-
 nea. Ubi sunt oculi tui, Furcifer? Tú-
 ne ^a patus es? Nónne vides deesse hîc
 vinum? An omnes orcas & serias rele-
 vimus? Accipe ocyûs ^b epistomium &
 e siphunculum, & perforato recentem
 cadum aut cupam; nam hoc vinum quod
 imbibimus videtur meo palato subaci-
 dum esse: subjicito excipulum, nè quid
 liquoris inter promendum pereat; aufer
 hoc oxybaphum seu acetabulum, tolle ca-
 tinos, lances, & paropsides ordine; mitte
 œnophorum in ^d aquinarium, ut refri-
 geretur vinum; appone fructus & ^e hy-
 potrymmata.

^p In sella se-
mirotunda.

^q Oscitatio.

^r Membrorum
extensio.

^r Cello rigi-
do, & capite
in alteram
partem incli-
nante.

^r Pronus.

^u Ineptè lon-
gus.

^x Cui scapulæ
extant.

^y Vas vitreum
angusti oris.

^z Poculum
oblongum, in
ovi formam.

^a Qui rotan-
tes habet ocu-
los.

^b Anglicè,
The cock,
or *spigot.*

^c *The saucet.*

^d Vas aquari-
um.

^e Bellaria sac-
carata.

f Grandia,
parva, præco-
qua, &c.
g *Anglice*,
Queene Ap-
ples: Mullea,
St. Johns
Apples.
h *Dear. war.*
dens.
i *Apricoctes*
k *Raspices.*

potrymmata. Hortus noster suppeditat omnia pomorum genera, f decumana, nana, præcocia, ferotina, fugacia, mu- stea, chrysomela, sanguinea, g claudi- ana, pyra h volema, regia, persica, i ar- meniaca, cerasa, pruna, nuces, avellanos, basilicas, mora, castanea, fraga, forba, k mora rubi, ficus, mespilla, racemos, u- vas corinthiacas, crispas, &c. Pueri, si pransi estis, surgite reverenter à mensa; agite gratias, & deambulate in viridario, donec campana vos in scholam revocave- rit; nè autem ambulate in sole, nè forte causus vos corripiat, aut cephalia, aut o- dontalgia.

COL. XVII.

E RUDENTE.

Georgus. Alimus.

a Multò mi-
nùs.
b Quæ exani-
mant.
c Crispantia,
trepidantia.

SI hæc vera sunt quæ narras, ego nolo Svehì equo ligneo per vias cæruleas. ALIM. Immò, a nimio minùs narravi quàm sunt; nescis quot b exanimales cu- ræ comitentur vitam nauticam. GEOR. Multa præ timore c corusca fabulatus es. ALIM. Ex his quæ audivisti conjicere potes quàm formidabilis sit navigantium vita, quantisque periculis obnoxii sunt d conchy-

d conchyta & hamiota. GEORG. Mihi d Qui conchas
nunquam arrisit piscatus, nec hamatilis, legunt, & pi-
nec saxatilis. Gula & avaritia coegerunt sc es capiunt
homines se Neptuno committere. Cur hamo.
Deus e disparat mare à terra, & f scam-
mosum pecus ab hominibus & quadrupedi-
dibus, si fas esset homini impunè navigare?

Nequicquam Deus abscidit

Prudens oceano dissociabili.

Terras, si tamen impia (vada.

Non tangenda rates transiliunt

ALIM. At Deus docuit Noahum navi-
gandi artem: ipse Christus etiam sæpe na-
vem conscendit, & g proretâ docuit
populum; sæpe mare Tiberiadis trajecit. g Qui stat, aut
seder in prora.

Sine navigatione non potuerunt Indi
cognitionem Evangelicam h apisci; nec h Adipisci.
nobis possibile fuit i fruisi commodis i Frui.

illis, quæ utraque suppeditat India. Na-
vigationis beneficio habemus medica-
menta k cathartica, cardiaca, therapeu- k Purgativa,
tica, quæ nostræ regiones ignorabant. cordalia, sana-
tiva.

l Maguderis, teste Dioscorido, Theophras-
to, & Galeno, sugillatis, strumis, tuber-
culis, schiadicis, & veneno infectis con-
ducit; ut nihil dicam de reliquis, nec de
earum artium cognitione, quas ab exter-
ris gentibus didicimus. GEORG. At in-
vesta sunt exoticis cum mercimoniis il-
larum

larum gentium vitia ; nempè, ebrietas, idololatria, gula, superbia, &c. Didicimus à Germanis & Græcis bibere ^m a-ninçæis ; à Romanis superstitione ⁿ sup-pliciorum genera habemus ; ab Italis di-dicerunt nostræ fœminæ corpora ^o sub-vulturia cretâ & cerusâ pingere, ut ap-pareant ^p polluctæ & pagis & urbibus. Multi sunt, cum domum redeunt, qui nullum alium suæ peregrinationis fru-ctum referunt, nihil aliud mercedis ^q in-depiscuntur, nisi peregrinos modos ^r pollucti in ædibus, & luxuriæ in vesti-bus ; &, quod pejus est, invehendo novas opiniones, seditionis ignem conflant, religionem, & viros pios ^r ludos pessi-mos demittunt ; ^t legirupionem faci-unt, rem suam in scorta, & in eos qui se locant pro ^u manducis miserè effun-dunt : si autem ab his quid roges, quod in pauperes, aut alios pios usus erogetur, ^x ciccum non interduint. Quidam ni-miâ *Veneris* & vini intemperantiâ helle-borosi fiunt ; parasiti eos exugunt, ut pe-nicillus novos exugeri solet ; sic ut ^y sac-ciperia à parentibus relicta distenta, sta-tim exinaniant, & se ^z præcipes in om-nem miseriam repellunt. Præterea, no-vum morbi genus ex America, veteribus

^m Capacibus poculis, instar urnæ.
ⁿ Supplicati-onum.
^o Subnigra.
^p Compiz, & nitidæ, expo-sitæ paganis, seu rusticanis & urbanis.
^q Pollucere, ad *Herculis* sacra pertinet.
^r Adipiscun-tur.
^s Apparatus opipari.
^t Ludibrio habitos.
^u Legum ru-ptionem.
^v Edacibus : Manduco eti-am fuit effi-gies ridicula in pompis fer-ri solita.
^w Interim floccum non dederint. Cic-cum est mem-brana mali pu-nici distin-guens cellulas
^y Perz ex sac-co.
^z Præcipes.

inco-

incognitum, in nostram patriam investum est. ALIM. Hæc vitia, quæ narras, non imputanda sunt navigationi, sed navigantium corruptis moribus; sunt enim quædam ^a flagitii flagrantia, quæ ^a Flagitio flagrant.
peregrinatione non redduntur meliores, nam

*Cælum, non animum mutat qui
trans mare currit.*

Si imperitus, aut malus medicus occidat hominem, an propterea damnanda est Medicina? Non omnes qui navigant erga patriam se ^b impiant. GEORG. At ^b In patriam impii sunt.
Neptunus periculorum plenus est,

*Qualia multa mari nauta
patiuntur in alto?*

Quot sunt, qui non solum in mari ^c e- ^c Bona perdunt.
luunt, quibus mercium ^d exagoga raro ^d Exportatio
salva venit; qui non tantum bonorum, sed vitæ etiam jacturam faciunt? ALIM.
Fateor:

Plurima nam latus tristia pontus habet;
divinum tamen imperium non minus cernitur in mari, quam in terra. Nónne *Christus* imperavit undis & ventis, cum discipuli exclamant præ timore submersionis,

*Præsentemq, viris intentant
omnia mortem?*

Non solum in magnis tempestatibus ex
 mari in portum ^e salute horarum redeo,
 sed etiam præter spem Deus me sæpe
^f Compotem ^f compotivit uberi piscatu. Quoties
^g Navis penè ^g gaulum meum fluctus ad syrtes & vada
 rotunda, & afflixit, ut piscator *Polypus*? Quoties ci-
 poculum ad stellam ^h caudeam in mare deicere, &
 hujus formam. malum ad thecam usque ⁱ exlicare co-
^h Ligneam. actus sum? Ego tamen precibus ^k hosti-
ⁱ Exsecare. atus incolumis evasi. GEORG. Quot an-
^k Precum ho- stitatus incolumis evasi. GEORG. Quot an-
 stitiis instructus. nos piscaturam exercuisti? ALIM. Penè
 totam vitam inter undas trivi; nam pater
 me ^l trimum secum ad mare duxit, &
 natum. jam implevi annum septuagesimum. Sæ-
ⁿ Servitutem. pe aceto & sale pransus sum sine pulmen-
ⁿ Comitate. to bono: jam ultra quinquaginta annos
 usus sum, cum duram ^m servientiam toleravi, sæpe mi-
 mihi non fue- rat copia. hi colaphos in cerebro abstruxit herus,
^o Dentibus. quos sine murmurillo passus sum; ⁿ co-
 orbavit. miter enim à me facta sunt, quò non co-
^p Quem pug- pia valebat. Semel mihi malas ^o edenta-
 les pugnis cæ- vit; sæpe me fecit follem ^p pugillatori-
 dunt. um, & pugnis incurfavit: spatio decem
^q Quasi vir- annorum ulmeam ^q virgidemiam in me
 garum vinde- insumpsit; habeo in tergo adhuc ^r of-
 miam. fermentas multas, adhuc tamen vivo &
^r Vibices ver- vigeo, & tyrannus ille jamdiu in orco
 berum obla- computruit. GEORG. An non hero tuo
 tas. Offerru- nomen fuit ^f *Silennus*, admodum ^t statu-
 menta sunt tus,
 quæ offerun-
 tur.
^f Id est, simis
 naribus, instar
Sileni.
^t Staturæ ma-
 gnæ.

tus, qui ^u tegillum gestare solebat ? Habibat in platea regia, è regione ^x aulae extaris. AL. Ille ipse fuit. GE. Memini olim furem illi surripuisse clanculum magnam vim auri, y seorsus in pasceolo absconditani. ALIM. Vera narras ; ille fur postea apprehensus, missus est in ^z columbarium, & exinde actus in crucem fuit. GEORG. Sed quomodo Acheruntem petiit herus tuus ? ALIM. Non siccâ morte, nam occisus est à combibone quodam ebrio, qui ^a epichysin in cerebrum impeggerat, ob nescio quæ jurgia inter eos nata super vino. GEORG. Hic est fructus ebrietatis ; neque immeritò vocatur *Bacchus* crudelis, & vinum dicitur carere clavo. ALIM. Herus meus, *Silensus*, huic vitio fuit totus mancipatus ; nam nunquam ^b siccè petebat lectum ; immò, sæpe gravante crapulâ pulmoneum vomitum vomebat, & vinum sine modo haustum frequenter alvum ^c prodisparavit, nec unquam habuit oculos siccos à lippitudine. GEOR. Ebrietas est omnium penè morborum parens ; sic etiam rixarum, cædium, inopiæ, &, quod pejus est, ipsius animæ, & temporis jacturæ. A. Rectè, cum ex ebrietate nascantur tot incommoda, nullum tamen vitium difficilius curatur.

^u Cucullum ex scirpo factum.
^x Olla in qua coquebantur cæca.
^y Seorsum in sacco ex aluta, seu mollicorio.
^z Locus seu foramina unde malefici colla exerunt.

^a Anglice, A flagon.

^b Sobriè.

^c Dissolvit, distraxit, distorsit.

GEORG. Verum; sed hoc fit nimia impunitate; si enim parentes, & magistratus severius animadverterent in ebrios, pauciores huic vitio dediti essent. ALIM. Quomodo possunt hi severè illud in aliis punire, quod suo exemplo comprobant?

*Turpe est doctori, cum culpa
redarguit ipsum.*

d Ut myrteta
vinciuntur
juncis.
e Dentes ex-
citerem pu-
gnis. Mergæ
furculæ sunt.

Certè, si mihi esset filius vino captus, aut servus, ego sobrios redderem circumvin-
ciendo in virgis ut d murteta, aut mes-
sem in ore facerem e mergis pugneis.

GEORG. Utinam Sequester esses, aut Censor in villa nostra, ubi ebrietas re-
gnat penè quotidie, sed præcipuè diebus
Dominicis, atque etiam actionis rei divi-
næ tempore. ALIM. Nullasne leges ha-
betis adversus talem profanationem?

GEORG. Habemus leges, sed sunt quasi
f Putrida fila. f tranæ putridæ; seu araneorum telæ;
pastores etiam non cessant Dei judicia in
tales denunciare, sed eorum verba sunt

g Instrumen-
tum quo aures
tinnunt.
h Nè putes,
nè censeas.
i Cæperimus.

g tinnimentum auribus: nè h postules ju-
niores obtemperaturos legibus, nisi nos,
qui provectioris ætatis sumus, i capsi-
mus, bono nostro exemplo, viam præire.
Sed quid interea factum est homicidæ?

ALIM. Ille ad aram *Veneris*, tanquam ad
asylum

asylum confugerat : sed ^k *Vulcanus, Veneris* adversarius, eum inde depulit ; mox capitali supplicio affectus est. GEORG. Sed ad propositum revertamur ; cum tot maris incommoda scias,

^k Quia igne & fumo removebantur ab ara Veneris qui eam amplexi sunt, quos vi avellere inde nefas fuit.

— Cur te

Expertæ toties tam malè credis

aquæ ?

Nónne piscator ictus sapiet ? ALI. Scio Deum habere

— *imperium pelagi, sævumq, tridentem,* nihilque posse ibi contingere sine ejus providentiâ ; neque immuniore esse à morte illos qui in terra habitant, quàm qui in mari navigant. Decet ut quisque Spartam quam nactus est colat : ad piscaturam vocatus sum, hæc mea est Sparta ; neque in hac meum solum commodum specto, sed reipublicæ utilitatem, quæ sine piscatione & navigatione subsistere aut florere nequit. Nónne Deus potestatem homini concessit in pisces maris, æquè ac in quadrupedes terræ ? quare nè mireris si toties *Neptunum* repeto. Non mediocri afficior voluptate, cum video

— *tot millia gentis*

*Squamigera tremulâ per stagna
liquentia candâ*

Exultantia ; —

— *tot monstra ingentia, & horrida visa,
Veliferas circum puppes, tot
grandia Cete,
Dum fingunt molles vitreo sub
marmore lusus.*

GEORG. At vos nautæ nunquam per-
! Invitaveritis. suasionibus vestris ¹ invitâsitis me ut
animam ventis committam, doloso con-
fusus ligno,

— *digitis à morte remotis
Quattuor, aut septem, quâ sit
latissima tæda.*

^m Dignum. Ego illum ^m donabilem infortunio esse
cenſeo,

— *qui vult illi confidere monſtro,
& ſe credere fallacibus auſtris,
Cum cœlitoties deceptus fraude
ſereni eſt.*

ALIM. Ego novi genus hominum eſſe,

— *quod Attalicis conditionibus
Nunquam dimoveas, ut trabe Cypriæ
Myrtonum pavidus nauta ſecet mare.*

ⁿ Aquam me- Sed ⁿ hydrophobi iſti nimium diffidunt
tuentes. Dei providentiæ aut potentiæ,

*Qui mulcere poteſt fluctus, &
tollere vento;*

qui

qui potuit *Paulum*, licet navi fractâ, incolumem tamen cum fociis in littus exponere. GEORG. At ego juramento me obstrinxi, nunquam me navigaturum. AL.

Omnis temerarii & illiciti jurisjurandi

debet fieri ° gratiâ : sed mihi properandum est ad p naupegum, ut navim meam

q orariam reficiat, & lembum, nam fori reparandi sunt, & in r modium novus

malus inferendus est : præterea, commissuras navis f ferruminare oportet musci

comâ. GEORG. Nónne soles sentinare navim ? ALIM. Sæpius ; alioqui actum

esset de navi & vectoribus, cum per rimas marina aqua imbibitur : propterea in

quâque nave t antlia est, quâ exinanitur nautea, & aqua aliquando per rimas fugi-

tur, quandoque per u columbaria erumpit. GEORG. Sed quomodo adversum

æsum superare potestis remis ? ALIM. Velis etiam utimur ; est enim in unaqua-

que nave x acatium seu artemon, y dolon, z thoracium ; præterea, si langue-

scit ventus, siparum : adjicitur etiam infimæ veli parti orthiax, tanquam appen-

dix. Pedem habemus ad transferendum velum, quo etiam utimur ad danda & de-

ducenda carbasa ad obliquandum cursum : habemus clavum quo gubernatur

navis ;

° Debet remitti Juramentum.

p Navis fabricum.

q Quæ oram legit.

r Locus est in quem malus immititur.

f Infarcire stipula.

t Machina hausoria.

u Foramina, per quæ remi emittuntur.

x Majus velum

y Minus velum ad proram.

z Velum in summo malo.

— *tot monstra ingentia, & horrida visæ,
Veliferas circum puppes, tot
grandia Cete,
Dum fingunt molles vitreo sub
marmore lusus.*

GEORG. At vos nautæ nunquam per-
! Invitaveritis. suasionibus vestris ¹ invitâstis me ut
animam ventis committam, dolofo con-
fusus ligno,

— *digitis à morte remotis
Quattuor, aut septem, quâ sit
latissima tæda.*

m Dignum. Ego illum m donabilem infortunio esse
cenfeo,

— *qui vult illi confidere monstro,
& se credere fallacibus austris,
Cum cœlitoties deceptus fraude
sereni est.*

ALIM. Ego novi genus hominum esse,

— *quod Attalicis conditionibus
Nunquam dimoveas, ut trabe Cypriâ
Myrtoum pavidus nauta secet mare.*

n Aquam me- Sed n hydrophobi isti nimium diffidunt
tuentes. Dei providentiæ aut potentiæ,

*Qui mulcere potest fluctus, &
tollere vento;*

qui

qui potuit *Paulum*, licèt navi fractâ, incolumem tamen cum sociis in littus exponere. GEORG. At ego juramento me obstrinxi, nunquam me navigaturum. AL. Omnis temerarii & illiciti jurisjurandi debet fieri o gratiâ : sed mihi properandum est ad p naupegum, ut navim meam q orariam reficiat, & lembum, nam fori reparandi sunt, & in r modium novus malus inferendus est : præterea, commissuras navis f ferruminare oportet musci comâ. GEORG. Nónne soles sentinare navim ? ALIM. Sæpissimè ; alioqui actum esset de navi & vectoribus, cum per rimas marina aqua imbibitur : propterea in quâque nave t antlia est, quâ exinanitur nautea, & aqua aliquando per rimas fugitur, quandoque per u columbaria erumpit. GEORG. Sed quomodo adversum æstum superare potestis remis ? ALIM. Velis etiam utimur ; est enim in unaquaque nave x acatium seu artemon, y dolon, z thoracium ; præterea, si languescit ventus, siparum : adjicitur etiam infimæ veli parti orthiax, tanquam appendix. Pedem habemus ad transferendum velum, quo etiam utimur ad danda & deducenda carbasa ad obliquandum cursum : habemus clavum quo gubernatur navis ;

o Debet remitti Juramentum.

p Navis fabricum.

q Quæ oram legit.

r Locus est in quem malus immittitur.

f Infarcire stipula.

t Machina haustoria.

u Foramina, per quæ remi emittuntur.

x Majus velum

y Minus velum ad proram.

z Velum in summo malo.

navis ; sunt conti & trudes quibus naves vado inhærentes impelluntur, ut nihil dicam de anchoris, ^a bolide, ^b aplustri, pyxide nauticâ. GEORG. Hæc vocabula mihi non minùs formidabilia sunt, quàm ipsum mare ; novi quid sit ^c vomis, ^d buris, ^e stiva, pala, ligo, farculum, ^f runcina : quare vale ; sulcato tu
—vada falsa carinâ,
 ego in plauastro meo domum navigabo.

^a Quo sunt
 dum maris ex-
 ploramus.
^b Vexillum est
 in summo ma-
 lo.
^c Dens atris-
^d Curvatus.
^e Marica.
^f Ligo exsein-
 dedis dmetis.

COL. XVIII.

E S T Y C H O.

Herus. Servus.

SI jure tecum agerem, & pro meritis Stuis, ^a quot calendis commonefacerem te tui officii ^b monumentis bubulis ? SER. Quare, mi *Here* ? Quid feci, aut commerui ? HER. Quia nemo te ^c nequitior est, nemo magis socordiæ & ignaviæ deditus ; nam in æde mea, cum ^d quicque supellectilis nitescere debeat, omnia situ, rubigine, & pulvere obducta jacent : quotidie Sol radiosus superat sese ex mari, priusquàm tu à nido divelli potes ; neque unquam meis dictis es ^e auceps auribus : emi te puerum ^f pauxillum ; brevè ^g eleutheriam tibi daturus eram, nisi me perversis tuis moribus ^h affecif-

^a Singulis
 mensibus, ut
 quotidie.
^b Admonerem
 loris.

^c Nequior.

^d Quæque in-
 pellex.

^e Audis, capis
 mea dicta.
^f Parvum.
^g Libertatem.
^h Fecisses tri-
 stem.

fecisses ægrimoniâ. SER. Ultra conditio
 hominis, servi an asini, sit i penior, me <sup>i Sit melior,
ponderosior.</sup>
 adhuc latet : nam asini aut equi, postquàm
 lassè redierunt domum, deducuntur in
 stabulum, iis substernitur fœnum, & ave-
 næ præbentur, fricantur, pectuntur, &
 aqua munda potanda exhibetur ; at no-
 bis servis, licet assiduis laboribus ^{k Consumit.} per-
 bitit medullas lassitudo, nihil expectan-
 dum est præter jurgia, famem, & verbera :
 decem jam annos tibi inservivi, & cum
 decuma pars *Herculi* ^l pollucea offere-
 batur, me tamen fames ex ^m femine ele-
 phanti opprimit, quasi fame natus essem.
ⁿ Quærito explementum inanimentis, sed
 frustra: satur quidem fieri licet ad nauseam
 usq; plagis, sed non cibus ; cum tu interea
 unctionibus ^o malacis, & crapulariis in-
 diès utaris, cibum opiparum contrun-
 cas, lavaris in ^p pyelo, cœnopolia &
 cauponas frequentas, eò cum combibo-
 nibus sæpe ^q condicis in symbolam ad
 cœnam per me, quando mihi interea cum
 muribus jejunandum sit domi, ubi citiùs
 onerabo gulam potione ^r vinceâ quàm
 vineâ. HER. Tûne, carnifex, audes *He-*
ro exprobrare ea quorum ipse reus es ?
Clodius accusat mæchos? Catilina Cethegum?
 Nemo ^r disertim te uno mendacior, & <sup>r Planè, cer-
tè.</sup>
 edaci-

^l Opipara
pars esculen-
torum.

^m Decennis.

ⁿ Sæpe quero
explere ina-
nia.

^o Mollibus, &
crapulâ labo-
rantibus datis.
^p In vase bal-
neario.

^q Denuncias
per me, datâ
symbolâ, te
ad cœnam il-
luc venturum.
^r Laqueo, à
vincienda.

* Obfirmato
animo urgebis
* Vanalement.

* Oculis acu-
tis & serpen-
tinis exquiris.
* Prodiisti
frustrâ. Futile
est vas velleale,
lato ore, fun-
do angusto.

* Numerâsti.

* Non pendis
tributum
quod publica-
m conducunt.

* E vasis fide-
libus.

b Vas equari-
um anatum.

c Edens solas.

* Vinum de-
fecatum.

d Ex patella,
aut hujus ge-
neris poculo.

edacior : Tunc * offirmabis adversum
nos ? Linguam tuam u venditariam ex-
scindam, & oculos illos quibus mea vitia
x excolubras. y Provenisti huc accusa-
tum me futile : tu quereris duram esse
servorum conditionem, quum plerunque
hi multò suavius vivant quàm ipsi domi-
ni ; exules estis ægritudinis omnis, cum
animis nostris sæpe ægritudo obviam est ;
tu z multâsti misérias servorum, ego do-
minorum possum ; placidè dormitis sine
omni curâ aut molestiâ, nos solitudi-
nes etiam noctu vexant : quare,

Non possidentem multa, vocaveris

Ritè beatum. Vos non im-

penditis * publicum, ut nos, qui assidue
erogamus pecunias in usibus publicos & pri-
vatos ; nostris enim humeris & rei dome-
sticæ, & rei publicæ cura incumbit : vos
bibitis è a Samiolis poteriis, nos è gem-
meis aut aureis, at propterea non est noster
potus vestro sapidior ; immò, plus sæpe
voluptatis & delectamenti capit mendicus
potans aquam è b nasiterna, quàm rex
c monotrophos hauriens * liquidum
Liberum, aut aromatiten ex aureo d tri-
blio, aut baliolâ argenteâ. Aqua illa pa-
tealis turbida, quàm in fuga bibit *Dari-*
us, gravior fuit ejus sitienti & arido pala-
to,

to, quàm antea merum, vel ^e subme-
rum, quod pro ^f summo bibere solebat.
Suavius, & majore cum appetentia vesci-
tur Agricola suis ^g fabulis, quàm ego
perdicibus. Mallem inhibere ^h imperi-
um in *Libero* & in fontinali, quàm po-
pulis imperare. Suavius vivit ⁱ strategus
convivii, quàm dux & caput imperii:
Ille nihil metuit dum propinat sociis
^k decumo fonte,

— *neq; enim aconita bibuntur*

Fictilibus; —

sed hic venenum timet, cum pocula su-
mit gemmata. Nescis quibus curis & æ-
rumnis panniculus regii diadematis re-
fertus sit: licet innumeros habeat satel-
lites, qui eunt secundum ^l seipsum, licet
plurimos qui quotidie ^m occupant ferre
oscula adversum genna, quique ⁿ allu-
diant; quamvis ^o Sambucinas audiat,
qui aures demulceant, non tamen à pe-
ctore *Mordaces* — *diffugiunt sollicitudines*.
An felicior est regis Turcarum condi-
tio, qui numerosum concubinarum gre-
gem alit, quarum osculis, quando libet,
amplexibusque fruitur, quarum suavius
animæ suæ p salura evenit, quàm vir
privatus, qui unicâ uxore contentus est?
Servire facilius est quàm imperare, & ars

artium

^e Aquâ dilu-
tum.
^f Largiter.

^g Parvis fabis.

^h Adhibere,
præesse vino
& aquæ. Fon-
tinale est fon-
tium sacrum.
ⁱ Imperator,
dux.

^k Vino misto
cum decima
parte aquæ.

^l Post se.

^m Qui præ-
vesiant illi
occurrere &
osculari.

ⁿ Alludunt,
adblanduntur

^o Anglicè,
*Players on
the mulctree*

^p Hæc in-
sulas salis
reddunt &
suavis.

q Saltatio i-
bus lascivis.
r Lascivis.

f Diminuatur
res.

t Releveritis,
aperiveritis.

u Minui, con-
fumi.

x Conciliatu-
rum.

y Dimisso ca-
pit.

z An mortuus
est pater?

Etne minus
in natura uno
quàm fuit?

artium regere homines; quòd non igno-
rârunt illi, qui vitam privatam, imò ser-
vitutem prætulerunt imperio, ut *Diocle-
sianus*, & *Carolus Quintus*. Præterea,
memineris quòd qui in obscuro vitam a-
gunt, si quid deliquêre, pauci sciunt:
contrà, in excelsò degentium facta cun-
cti mortales novêre; ita in maxima for-
tuna minima licentia est. Sæpe privati
homines intersunt q staticulis, & cantio-
nibus r cinædicis, quibus interesse ma-
gistratibus non licet sine offendiculo. SE.
At nihilominùs dura est servitus, durum
est fame & siti premi, labore fatigari, ver-
beribus cædi, in assiduo metu versari. HE.
Hæc quidem dura sunt, sed omnes non
adeò discoli domini, nec omnes servi me-
rentur tam duriter tractari: laborate ob-
sequio & fide dominos mollire; date o-
peram nè f vapulet eorum peculium;
nè t releritis horum cados & diotas,
(ut facere soletis) illis absentibus, vos
inebriantes, & permittentes integros dies
sensim u extabescere sine fructu aut la-
bore. An putas te his moribus x obten-
turum amorem *Heri*? Quid stas mihi jam
y ut fungus imbri? An z uno est pa-
tre minus quàm fuit, quòd subitò sic tri-
stis appareas? Utinam verè ex animo
do-

doleres, & in servo corpore liberum animum gereres; sed certè omninò servus es, imò mancipium, idque tot dominorum, quot vitiorum quæ in te perpruriscunt ex unguiculis. In te situm est ex gravissima hac servitute vitiorum te in libertatem vindicare : sed hìc cogo sermonem abrumpere, nam me aliò avocant negotia ; cura ut nè quid in ædibus prætermisum sit horum quæ te monui, nisi cupias ut faciam ^a ob cædes ut catuli ludunt. SERV. Dabo equidem operam ut tuis jussis morem geram.

^a Cruentum
lufum, qualis
est canum, id
est, ut ad cru-
orem vapules.

C O L. X I X.

E T R I N U M M O.

Timotheus. Chrysophilus.

ET pudet & miseret me tui, *Chrysophile.*

CHRY. Quamobrem quæso, *Timo-*

thee ? **TIM.** Quia turpi-lucris cupidus

es, quia animam, *Christi* sanguine em-

ptam & lotam, ^a lutilas. **CHRY.** Non

assequor quid velis. **TIM.** Quia flavo

luto, quod Aurum vocant, te inquinans ;

dum non ^b pausas corradere opes, quas ^b Cessas.

^c albitudo capitis tui admonet mox re- ^c Canities.

linquendas. **CHRY.** Vellēsne igitur me

locum in ^d porta quærere ? **TIMOTH.** ^d Mendicare.

Minimè

Minimè verò, sed velim ut memineris modum esse in rebus; profusionem æquè ac avaritiam odi: Ut nollem te decoquere, more quorundam juvenum qui hæredita-

^e Sine molestiâ & impensis.

ⁱ Avidam, ore aperto prædam captantem.

^g Dedecora posteris.

^h Ut moriantur, quibus est anima pro sale

tem paternam ^e sine sacris adepti sunt; sic non laudo gentem ^f hiulcam, ^g honori posterorum vibices indelebiles, digniores ut ^h salillum animæ amittant, quàm ut vitali vescantur aurâ: inutilia sunt terræ pondera; semper hiant, Chamaeleontis instar, & semper esuriunt;

Crescit indulgens sibi dirus hydrops,

Nec sitim pellit, nisi causa morbi

Egerit venis. —

ⁱ Avidus.

Nollem ut ⁱ cupes sis, semper inhians opibus, quas abscondis in tenebris, nam

Nullus argento color est avaris

Abdito terris: —

splendescere enim debet, ut ait ille, temperato usu; non decet te tam opulentum esse ^k immunificum, sed facere tibi amicos ex iniquitatis mammonâ, ut *Christus*

^k Parcum.

^l Per auxilium. Perentarii milites erant auxiliiatores.

^m Te obscurabis, nè honore afficiaris.

consult. Si vicinus tuus egeat, sis illi amicus ^l ferentarius; si fuit in te munificus, par pari refer, benefacta enim benefactis pertegenda sunt, nè perpluant: si hæc non feceris, quamvis divitiis scateas, omnibus tamen odio eris, & ^m tute ponè te latebis, nè te inveniat honor.

CHR.

CHRY. At mihi aurum ⁿ ochetæ. TIM. ^a Perit, eva-
 Hic est mos divitum, simulare inopiam ^{nuit.}
 quando maxima est copia. Quâ ^o ipon- ^o Quo pacto
 sione tu, quæso, exactus es, qui pronuper ^{exactæ sunt à}
 magnam vim auri à patre relictum recu- ^{te pecuniæ.}
 perâsti? CHRY. Est mihi uxor admo-
 dum profusa, & insignis ^p dormitatrix: ^p Fallax, quæ
 præstat habere domi ^q sectorem zonari- ^{simulat se dor-}
 um, quàm uxorem tam prodigam. Cum ^{mire ut fallax.}
 hæc me ^r suaviis suis sagittatis percutit, ^q Crumenife-
 auro emungit. Quantum mihi ^f discon- ^{cam}
 ducat, facile conijcere poteris hinc, ^r Osculis instar
 quòd tot alit ^t vestispicos, ^u flabelliferas, ^f Incomodet.
^x sandaligerulas, ^y cistellatrices: Mihi
 surripuit ex ^z apotheca ^a hypothecas
 quasdam vicinorum, quas apud me auro
 oppignorârunt; inter quas erant ^b con-
 dalia quædam gemmis ornata pretiosis.
 Suspicebam fures latebricolas irrepisse
 clam in ædes, annuente ^c servo meo qui
 gerit tutelam foribus: eram in illum ver-
 beribus animadversurus ob tam ^d im-
 mæne facinus; & sine dubio, bubuli ^e cot-
 tabi in eum crebri crepuissent, nisi ex
^f cacula quodam militari, inter cujus he-
 rum & uxorem meam parùm decora in-
 tercedere solebat familiaritas, didicissem
 dominum suum ad egregiam meam uxo-
 rem, merore absente, commorari solitum,

^p Fallax, quæ
 simulat se dor-
 mire ut fallax.
^q Crumenife-
 cam
^r Osculis instar
 sagittarum.
^f Incomodet.

^t Quibus est
 cura vestium
 inspicienda-
 rum.

^u Quæ fla-
 bellagerunt.

^x Quæ sanda-
 lia gerunt.

^y Quæ cistel-
 la custodiunt.

^z Repositorio.
^a Anglice.

^A Pledge,

^b Annuli.

^c Janitore.

^d Immæne.

^e Cottabus,

^{The same, as}
 sound of the
 whip.

^f Ex servo mi-
 litis,

g Libidinosus, luxuriosus
 h A terendis ferreis catenis.
 i Ejecissem.
 k Telum ex balista.
 l Rem familiarem perissem.
 m Qui vexet & mordeat.

n Fulcimenta

o Solca:

p Aqua calida ad bibendum danda.
 q Dum res est recens.
 r Et memoria labantur.

domumque redire auro onustum : at si
 g campans ille incidisset in manus meas,
 cruricrepidam fecissem, aut h ferrite-
 rum ; i exædificassem ex ædibus, ut k ba-
 lista jacitur. TIM. Si hæc vera sunt,
 quæ narras, non miror rem tuam l egis-
 se animam : præstat domi alere m curcu-
 lionem exercitorem, quàm uxorem ta-
 lem. Sed vereor nè tu ipse, nimia tena-
 citate & morositate, uxorem provoca-
 veris ad profusionem & furtum, ut mul-
 ti solent mariti : uxor socia est, non ser-
 va ; — *anima dimidium tuæ* ;
 vel corpus, cuius tu caput es : illa vinea
 est, sis tu quercus, aut ulmus ; non ad op-
 primendum, sed ad fulciendum : debes
 subdere soleis n fulmentas, ut sint soli-
 diiores ; non verò titubandi occasionem
 præbere. Bonis consiliis, sanctis præcep-
 tis, pio exemplo formanda est, si rudis ;
 sustentanda, si imbecillis, in pietatis cur-
 su juvanda, non verò currenti surripien-
 dum o solum : denique, amore tuo,
 tanquam aquâ calidâ p thermopotan-
 da. Siqua oritur similtas, q re recenti
 sopienda est, nè à verbis ad verbera veni-
 atis : omnes injurias debetis r memo-
 riâ oblivisci. Si amorem uxoris malis
 moribus perdidisti, debes suavitate, &
 man-

mansuetudine ^f redipisci. Sed puto te ^f Recuperare
 nuper litigasse cum uxore. CHR. Qui
 scis? TIM. Res ipsa loquitur, nam ^t Oculi pugnis
 culicrepida es. CHR. Rem acu tetigisti, ^{contusi sunt.}
 namque hoc stigma fero illius ^u Ab ea da-
 tum.
 aliquando enim non linguis solum emi-
 nus, sed manibus etiam & pedibus comi-
 nus inter nos bellum geritur. Si in ædi-
 bus meis quandoq; esses, putares cælum
 terræ misceri, aut mare cælo. TIM. Ego
 malletm degere in locis illis ubi alternæ
 arbores sunt ^x fulguritæ, quàm in ædi-
 bus illis ubi assiduò jurgia resonant &
 rixæ. CHR. Rectè; procul enim à Jo-
 ve, procul à fulmine; propterea statui
 uxorem repudiare: tibi autem gratias ha-
 beo pro salubri tuo consilio, quamvis
 fero & nihil profuturo; uxoris enim
 morbus adeò invaluit, ut medicamen-
 tum respuat: quare Romam petere de-
 crevi, est ibi consanguinitate mihi pro-
 pinquus quidam ex fungino genere,
 y capite se totum tegit; ab eo nullo ne-
 gotio procurabo divortium. TIM. Si ita
 animum induxisti, precor tibi iter fœ-
 lix; verùm desperato morbo adhibes de-
 speratum remedium. Vale.

^x Fulmine
 tagæ.

^y Ob latum,
 sc. gallorum;
 hic Cardina-
 lem intelligo.

COL. XX.

K 2

COL. XX.

ETRUCULENTO.

Philomathes. Amathes.^a Adhærens,
incumbens.^b Ploraret.^c Opes cum
vita.^d Meretrix
urbana, quasi
inclusa.^e Ad quod:
Antiquè.

SALVUS SIT *Amathes*: Quid ^a patro-
Snus parieti stas tristis? Quid fles,
 quasi *Thetis* lamentando ^b lessum face-
 ret filio, aut victitares sinapi? **AM.** Hei
 mihi! utinam non esset tristitiæ causa.
PHIL. Dic sodali, & olim condiscipulo
 tuo, quænam hæc causa est quæ te malè
 habet. **AM.** Vis dicam tribus verbis?
^c **H**abentiam, animamque amisi. **PHIL.**
 An igitur exanimis es? vel, An decidit
 anima in caligas? **AM.** Certè animam
 habeo pro sale. **PHIL.** Non es igitur
 insulsus. **AM.** Voluptatis *Circe* vene-
 ficiis quibusdam animam meam in suil-
 lam transformavit. **PHIL.** Nónne praesti-
 tisset ut *Photis* metamorphosin fecisset
 corporis tui, sic ut olim *Apulei*, in asini-
 num? **AM.** Sanè; nam ille animam re-
 tinuit humanam in corpore aselli, ego
 autem suillam mentem gero in humano
 corpore. **PH.** Sed cui tandem *Circe* tan-
 tum de te licuit? **AM.** ^d **Clusinum** quod-
 dam pecus, ^e ar quod incantamentis pel-
 lectus sum, nitidis vestibibus, suaviloquiis,
 pur-

purpurissatis buccis, pallulâ ^f insuasô ^f Colore
 infectâ, puto purpuram fuisse ^g è Sara, ^f splendido.
 quali utuntur ^h Suræ; præterea, ⁱ re- ^g A Tyro, à
 parcis suaviis, & dictis merè ^k naniis, ^g Sar pilce:
 multisque aliis machinamentis *Veneris*, ^h Hinc osfrum
^l blitea illa & lutea meretrix me pessun- ^h Saranum dici-
 didit, ossa omnia exhausit medullâ, & ^h tur.
 loculos pecuniâ. PHIL. Meretrices sunt ^h Syra.
 bonorum ^m hamaxagogæ, & ratio ac- ⁱ Non parcis.
 cepti scribitur meretrici ut ⁿ Acherun- ^k Inanibus
 ti; nulli ^o cleptæ adeò furcantur & har- ^l sermonibus.
 pagant ut illæ. AM. Utinam in hac ur- ^l Nullius u-
 be non esset musca meretricum, sic im- ^s sùs, ut herba
 muniorens essent juvenes à scopulis illis ^l blitus, & vilis
 in quos plurimi impingunt, & jacturam ^u ut cænum.
 temporis, valetudinis, fortunarum, & ^m Quæ bona
 ipsius animæ faciunt. PHIL. Fores me- ^u curribus au-
 reticum obsorbent quicquid venit intra ^u ferunt.
 pessulos. Mavelim ^p patalem bovem me ^p Parentibus
 hamaxari, quàm in tales incidere; novi e- ^p cornibus bo-
 nim plurimos qui mali examen college- ^p vem trahere.
 runt in ^q segestris, quibus ^r magnæ melli- ^q In lecti stra-
 næ est meretricio indulgere colloquio & ^q gulis.
 amplexibus, cum in fine nullum alium ^r Voluptati.
 referunt fructum, præter amarissimum ^r Id est, di-
 absynthium: nemo mihi creduit posthac ^r vinarum, &
^r duarum rerum, quin si ^t publicius essem, ^r humanarum.
 lupas has & ^u tympanotribas, quibus ^t Edilis.
 hæc urbs abundat, educerem simul ad ^u Molles, ut
^u Sacerdotes
^u *Cybelles*, qui
 gestabant
 tympana.

x Ad carnifices, seu loria-
rios, qui inter
verberandum
edunt tinnu-
lum.

y Corripe-
rent, invola-
rent.

z Comminu-
am.

a Vafro.

b Busto, seu
sepulchro dā-
nandum, om-
nium testimo-
nio.

c Id est em-
ptu, nexu, gu-
lā, seu empti-
onibus, obli-
gationibus, e-
pulis perditus
es.

d Parcus.

e Defraudare
genium.

* Cum in fun-
dum mitti-
tur, contrahit
finem seu la-
xitatem.

f Qui bona
rueatur. Man-
futor dictus,
quasi manu
tritor.

g Profluosus,
& manubia-
rium dator,
non sincerus.

h Pane puro,
& cribrato.

arrogare. i

viros tintinnaculos, ut verberibus
concupiscerent, & urbe eicerent. AM.

Certè, si incidam in scortum illud quod
me perdidit, hâc machærâ offatim z of-

fuciam in partes minutas, quæ a colu-
brino suo ingenio, & mellitis verbis, me

b confessum busteum reddidit. PHIL.

c Emtu es exungula. AM. Imò coactus

paupertate, d parcipromus factus sum,

& e genio belligerare disco. Nullæ mi-

hi jam cœnatæ noctes Veneri aptæ, ut

olim; cogor cum reti, quando * pelsum

abiit, abducere sinum, & vela contrahere,

— *quondam nimium secundo
Turgida vento.*

Non est jam opus f mansutore, bonis

meis dilapidatis; nec est mihi amicus ul-

lus, saltem g manubiarius. Qui eductus e-

ram h setanio olim, jam contentus sum fur-

furaceo & atro pane: omnes meæ deliciae

i compasticae in fumum abierunt. Domi

habeo uxorem valetudinariam & egestate

oppressam, cui k partionis tempus in-

stat, quæ solita erat gestare annulos au-

reos, jam l henis gaudet, à qua famelici

liberi m increbrant panem, cum nè vel

turundum, aut micam habeat quam da-

i Jactantia & inanis gloriæ plenz. *Quondam, est nimium*
Partus. l Abentis. m Crebrò petunt.

net.

net. PHIL. Miseret me tui, non solum quod ex summis opibus in extremam pauperiem incidisti, verum præcipue quod *Amathes* sis, & nullam artem calleas quâ possis tibi victum & amictum parare, cum quævis terra alat artem. Litterarum cognitio tam necessaria est, ut sine ea nihil possis ⁿ exefficere. AMAT. Misera experiëntiâ didici quid sit juventutem otiosè terere : cum ego studiis incumbere debueram, uxorem ^o ambituriebam; tu interea restitor desidebas inter Musas : hinc jam divitiis affluis, ego inediâ & pauperie confectus sum. PHIL. Memini, cum essemus condiscipuli, præceptorem dicere solitum te

ⁿ Exatâ facere.

^o Ambire volebam.

— *ad morem discincti vivere Natta.*

AM. Haud fanè fuit illi inexpertum

— *curvos deprendere mores*

puerorum, quibus ostendere solebat litteram illam quæ ramos diducit Samios ; me volebat Socratico suscipere finu, sed ego non curabam

*Esse quod Arcefilas, arumnosiq, Solones
Obstipocapite & figentes lumine terram,
Murmura cum secum, & rabiosa
silentia rodunt.*

PHIL. Quia tu spreveristi sapientes illos, propterea honores & opes te spernunt ;

* Ad carnifices, seu loricarios, qui inter verberandum edunt tinnulum.

y Corripient, involarent.

z Comminuant.

a Vafro.

b Busto, seu sepulchro dandandum, omnium testimonio.

c Id est emptu, nexu, gula, seu emptio- nibus, obligationibus, e- pulis perditus es.

d Parcus.

e Defraudare genium.

* Cum in fun- dum mitti- tur, contrahit finem seu la- xitatem.

f Qui bona tuetur. Man- stutor dictus, quasi manu- tutor.

g Fructuosus, & manubiarum dator, non sincerus.

h Pane puro, & cribrato.

arrogare. k

x viros tintinnaculos, ut verberibus concipilarent, & urbe ejicerent. AM.

Certè, si incidam in scortum illud quod me perdidit, hâc machærâ offatim z of- fuciam in partes minutas, quæ a colu- brino suo ingenio, & mellitis verbis, me

b confessum busteum reddidit. PHIL.

c Emtu es exungula. AM. Imò coactus

paupertate, d parcipromus factus sum,

& e genio belligerare disco. Nullæ mi-

hi jam cœnatæ noctes Veneri aptæ, ut

olim; cogor cum reti, quando * pessum

abiit, abducere sinum, & vela contrahere,

— quondam nimium secundo

Turgida vento.

Non est jam opus f manstutore, bonis

meis dilapidatis; nec est mihi amicus ul-

lus, saltem g manubiarius. Qui eductus e-

ram h setanio olim, jam contentus sum fur-

furaceo & atro pane: omnes meæ deliciae

i compasticae in fumum abierunt. Domi

habeo uxorem valetudinariam & egestate

oppressam, cui k partionis tempus in-

stat, quæ solita erat gestare annulos au-

reos, jam l henis gaudet, à qua famelici

liberi m increbrant panem, cum nè vel

turundum, aut micam habeat quam da-

habeat. n

i Jactantia & inanis gloriæ plenæ. Korum est, est nimium

Partus. l Ahenis. m Crebrò petunt.

net.

hinc est quòd jam cogaris mordere tunicatum cum sale caepe, & sorbere pannosam faciem morientis aceti. AM. Certè tu mordaci vero mihi auriculas radis;
 9 Argutim. p. futatim differuisti de meo infortunio, deque literarum inscitiâ, quæ omnis meæ miseriæ causa est: utinam obtemperâsseni præceptoris & parentum monitis, quæ in me, tanquam in vas pertusum infuderunt. Sed quid dicam? Si fuissent in me aliquæ bonæ indolis aut virtutis scintillæ, sine dubio tot sanis consiliis & monitis, tanquam flabellis aut foliis, excitatz essent, & disciplinæ fomitem arripuissent: sed ego omnia sapientumseria meo ludo posthabui; mihi magis erat in voto scire

Quid dexter sento farret; ———
 vel, ——— *damnosæ canicula, quantum*
Raderet angustæ collo non fallier oræ,
 quàm studiis incumbere, aut magistri sermonibus aures bibulas præbere: quare, meo exemplo, discant studiosi,

Dum vires auniq, sinunt, tolerare laborem,
 & in iuventute bonas literas, tanquam senectutis viaticum sibi comparare;

Dumq, iter ambiguum est, & viæ
nescius errar,

Deducit

Deducit trepidas ramosa in compita mentes:

supponant se piis & doctis præceptoribus, ut, horum operâ, tanquam agriculturalum, solum animorum subactum, disciplinæ & scientiæ semina recipiat, quæ in florem & fructum Reip. & Ecclesiæ utilem tandem erumpant. PHIL. Gaudeo te vitæ ante-actæ tam seriò, licèt serò, pœnitere: agè, quia advesperascit, eamus ad me; pernoctabis, si placet, cum meis laribus, est enim, Deo gratia,

— *mihi rure paterno*

Far modicum, —

— *purum & sine labe salinum;*

è dapibus inemptis tibi parabitur convivium: sed Atriensem meum huc advenientem video. Quid ¶ illi exitio est? ¶ Quid exit. Præcedam, tu me lento gradu sequere.

AMAT. Imò, te sequar passibus æquis, nam fames non patitur lentas moras; mihi jam panis ¶ autopsyri frustulum ¶ Cibarii, seu secundarii. gratissimum esset, cui olim Lucrina conchylia, rhombi, & scari, imò atra avis, & Attagen Ionicus erant fastidio; qui tot comestationes, &, ut ille ait, feras ¶ e ¶ Postcœnia. pidipnidas paravi, cui mustaceus & latente palmâ prægrandes ¶ caryobides cade- ¶ Palmarum fructus. bant;

Cui

• Farcimen
ex foilla car-
ne.

• Ex jecore
porcino.

• Aves rubras
habentes alas.

• Furfuraceus
panis, seu
confusancus.

• In cibum
militarem.

*Cui venit u botulus medio vel
tempore brumæ,*

*Extæ, & candiduli divina x tomacula porci,
Atq; illata meis mensis scriblita secundis:
Jam liceat pasci filiquis & pane secundo.*

Valeant scarorum jecinora, pavonum
cerebella, linguæ y phœnicopterum, &
murenarum lactes; jam beneficio famis,
optimi condimenti, sapidior palato meo
z syncomistos erit his omnibus deliciis,
tragematis, aut bellariis. PHIL. Sanè
præstiterit cum Arcadibus vesci glandi-
bus, aut cum ophthiophagis, serpentibus,
aut cum agriophagis, pantheris, & leo-
nibus, quàm cum hujus sæculi lurconi-
bus, ingurgitari suavissimis eduliis, qui-
bus adversa corporis valetudo procura-
tur, & divina ira in universam patriam
accenditur: hinc meritò justissimus De-
us pontificales nostras dapes, adjiciales &
dubias cœnas, epulâsque faliâres in a bu-
cellatum convertit: nè ergo mireris si
milites

*Jam panaria, candida q; mappas
Subvertant, epulasq; lautiores.*

FINIS.

O B S C U R I O R U M V O C A B U L O R U M, E T P H R A S I U M E X P O S I T I O.

Ex Amphitryone.

Lumbifragium, *i. e.*
Lumborum fractura.

Exoffatus, *i. e.* ossibus
privatus.

Primo coetu, *i. e.* coitu.

Occillo, *i. e.* frango.

Ire secundum, *i. e.* po-
nè sequi.

Numerò, *i. e.* citò.

Impliciscier, *i. e.* impli-
cari.

Mortui boves, *i. e.* ver-
bera coreacea.

Doli confuti, *i. e.* ficti.

Cerrati, *i. e.* lymphatici.

Illac noctu, *i. e.* illa
nocte.

Diverbium, *i. e.* prover-
bium.

Nocturnus, *i. e.* noctis
deus.

Præ quam, *i. e.* præ co.

Uxor usuraria, *i. e.* con-

cubina.

Delinire, *i. e.* decipere.

Locus lectus, *i. e.* lecti.

Nè creduis, *i. e.* nè cre-
das.

Auctare, *i. e.* augere.

Ad mortem datus, *i. e.*
occisus.

Ingratiis, *i. e.* ingratis.

Invitè frustrari, *id est*,
fascinare.

Ætatem prius, *i. e.* diu
antè.

Blatire, *i. e.* balbutire.

Impercere, *i. e.* parcere.

Testiculari, *i. e.* testes
inducere.

Jugulæ, *i. e.* Orion.

Ex amussim optimus,
i. e. omninò bonus.

Vesperugo, *i. e.* hespe-
rus.

Nè perduis, *i. e.* nè per-
das.

Vergiliz, *i.* Pleiades.
Supe-

Obscuriorum phrasum expositio.

Superius coenaculum, <i>i.</i>	Luciscat hoc, <i>i.e.</i> accen-
Coelum.	datur lumen.
Afflictim amare, <i>i. e.</i>	Tuatim, <i>i.e.</i> tuo more.
vehementer.	Litigium, <i>i.e.</i> lites.
Quis suat, <i>i.e.</i> fiet.	Si ocepso, <i>i.e.</i> si incœ-
Seminare filium, <i>id est</i> ,	pero.
gravidam reddere.	Constat, <i>i.e.</i> constat.
In tranquillum confer-	Animam puteo insertra-
re, <i>i.e.</i> tranquillare.	ho, <i>i.e.</i> aquam haurio
Quid curatio est, <i>id est</i> ,	totam.
quid curas.	Androphonus, <i>i.e.</i> viro-
Socienus, <i>i.</i> socius belli.	rum occisor.
Clueo, <i>i.</i> claresco bello.	Arguropeza, <i>i.e.</i> argen-
Expugnassere, <i>i.e.</i> ex-	tipes.
pugnare.	Exantlare, <i>i.</i> exhaurire.
Cirnea, <i>i. e.</i> vas vina-	Rumificare, <i>i. e.</i> rumo-
rium.	rem spargere.
Prævortier, <i>i. e.</i> præ-	Eccere, <i>i.e.</i> ecce.
verti.	Conquisitores, <i>i.e.</i> spe-
Vinum è matre natum,	culatores.
<i>i. e.</i> è vite expressum.	Quæstor, <i>i.e.</i> quæstor.
Mavelim, <i>i.e.</i> malle.	Foruli, <i>i.e.</i> torques.
Dispellere, <i>i. e.</i> ultra	Condonare, <i>i.e.</i> donare.
pellere.	Delirantes concinnare,
Favitor, <i>i. e.</i> fautor.	<i>i.e.</i> deliros facere.
Exjurare, <i>i.e.</i> pejerare.	Lycanthropi, <i>i.e.</i> lupho-
Expetere, <i>i. e.</i> punire.	mines.
Saturni hostia factus, <i>i.e.</i>	Satis parva res est volu-
occlusus.	ptatum, <i>i.e.</i> paucae vo-
Sumitù, <i>i.e.</i> simul.	luptates.
Cum prohibessit, <i>i. e.</i>	Ulmorum Acheruns, <i>i.e.</i>
prohibuerit.	cujus terga ulmos vo-
Prævortere, <i>i.</i> præferre.	rant.
Manstravit, <i>i.</i> comedit.	Grandire gradus, <i>id est</i> ,
Nequiter expetivit, <i>i.e.</i>	celeriter ambulare.
infelicitè cessit.	Vulcanus cornu inclusus,
	<i>id est</i> ,

Obscuriorum phrasium expositio.

id est, lumen in laterna.
 Gralatorius, *i.e.* celeri gradu incedens.
 Salutare *Cererem & Liberum*, *i.e.* edere & bibere.

Ex *Afinavia*.

CAtenarum colonus, *i.* qui catenatus est.
 Flagrorum gymnasium, *i.e.* flagris exercitus.
 Incloctores, *i.e.* qui strepitum virgis edunt.
 Dare ad languorem, *i.e.* defessum reddere.
 Fustiduni, *i.e.* qui fustibus tunduntur.
 Ferricrepini, *i.e.* cujus vincula ferrea crepant.
 Porticulus, *i.e.* parvus portus, vel pergula navis.
 Casteria, *i.e.* loca navis ubi reponebantur remi.
 Defraudari, *i.e.* parte frugum fraudari.
 Moriri, *i.e.* mori.
 Diem lacerare, *i.e.* insu-
 mēre.
 Rete jaculum, *i.e.* quod jacitur.
 Oppetere pestem servitutis, *id est*, in servitute mori.

Interdius, *i.e.* interdiu.
 Habere optiones, *i.e.* adjutores.
 Hostimentum, *i.e.* compensatio.
 Plagæ prægnantes, *id est*, multæ.
 Oratio vinula, *i.* dulcis.
 Caput casare, *i.* quatere.
 Præfiscine, *i.e.* contra fascinum.
 Si liceffit, *i.e.* liceret.
 Fraudem fraus est, *i.e.* commisit.
 Centupodium, *i.e.* centum pondo pendens.
 Electare, *i.e.* elicere.
 Perciere, *i.e.* excitare.
 Verbis velitatio compendi, *i.e.* verborum compendiosa velitatio.
 Nox, *i.e.* noctu.
 Occefferint, *i.e.* occurrerint.
 Hostia succidanea, *id est*, secunda.
 Cocio, *i.e.* propola.
 Vitâ abjudicare, *i.e.* occidere.
 Hostire, *i.e.* remunerari.
 Interibi, *i.e.* interea.
 Capuli decus, *i.e.* decrepitis.
 Tolutim badissat, *i.* gradatim incedit.
 Nautea, *i.* sentina navis.

Minæ

Obscuriorum phrasum expositio.

Minæ commodæ, *i.e.* iusta summa.

Pollucibiliter, *i.e.* opi-
parè.

Quid toties receptio est,
i.e. cur recipit.

Corpus interius, *i.e.* a-
nima.

Pollucere, *i.e.* sacra fa-
cere.

Vestis interpolare, *i.e.*
in novam formam po-
liendo mutare.

Opus exasciatum, *i.e.*
inceptum.

Verba fœnerato fundi-
tare, *id est*, cum fœ-
nore.

Ex Anulularia.

Nugigerulus, *i.e.* qui
res vendit mulie-
bres.

Catapirates, *i. e.* linea
cum massa plumbea.

Subire censionem bubu-
lam, *i.e.* loris cadi.

Causificari, *i.e.* queri.

Enecare in nervo, *i. e.*
strangulare.

Facere artem ludicram,
i.e. saltare.

Facere literam longam,
i.e. suspendere.

Obstinare, *i.e.* obstinatè
petere.

Verberalissima, *i.e.* di-
gna verberari.

Rescicare, *i.e.* voto libe-
rare.

Insatietas, *i.e.* inexplē-
bilis cupiditas.

Oculi emissitii, *i.e.* fa-
scinantes.

Dicam scribere, *i.e.* in
jus vocare.

Stimulorum seges, *i. e.*
dignus multis stimu-
lis.

Dare discipulum cruci,
i. e. suspendere.

Onerare zamiam, *i.e.*
zamiâ, *i.e.* damno.

Aula quadrilibris, *i.e.*
olla quatuor libra-
rum.

Dii adaxint, *i.e.* adegē-
rint.

Concredui, *i.e.* credit.

Ligillum, *id est*, lignum
parvum.

Multos annos, *i.e.* anni.

Vadari, *i.e.* acceptis va-
dibus in iudicium vo-
care.

Inania, *i.e.* inanitates.

Penissimè, *i.* penitissimè.

Indipisciet, *i.e.* capiet.

Quique est, *i. e.* quis-
quis est.

Quod duit, *i.e.* quod det.

Harpagatum, *i.* ablatum.

Arto-

Obscuriorum phrasium expositio.

Artopta, *i.e.* vas in quo panis coquitur.

Volsus ludius, *i.e.* puer depilatus.

Postidea, *i.e.* postea.

Hoc temperi, *id est*, hoc tempore.

Perviàm: *Adverbium.*

Phylacistæ, *i.e.* carcerum custodes.

Donicum, *i.e.* donec.

Vino repletus deponi, *i. e.* inebriari.

Potem, *i.e.* possum.

Adire manum lautè, *i.e.* tractare lautè.

Nisi scatat, *i.e.* scatcat.

Quis ea, *i. e.* quæ ea.

Pipulo differre, *i.e.* convitio diffamare.

Propalæ, *i.e.* qui vendunt merces palàm.

Phrygiones, *i.* qui vestes phrygias vendunt.

Lanarii, *i.e.* qui lanam faciunt aut vendunt.

Patagiarii, *i.* qui patagiam, *i.e.* chlamidem clavatam vendunt.

Sic Indufiarii, Flammarii, Manubiarii, Myrobathrii, Linteones, Solearii, Stropharii, &c.

Mei fastidit, *i.e.* me.

Aliovorsum, *i.e.* aliorsum.

Si mutassis, *i. e.* mutares.

Aliqui, *i.e.* in re aliqua.

Contolle gradum, *id est*, festina.

E Captivis.

MOlossus, *i.e.* pinguis.

Venaticus, *i.e.* macer.

Ruri rurare, *i.e.* degere ruri.

Odiostici, *i.e.* odiosi.

Polyplusius, *i.e.* ditissimus.

Saturnitas, *i.e.* saturitas.

Philodeipnus, *i.e.* amator cœnarum.

Remittitur edendi exercitus, *i.e.* deficit cibus.

Pistorienses, *i.e.* pistores.

Panicei, *i.e.* placentini.

Turditani, qui turdos } ven-
Ficedulenses, ficedulas } dunt.
Maritimi milites, *id est*, pisca-
tores.

Colli, *i. e.* colla.

Concinnant oves orbas liberis, *i.e.* reddunt orbas suis agnis.

Coena terrestris, *id est*, herbacea.

Victus commicans scruposam viam, *i. e.* sumptuosus, & difficilis paratu.

Glandia, *i.e.* glandes.

Ophthalmiæ, scomberi, trigomi, sunt pisces.

Subbasilicani, *i.e.* qui sedent sub basilicis otiosi.

Porta tergemina, *i.e.* ostiensis.

Dentes

Obscuriorum phrasium expositio.

Dentes calcati, <i>i.e.</i> muniti, ac- cincti ad esum.	Potiti hostium, <i>i.e.</i> capti ab hostibus.
Calices modiales, <i>i.e.</i> modii capaces.	Inter sacrum saxumque stare, <i>i.e.</i> in periculo mortis ver- sari.
Opes deartuare, <i>i.e.</i> diminu- ere.	Danant agninam duplam pro simpla, <i>i.e.</i> dant ovillam pro agnina.
Agoronomus, <i>i.e.</i> qui rei ciba- riæ leges dat.	Petro, <i>i.e.</i> aries.
Ærumnas exigere, <i>i.</i> sufferre.	Cibum dapinare, <i>i.e.</i> præbere.
Venter residet esuriales ferias, <i>i.e.</i> feriatur cum esurie.	Incipissis, <i>i.e.</i> incipis.
Cœna aspera, <i>i.e.</i> ex oleribus.	Gutturum, <i>pro</i> guttur.
Mavelim me fuisse quàm esse, <i>i.e.</i> malim mori.	Sibi est deliquio parentis, <i>i. e.</i> defectus, <i>i.e.</i> pater mortuus est.
Deruncinari, <i>i.e.</i> runcinâ la- cerari.	Armarium, <i>i.e.</i> ubi pecunia asservatur.
Lacones plagipatidæ, <i>i.e.</i> pla- garum patientes sunt Laco- nici.	Lævem fecit compedibus, <i>i.e.</i> lævavit.
Aperto capite, <i>i. e.</i> sine pudore.	Pignori, <i>pro</i> pignore.
Lamentariæ, <i>i.e.</i> lamentabiles.	Acheronti cluit gloria, <i>i.e.</i> in morte clarescit.
Dentes restringere, <i>i.e.</i> nuda- re.	Denasare os mordicus, <i>i.e.</i> na- sum morfu abripere.
Confidentia in ventrem, <i>i.e.</i> ad explendum ventrem.	Nominis veriverbium, <i>id est</i> , etymologia.
Velabrum olearii, <i>i.e.</i> locus juxta Aventinum.	Caput oblatum vilitati, <i>i. e.</i> vile mancipium.
Apti, <i>i.e.</i> adepti.	Redauspicandum, <i>i.e.</i> redeun- dum.
Sine sacris, <i>i.e.</i> sine sumptu.	Propius ad bites, <i>i.e.</i> accedas.
Scirpiculi piscarii, sunt ex quibus nasæ sunt vimineæ.	Vasa samia, <i>i.e.</i> fictilia.
Pugillatum incipio, <i>i. e.</i> pu- gnos paro.	Scrophipastæ, <i>i.e.</i> subulci.
Surelæ, <i>i.e.</i> doli.	Spes me decollavit, <i>i.</i> decepit, de collo decidit.
Offuciis sublinire, <i>i.e.</i> fallaciis decipere.	Beneficium beneficit, <i>i. e.</i> datur. Imitari

Obscuriorum phrasium expositio.

Imitari canem irritatum, <i>i.e.</i>	Eâpse, <i>i.e.</i> hâc ipsâ.
ridere.	Demarchi, <i>i.e.</i> Tribuni plebis.
Si rebitas, <i>i.e.</i> si redeas.	Comarchi, <i>i.e.</i> Principes vil-
Collus, <i>pro</i> collum.	larum.
Morbus qui sputatur, <i>i.e.</i> mor-	Draperæ, <i>i.e.</i> fugitivi.
bus caducus.	Protinàm, <i>i.e.</i> protinùs.
Oppetere pestem hostis vicem,	Crepitus polentarius, <i>i.e.</i> qui
<i>i.e.</i> mori pro hoste.	polentam olet.
Res sunt prolata, <i>i.e.</i> res fo-	Summanus, <i>i.e.</i> Orcus.
renses sunt intermissæ.	Hinc summanare. <i>i.e.</i> rapere.
Caletur, <i>i.e.</i> calet.	Peresia, { edendi } cupi-
Fame effertum, <i>i.e.</i> refertum.	Perbibesia, { bibendi } ditas.
In memoriam regredior, <i>i.e.</i>	Ductim invergere, <i>i.e.</i> sensim
memini.	infundere.
Abnutare, <i>i.e.</i> abnuere.	Cloacinam salutare, <i>i.e.</i> al-
Reconciliassere domum, <i>i.e.</i>	vum subducere.
reducere.	Quoi, <i>i.e.</i> cui.
Perbitat, <i>i.e.</i> interit.	Incomitiare, <i>i.e.</i> convitiari.
	Thermopolia, <i>i.e.</i> ubi aquæ
<i>E Curculione.</i>	calidæ venduntur.
H ostis, <i>i.e.</i> advena.	Merobibi, <i>i.e.</i> vini potores.
Cardo murit, <i>i.e.</i> stridet.	Publicè occentare, <i>i.e.</i> convi-
Centuriatus in manipulo ex-	tiari. (lici.
puncto, <i>i.e.</i> centurio militiâ	Ludii barbari, <i>i.e.</i> pueri Ita-
ejectus.	Fauces fame lippiunt, <i>i.e.</i> do-
Venter conlatus, <i>i.e.</i> tumi-	lent.
dus.	Odos obsequitur naso, <i>i.e.</i> odor
Oculi herbei, <i>i.e.</i> virides &	gratus.
luridi.	Vacivitas, <i>i.e.</i> vacuitas.
Dolent hiræ, <i>i.e.</i> intestina,	Conferre symbolas, <i>i.e.</i> num-
hillæ.	mos insumendos.
Mantiscinari, <i>i.e.</i> vaticinare.	Pangere suavium, <i>i.e.</i> figere.
Datim ludere, <i>i.e.</i> dando &	Fert jugum, <i>i.e.</i> nupta est.
reddendo.	Ditis damnosi mariti, <i>i.e.</i> divi-
Catapultæ, <i>i.e.</i> machinæ belli-	res profusi, scortatores.
cæ.	Propudia, <i>i.e.</i> meretrices.

Obscuriorum phrasum expositio.

Ex Coclitum & Arimasporum profapiâ, <i>i.e.</i> unoculus.	Unomammia, <i>i.e.</i> Amazones.
Alcæ bolus, <i>i.e.</i> jactus.	Accumbit cum catellis, <i>i.e.</i> parvis catenis.
Hercules basilicus, <i>i.e.</i> fœlix jactus fuit; quatuor Voltu- rii, <i>i.e.</i> infœlix.	Afferere aliquem manu causâ liberali, <i>i.e.</i> vindicare liber- tatem in judicio.
Vorsare, <i>i.e.</i> fraudare.	Sportula, <i>i.e.</i> cœna tenuis.
Polluctus virgis, <i>i.e.</i> cumula- tus.	<i>E Casina.</i>
Hibus, <i>i.e.</i> his.	A Bire in communem lo- cum, <i>i.e.</i> sepeliri.
Antistare, <i>i.e.</i> testes sumere.	Mulcare, <i>i.e.</i> verberare.
Habere mancipēs, <i>i. e.</i> fidei jussores.	Moriri, <i>i.e.</i> mori.
Recipit se esum ad præsepim, <i>i.e.</i> it domum ad cœnam.	Est in fermento, <i>i. e.</i> turgent irâ.
Oculeissimus, <i>i.e.</i> charissimus.	Non emissim titivillitio, <i>id est</i> , non emerim putridis filis.
Ulus est, <i>i.e.</i> opus est.	Se sufflare, <i>i.e.</i> irasci.
Cujatis est, <i>i.e.</i> cujas est.	Tinniunt, & lingulacæ sunt, <i>i.e.</i> loquaces.
Umbraticus, <i>i.e.</i> homo obscu- rus.	Invinez, <i>i.e.</i> abstemiæ.
Noctuini oculi, <i>i.e.</i> noctuæ o- culi.	Meraclo flore Lybico se per- cutiunt, <i>i.e.</i> inebriantur vi- no meraciori Lybiæ.
Meum amare, <i>i.e.</i> meus amor.	Subicitari, <i>i.e.</i> subjici.
Venereis vadimoniis me con- vadaris, <i>i.e.</i> datis vadibus, cogis me in judicio sistere.	Mihi est voluptas, <i>i.e.</i> volu- ptati.
Persolæ nugæ, <i>i.e.</i> nugatrices.	Sculponea batuare, <i>i.e.</i> calceo rustico verberare.
Frustulatim, <i>i.e.</i> frustatim.	Ferre canem, <i>i.e.</i> catenam.
Dissecit, <i>i.e.</i> dissecat.	Literata, <i>i.e.</i> stigmatica.
Differre, <i>i.e.</i> auferre.	Esse in ridiculum, <i>i.e.</i> pro ri- diculo.
Nevis, <i>i.e.</i> nonvis.	Ponere ad compendium, <i>i.e.</i> lucrifacere.
Halophanta, <i>i.e.</i> nauta.	
Excutiæ, <i>i.e.</i> scopæ.	
Jube bitet, <i>i.e.</i> eat.	
Quadrantal, <i>i.e.</i> amphora 48. sextariorum.	

Obscuriorum phrasium expositio.

Dolent, <i>i.e.</i> olent.	Restim sumptu facere, <i>i.e.</i> in restim sumptus facere.
Excursatæ, <i>i.e.</i> curatæ.	Sentes, <i>i.e.</i> milites.
Sopor manus calvitur, <i>i.e.</i> decipit manus.	Specula decollavit, <i>i.e.</i> spes destituit.
In modum germanum amare, <i>i.e.</i> verè.	Incumbere eum, <i>i.e.</i> in eum.
Hoc mihi deliquium est, <i>i.e.</i> hoc deest mihi.	Mœcissare, <i>i.e.</i> mœchare.
Patricè, <i>i.e.</i> amanter.	Specimen specitur, <i>i.e.</i> verum specimen datur.
Subducere navim in pulvinarium, <i>i.e.</i> in portum.	Si oblexis, <i>i.e.</i> objicias.
Postulatio, <i>i.e.</i> expostulatio.	Si effexis, <i>i.e.</i> effeceris.
Nepa, <i>i.e.</i> cancer.	Edifferta, <i>i.e.</i> ediffere.
Recessim cedere, <i>i.e.</i> retrocedere.	Valentula, <i>i.e.</i> valida.
Ad, <i>pro</i> apud.	Potior possentia, <i>i.e.</i> præpollens.
Progredi, <i>i.e.</i> progredi.	Os percidere, <i>i.e.</i> pertundere.
Ore obtunso, <i>i.e.</i> obtuso.	Institit plantam, <i>i.e.</i> pressit pedem.
Stimulorum locus, <i>i.e.</i> cujus corpus stimulis foditur.	Mores massilienses, <i>i.e.</i> molles.
Horrendum iteratu, <i>i.e.</i> dictu.	Lienosum cor, <i>i.e.</i> turgidum.
Acheruntis pabulum, <i>i.e.</i> senex.	De labore, <i>i.e.</i> ob laborem.
Canæ culex, <i>i.e.</i> senex odiosus.	Exposivit, <i>i.e.</i> excussit.
Hircus edentulus, <i>i.e.</i> senex libidinosus.	Prosperare veniam, <i>i.e.</i> concedere.
Vetus vervex, <i>i.e.</i> senex ineptus <i>Veneri.</i>	Saltus obsæptus, <i>i.e.</i> unguen muliebri tectum.
Emungi oculos, <i>pro</i> oculis.	Quod assudâssit cor, <i>i.e.</i> alferit: <i>Antiphrasis.</i>
Hæc mihi divitiæ sunt, <i>i.e.</i> discordiam faciunt.	Insignitè commentatus, <i>i.e.</i> insigniter commentus.
Tragulam decidere, <i>i.e.</i> telum excindere.	Quid peculi, <i>i.e.</i> peculiare.
Lustrare, <i>i.e.</i> scortari.	Insignis estrix, <i>i.e.</i> edo, lurco.
Protollere, <i>i.e.</i> proferre, <i>i.e.</i> vivere.	Corbita, <i>i.e.</i> navis oneraria.
Candidatus, <i>i.e.</i> sponsus.	Operæ, <i>pro</i> operæ pretium.
	Deleuit, <i>i.e.</i> liquefactum est.
	Antideat alias, <i>i.e.</i> superat.

Obscuriorum phrasium expositio.

Amittere, *i.e.* mittere.
Inibitur, *i.e.* introibo.
Nè frigutiat, *i.e.* irascatur.

E Cistellaria.

ANtedire, *i.e.* anteire.
Immemorabilis, *i.e.* difficilis ad memorandum.
Mihi exercitum imperas, *i.e.* exerce.
Eunt depressum, *i.e.* deprimunt.
Obsipare aquulam, *i.e.* conjicere parum aquæ.
Dii patellarii, *i.e.* minuti.
Medioxumi, *i.e.* medii.
Tui nullarum rerum indigeo, *i.e.* in nulla re.
Crevisti, *i.e.* decrevisti.
Oggeris, *i.e.* aggeris.
Facere sepelibilem, *i.e.* occultare.
Confragosum, *i.e.* difficile.
Ad istam faciem, *i.e.* ad istum modum.
Delenis, *i.e.* insanum reddis.
Completo flore Libero, *i.e.* ebrius vino.
Tibi frequentabo, *i.e.* tecum frequenter ero.
Vinum infuscatum, *i.e.* aquâ dilutum.
Mens animi, *i.e.* cogitatio.
Saburratus, *i.e.* cibo repletus.
Peculatus, *i.e.* pecuniæ publicæ furtum.

Prævorti, *i.e.* præponere.
Severum, *i.e.* crudele.
Sum lubens, *i.e.* lætor.
Hoc pedatu, *i.e.* hac vice.
Æstus mustulatus, *i.e.* odor.
Cum quiquam alteri viro, *i.e.* cum quodam alio.
Inquiniscere ad faciendum puerile officium, *i.e.* se inclinare ad exonerandum ventrem.
Primo luci, *i.e.* primâ luce.
Iter institit, *i.e.* ivit.
Ambo, *pro* ambos.
Conspicillum, *i.e.* locus unde conspiciamus.
Nunquam ætate *Hecale* fiet, *i.e.* nunquam anus fiet.

Ex Epidico.

PAuxillatim accedere pedibus pulmonicis, *i.e.* tardè incedere.
Conferre orationis aciem, *i.e.* colloqui.
Salva salus, *i.e.* summa.
Basilicè, *i.e.* egregiè.
Elocare, *i.e.* è loco eruere.
Danistæ, *i.e.* Trapezitæ.
In foro mergi, *i.e.* ære alieno obrui.
Senati, *pro* senatûs.
Damnosus, *i.e.* qui damna passus est.
Defloccatus, *i.e.* detritus.
Gravistellus, *i.e.* terræ pondus.
Inbitit,

Obscuriorum phrasium expositio.

Inbitit, <i>i.e.</i> intrat.	<i>id est</i> , à calce ad caput
Pappo, <i>i.e.</i> edo.	Inanis melina, <i>i.e.</i> pera.
Est in multis sententiis, <i>id est</i> , damnis.	Vidulus, <i>i.e.</i> mantica.
Plaustrum perculit, <i>i.e.</i> rem e- vertit.	Piacularis est, <i>i.e.</i> ceditur ut victima.
Non est malleus sapientior manubrio, <i>i.e.</i> neuter altero prudentior.	Te abscedit, <i>i.e.</i> à te discedit.
Egurgitare, <i>i.e.</i> effundere.	Cave firis, <i>i.e.</i> siveris.
Eris mihi obnoxiosus, <i>i.e.</i> me tibi reddes obnoxium.	Scutarius, <i>i.e.</i> scutorum faber.
Indempti, <i>i.e.</i> adepti.	Misculare, <i>i.e.</i> mittere.
Permeditati, <i>i.e.</i> exercitati.	Ave sinistra, <i>i.e.</i> bono auspicio.
Tenebras trudere, <i>i.e.</i> fallere.	Pecunia maritalis, <i>i.e.</i> dos.
Articulatim concidere, <i>i.e.</i> in frusta comminuere.	Liquidum, <i>i.e.</i> clarum.
Præterbitit, <i>i.e.</i> præterit.	Per voluptatem obsevit gra- vem in virgine ærumnam, <i>i.e.</i> gravidam fecit.
Copulæ, <i>i.e.</i> vincula.	Pudicitiam perculit, <i>i.e.</i> pro- stravit.
Lunulæ, <i>i.e.</i> gemmæ lunam re- ferentes.	Blatis, <i>i.e.</i> ineptè loqueris.
Aurum peratum & follutum, <i>i.e.</i> quod in pera aut folle servatur.	Divortunt mores, <i>i.e.</i> diversi sunt.
Chlamydem quassando un- dantem facit, <i>i.e.</i> agit.	Nolunt falli sermonis blandi, <i>i.e.</i> decipi sermone blando.
Murcidus, <i>i.e.</i> desidiosus.	Pecuniæ calidæ, <i>i.e.</i> præsentis.
Perenticida, <i>i.e.</i> qui peras scin- dit.	Pretium pretiosum, <i>i.e.</i> sum- mum.
Furtificus, <i>i.e.</i> fur.	Exonerare hos urbe, <i>i.e.</i> urbem his.
Degere, <i>i.e.</i> detrahere.	Calcibus apobactisfare, <i>id est</i> , summovere.
Postideà loci, <i>i.e.</i> postea.	Vestis pantheria, <i>i.e.</i> varia.
Plagis irrigari, <i>i.e.</i> cædi.	Attigere, <i>i.e.</i> attingere.
Symbolas parare scapulis, <i>i.e.</i> plagas.	Lætum fac ut fiat hunc diem, <i>i.e.</i> fac ut sit lætus.
Ab unguiculo ad capillum,	Facere vadimonium, <i>i.e.</i> siste- re in iudicio.
	Incertat, <i>i.e.</i> incertum reddit.

Obscuriorum phrasium expositio.

E xenterare marsupium, *i.e.* in-
anire.

Tributus, *pro* tributum.

Pudore exequi, *i.e.* exequiis ho-
norare.

Interpretari memoriæ, *i.e.* in
memoriam redigere.

Possidere ferias, *i.e.* per otia
feriari.

Mendicula, *h.e.* vestis mendi-
corum.

Induculæ regillæ, *i.e.* vestes re-
giæ, &c. *Reliquas vestes vide*
in Annotationibus.

Uxor graphica, *i.e.* picta.

Flemina, *i.e.* fluores sanguinis.

Reddibitur, *i.e.* reddetur.

E Bacchide.

L Imulæ, *i.e.* oculi transver-
si.

Dicare aurium operam, *i.e.* ex-
auscultare.

Tempus emeritum *i.e.* exactum.

Excessit ex magisterio, *i.e.* ex
ephæbis.

Nihil inlecebrosius, *i.e.* pleni-
us illecebrarum.

Malacissari, *i.e.* fieri mollis.

Metuo inlectum, *i.e.* illecebras.

Potitius barbarus, *i.e.* antiquus
sacerdos.

Ut blennium despiciunt, *i.e.*
ut stultum & stupidum.

Pellego, *i.e.* perlego.

Abusi illud, *i.e.* illo.

Orci janua, *i.e.* metetrix.

Desidiabula, *i.e.* loca ad desi-
diam.

Desudascitur, *i.e.* desudatur.

Concuro, *i.e.* curo.

Omne vereri, *i.e.* omnis vere-
cundia.

Ramenta plumæa propensior,
i.e. ramento gravior.

Accuratam habere, *i.e.* curare.

Antevortar, *i.e.* antepoſitam.

Colere regiones Acherunticas,
i.e. mori.

Crucifali, *i.e.* in crucem sali-
entes.

Bona distimulare, *i.e.* dissipare.

Lutulentum cænum, *i.e.* lupa-
nar.

Pretiosæ operariæ, *i.e.* merce-
trices.

Puditum factis, *i.e.* ob facta.

Geruli figuli flagitiorum, *i.e.*
qui gerunt & fingunt.

Quæsis, *i.e.* rogitas.

Perditur capitis, *i.e.* damnatur.

Extexit auro, *i.e.* nudavit.

Addictus, *i.e.* in potestatem
creditoris datus.

Accumbere scortum, *i.e.* cum
scorto.

Sufflatus, *i.e.* iratus.

Turbare turbas : *Atticismus.*

Vulgò dispalescit, *i.e.* divulga-
tur.

Loquitatus malè, *i.e.* maledi-
xit.

Terebrare,

Obscuriorum phrasum expositio.

Terebrare, <i>i.e.</i> movere.	Soricina nœnia, <i>i.e.</i> foricis in- testinum.
Vacivus virium, <i>i.e.</i> imbecillis.	Stega, <i>i.e.</i> navis tabulatum, in quo nautæ ambulant.
Est lepidè victibus, <i>i.e.</i> acce- ptus epulis.	Statuere, <i>i.e.</i> sistere.
Tris pedes latum, <i>i.e.</i> trium pe- dum latitudine.	Tres Recuperatores, <i>erant</i> ju- dices rei pecuniariæ.
Tres uni passus, <i>i.e.</i> tres soli passus.	Illuxit, <i>i.e.</i> illuminavit.
Expretus, <i>i.e.</i> expertus.	Lactem hausi, <i>i.e.</i> lac.
Uncto linteo, <i>i.e.</i> capite fracto.	Nuncius tangit, <i>i.e.</i> rumor ve- nit.
Promptare mala, <i>i.e.</i> insumere miserias.	Dentifrangibula, <i>i.e.</i> pugni.
Ut comedis, <i>i.e.</i> edas.	Nucifrangibula, <i>i.e.</i> dentes.
Si capsis, <i>i.e.</i> si cœperis.	Anus thymiamæ, <i>i.e.</i> sicca.
Exanimabilis, <i>i.e.</i> mortuus.	Corolla plectilis, <i>i.e.</i> plexilis.
Tendere balistam, <i>i. e.</i> insi- dias.	<i>E Moscellaria.</i>
Probri perlecebræ, <i>i.e.</i> allici- entes ad probum.	R estio, <i>i.e.</i> qui fert restim.
Circumducere, <i>i.e.</i> circumve- nire.	Advorsitari, <i>i. e.</i> obviàm ire.
Negito, <i>i.e.</i> sæpe negato.	Cis paucas tempestates, <i>i.e.</i> in- tra paucos dies.
Exlecebræ, <i>i.e.</i> allicientes.	Lucripeta, <i>i.e.</i> mercator.
Cincticulo non præcinctus, <i>i.e.</i> discinctus.	Frutex, <i>i.e.</i> rusticus.
Sublestâ fide, <i>i.e.</i> infirmâ.	Tarmes, <i>i. e.</i> vermiculus in carne.
Intendere tenus, <i>i.e.</i> arcus ex- tremum cornu.	Lineam mittere, <i>i. e.</i> hamum demittere.
Nihil impensius, <i>i.e.</i> vilius.	Poscere mancipio, <i>i.e.</i> in jus & dominium.
Compendium haud optabile, <i>i.e.</i> lucrum incommodum.	Præ quam sumptus facis, <i>i.e.</i> præ sumptibus quos facis.
Facere cœpem, <i>i.e.</i> divitem.	Conterere Herculi quæstum, <i>i.e.</i> divitem exhaurire.
Solum, <i>i.e.</i> solea.	Essi & bibi, <i>id est</i> , editur & bi- bitur.
Corporis integumenta, <i>i.e.</i> sti- patores.	
Nè te emancupes, <i>i.e.</i> tradas.	

Obscuriorum phrasium expositio.

Visitat volupe parcimoniâ, <i>i. e. cum voluptate parce vivere.</i>	Bubulæ-exuvia, <i>i. e. verber coreacea.</i>
Estur, <i>i. e. editur.</i>	Accipere Acheruntem, <i>i. e. in Acheruntem.</i>
Compendi face, <i>i. e. breviter absolve.</i>	Aliquî, <i>i. e. in re aliqua.</i>
Mauma, <i>i. e. mater.</i>	Germana lues, <i>i. e. prorsus lues.</i>
Carnificinum cribrum, <i>i. e. per forandum virgis carnificum.</i>	Bubulcitarier, <i>i. e. bubulcum esse</i>
Fungi alliatum, <i>i. e. pane allia- to vesci.</i>	Bucædæ, <i>i. e. bubulis coriis cæfi</i>
Perire algu, <i>i. e. algore.</i>	Patibulatus, <i>i. e. furcifer.</i>
Subire falas, <i>i. e. oppugnare turres ligneas.</i>	Exercere ad cursuram, <i>i. e. au- fugere.</i>
Vestium farta, <i>i. e. corpora.</i>	Reddere liquidum, <i>i. e. mirem.</i>
Dari quæstioni, <i>i. e. in quæstio- nem.</i>	Curre curriculo, <i>i. e. celeriter.</i>
Venit extentatum, <i>i. e. ut ex- tendat.</i>	Manta donicum, <i>i. e. mane do- nec.</i>
Vocem gnaueris, <i>i. e. gnarus.</i>	Idem saxum, <i>i. e. periculum.</i>
Pulcifagi, <i>i. e. Romani.</i>	Messis accessit horno, <i>i. e. frugi- bus hujus anni.</i>
Ludificari duo vulturios, <i>i. e. illudere duos vultures.</i>	Adminiculum, <i>i. e. uxor.</i>
Sepellre somnum, <i>i. e. evigilare.</i>	Immigrat in suum ingenium, <i>i. e. suo more vivit.</i>
Coagmenta, <i>i. e. conjunctiones.</i>	Melinum, <i>i. e. auripigmentum ex insula Melo.</i>
Clavis laconica, <i>i. e. dolosa.</i>	Offucia, <i>i. e. fucus.</i>
Claræ speculo, <i>id est, ut specu- lum.</i>	Ire in ferricernuum, <i>i. e. in com- pedes.</i>
Destinare, <i>i. e. emere.</i>	Vomitur, <i>i. e. impurus.</i>
Insinceratum, <i>i. e. cruentatum.</i>	Mendacium calidum, <i>i. e. subi- tum.</i>
Plagipatidæ, <i>i. e. qui plagas pa- tiuntur.</i>	
Feritribaces, <i>i. e. qui in ferreis vinculis versantur.</i>	<i>E Menachmis.</i>
Cerebrosus, <i>i. e. insanus.</i>	F ormicinus gradus, <i>i. e. tar- dus.</i>
Die crastini, <i>i. e. crastino.</i>	Consitus senectute, <i>i. e. valde senex.</i>

Autumare,

Obscuriorum phrasium expositio.

Autumare, <i>i.e.</i> numerare.	Detestor, <i>i.e.</i> valdè testor.
Morus, <i>i.e.</i> stultus.	Pedes navales, <i>i.e.</i> remi.
Devolvere vitâ, <i>i.e.</i> occidere.	Pandiculans, <i>i.e.</i> exterritus.
Illecebræ argentariæ, <i>i.e.</i> meretrices avaræ.	Ante solem occasum, <i>i.e.</i> solis occasum.
Habere frustratui, <i>i.e.</i> decipere.	Dedolare assulatim, <i>i.e.</i> diminuere minutatim.
Facere Titanos, <i>i.e.</i> rebelles.	Distitit, <i>i.e.</i> discessit.
Elicere salvos, <i>i.e.</i> salvare.	Proilia, <i>i.e.</i> prælia, seu prandia.
Præhibere, <i>i.e.</i> præbere.	Polimenta porcina, <i>i.e.</i> testes porcini.
Habet oculum persolum, <i>i.e.</i> unoculus est.	Perones, <i>i.e.</i> pernæ.
Damni saltus, <i>i.e.</i> periculum.	Suilla glandionica, <i>i.e.</i> callosa.
Fecit capital, <i>i.e.</i> facinus capitale.	Milvinum suggerere, <i>i.e.</i> famem immodicam excitare.
Degerere, <i>i.e.</i> deferre.	Sacres, <i>i.e.</i> sacri.
Cœna cerealis, <i>i.e.</i> opipara.	Rostra deligare, <i>i.e.</i> ora solvere.
Larvatus, <i>i.e.</i> à larvis territus.	Cyathisare, <i>i.e.</i> pocula ministrare.
Cerritus, <i>i.e.</i> à Cere vexatus.	Struices patinariæ, <i>i.e.</i> struicturæ patinarum.
Compingere lutum, <i>i.e.</i> conijcere.	Bellator canthario, <i>i.e.</i> bibax.
Semen em in ore facere, <i>id est</i> , crebris pugnis cooperire.	Diem comburere, <i>i.e.</i> consumere.
Hanc rem, <i>i.e.</i> de hac re.	Baxiæ, <i>i.e.</i> Philosophorum calcei.
Artua, <i>i.e.</i> artus.	Dies ad umbelicum dimidiatus, <i>i.e.</i> meridies.
Pugnis caput pexuit, <i>i.e.</i> contudit.	Cantherio ritu stare, <i>i.e.</i> placidè.
Ni occupassent adire, <i>i.e.</i> maturè venissent.	Condicere cœnam, <i>i.e.</i> te cœnaturum denunciare.
Penetrare pedes intra, <i>i.e.</i> intrare.	Stalagmium, <i>i.e.</i> genus inaurium.
Dextram attinuit, <i>i.e.</i> fixam tenuit.	
Venit advorsum tempori, <i>i.e.</i> tempore occurrit.	
Curassere, <i>i.e.</i> curare.	

Obscuriorum phrasium expositio.

<i>Ædes reddere alias, i.e. reficere</i>	<i>Loqui cum catalogo, i.e. ordine.</i>
<i>Datant, i.e. sæpe dant.</i>	<i>Facta delenifica, i.e. decipientia.</i>
<i>Sol occæcatus, i.e. obscuratus.</i>	<i>Ebriaca, i.e. ebria.</i>
<i>Vulcani violentia, i.e. ignis.</i>	<i>Junix, i.e. juvenus.</i>
<i>Viaticare æstivè, i.e. viatico uti tenui.</i>	<i>Lepidè ingenuatus, i.e. benemoratus.</i>
<i>Adscriptivi, i.e. extra ordinem adsciti.</i>	<i>Amussitata indoles, i.e. perfecta.</i>
<i>Vænibunt, i.e. vænient.</i>	<i>Dare regionem consiliis, i.e. locum.</i>
<i>Quinquagesies, i.e. quinquagescentum milia scilicet</i>	<i>In diem, i.e. in longum tempus.</i>
<i>E Milite Glorioso.</i>	
C <i>onferre pedes, i.e. congregari.</i>	<i>Bacchari hamâ, i.e. vase aquario coreaceo.</i>
<i>Pannicula rectoria, i.e. caput arundinis.</i>	<i>Demori puellam, i.e. perditè amare.</i>
<i>Os columnatum, i.e. brachio suffultum.</i>	<i>Pithecium, i.e. simiola.</i>
<i>Gloucoma, i.e. exsiccatio humoris oculi.</i>	<i>Spinturnix, i.e. avis incendiaria.</i>
<i>Meditatè, i.e. accuratè.</i>	<i>Festucâ factus, i.e. libertate donatus virgâ Pratoris.</i>
<i>Perpurgatis auribus dare operam, i.e. audire diligenter.</i>	<i>Pueri insigniti, i.e. deformes.</i>
<i>Spicis, i.e. despicias.</i>	<i>Vari & valgi, i.e. curvis cruribus, & versis suris.</i>
<i>Locus, i.e. locus.</i>	<i>Compernes, i.e. junctis genibus.</i>
<i>Manipulares centuriati, i.e. cohortes in centurias ordinati</i>	<i>Peti, aut branci, i.e. oculis semiclausis.</i>
<i>Urbicapus, i.e. urbium expugnator.</i>	<i>Insciti admistrarii, i.e. inidonei equi qui admittuntur ad equas.</i>
<i>Hostes facta facere, i.e. comminuerè.</i>	<i>Educti mstricatu venereo, i.e. apud Venerem educati.</i>
<i>Pugnacula, i.e. loca unde pugnatur.</i>	<i>Voluntate nollem, i.e. spontè.</i>
<i>Suoremigio, i.e. suis artibus.</i>	<i>Fieri</i>
<i>Auceps sermoni, i.e. aucupare sermonem.</i>	

Obscuriorum phrasium expositio.

Fieri nihili, *i.e.* castrari.
 Ductari labiis, *i.e.* allici labris
 ad oscula.
 Festa quinquatria, *i.e.* Miner-
 va.
 Valgis suaviis, *i.e.* ore obtor-
 to.
 Epiryum, *i.e.* polenta cascata.
 Minaciis tunditur, *i.e.* minis.
 Solarium seu heliocaminus, *est*
 locus in superiore ædis par-
 te ad accipiendum solem.
 Facere convenas, *i.e.* conve-
 nire.
 Frustrà fui, *i.e.* frustratus sum.
 Liquidiusculus ut Favonius, *i.e.*
 serenus.
 Quàm potis, *i.e.* quàm potest
 fieri.
 Indiligerenter est, *i.e.* negligens
 est.
 Sorbet dormiens, *i.e.* stertit.
 Latera facere lorea, *i.e.* tan-
 dura quàm lorum.
 Recordare antelogum, *i.e.* re-
 cordare prologum.
 Gerariæ, *i.e.* ancillæ quæ pue-
 ros gerunt.
 Nil moror negotiosum tergum,
i.e. nolo verberari.
 Sublegere sermones, *i.e.* au-
 scultare sermonibus.
 Sermo proletarius, *i.e.* verna-
 culus.
 Offæ penitæ, *i.e.* porcina cum
 cauda.

De vesperi vivere, *i.e.* de suo
 cœnare.
 Se percellunt, *i.e.* procumbunt.
 Harunc baccharum fui, *i.e.* ho-
 rum consiliorum particeps.
 Capita illecebrosa, *i.e.* qui il-
 lecebris fallunt.
 Dolare dolos, *i.e.* fabricari.
 Sycolatronidæ, *i.e.* tures ficu-
 um.
 Cadi casant, *i.e.* inclinant.
 Admutilare militem cæsaria-
 tum, *i.e.* bene comatum red-
 dere.
 Merces vāniunt pro sua virtu-
 te, *i.e.* dignitate.
 Dispenduntur, *i.e.* expandun-
 tur.
 Pauperare, *i.e.* pauperem red-
 dere.
 Munerari patricam, *i.e.* patri-
 tiæ munus dare.
 Dentes dentiunt, *i.e.* dolent.
 Herè, *i.e.* heri.
 Tis, *i.e.* tui.
 Hice, *i.e.* hi.
 Altrinscùs, *i.e.* ex altera par-
 te.
 Vita stratiotica, *i.e.* militaris.
 Causea, *i.e.* pileus ferrugineus.
 Colos thessalicus, *i.e.* cæruleus.
 Expapillato brachio, *i.e.* renu-
 dato ad papillam.
 Culcitra lanca, *i.e.* mollis pan-
 nus consutus.
 Carina lineata, *i.e.* directæ.

Corpora

Obscuriorum phrasium expositio.

Corpora Samia, *i.e.* fragilia.
 Profundata, *i.e.* profunda facta.
 Celox, *i.e.* internuncius.
 Materiarius, *i.e.* qui ligna ædificiis parat.
 Venari, *i.e.* oculis lustrare.
 Nequior, *i.e.* inutilior.

E Mercatore.

Æ Tate, *i.e.* per ætatem.
 Res exultatum abiit, *i.e.* periiit.
 Protelare, *i.e.* longè pellerere.
 Labores primum omnium, *i.e.* ante omnes.
 Peplum, *i.e.* Minervæ pallium.
 Expendendus, *i.e.* redimendus.
 Dum potestur, *i.e.* dum potes.
 Facere ingenium, *i.e.* uti.
 Nè pigritiæ præverteris, *i.e.* nè te ad pigritiam verteris.
 Phrontisterium, *i.e.* schola.
 Pansi, *i.e.* lati.
 Eluctavit, *i.e.* eluctatum est, *i.e.* prostravit.
 Eunt dicubitum, *i.e.* diversi cubitum.
 Putas ambadedisse, *i.e.* circum edisse.
 Subternen, *i.e.* quod subit statim.
 Pissi flagris, *i.e.* verberati.
 Quam resistis, *i.e.* quò magis moraris.
 Caput limare, *i.e.* corpus conjugere.

Efflicim perire, *i.e.* vehementer amare.
 Implentur fores eclogiorum carbonibus, *i.e.* eclogia in foribus carbone scribuntur.
 Paticompsa, *i.e.* ex omni parte compra.
 Scias illexe, *i.e.* illexisse.
 Accudere summæ, *i.e.* addere.
 Prævorti rebus mandatis, *i.e.* priùs exequi mandata.
 Facere fores assulas, *i.e.* frangere fores in asseres.
 Rumpant ramices, *i.e.* intestina.
 Non sunt aures bibulæ, *i.e.* non audiunt.
 Occentare ostium, *i.e.* contra ostium cantare.
 Ventus imbricus, *i.e.* auster.
 Vorforia, *i.e.* clavus seu instrumentum quo navis vertitur.
 Exegit uxorem, *i.e.* repudiavit.
 Metreræ, *i.e.* mensuræ.
 Fuar, *i.e.* sit.
 Redhibere, *i.e.* accipere.
 Emicato suspiritus, *i.e.* fac ut spiritus sursum ductus emineat.
 Prymnesium, *i.e.* rudens.
 Vertere animam, *i.e.* ducere spiritum.
 Nihili homo, *i.e.* inutilis.
 Lien seditionem facit, *i.e.* turbat.

E Pseudolo.

Obscuriorum phrasium expositio.

E Pseudolo.

Ignorabilis, *i.e.* ignotus.
 Salus dataria, *i.e.* quæ detur.
 Promptat thesauros, *i.e.* præstet thesauris.
 Sociofraudus, *i.e.* socii fraudator.
 In te mea confidentia, *i.e.* in te confido.
 Satias, *i.e.* satietas.
 Infortunium curium, *i.e.* quæ curæ crescunt.
 Paratragedias, *i.e.* tragicum actorem refert.
 Dynamis, *i.e.* potestas.
 Dies emortualis, *i.e.* funestus.
 Intendere digitum medium, *i.e.* irridere.
 Salebris lamberare, *i.e.* disceris lacerare.
 Potandus fructus fullonius, *i.e.* calcandus, ut vestes à fullonibus.
 Legirupus, *i.e.* legum ruptor.
 Bustirapus, *i.e.* bustorum raptor.
 Dictis differre, *i.e.* vulnerare.
 Cluda diobolaris, *i.e.* clauda vilis.
 Intervorsus opibus, *i.e.* privatus.
 Flagritribæ, *i.e.* qui flagra ferunt.
 Vivere prothymè, *id est*, hilariter.

Carnaria, *i.e.* ubi carnes asservantur.
 Sunt oneri uberi, *i.e.* magno onere sunt, *i.e.* plena.
 Madifacere panticem, *i.e.* ornatum.
 Culleus, *i.e.* vas coreaceum 20. amphorarum.
 Pergula, *i.e.* taberna.
 Prox, *i.e.* pax.
 Obsonabo sermone, *i.e.* loco cibi dare sermonem.
 Passum, *i.e.* vinum ex uvis passis.
 Mellina, *i.e.* potus ex melle.
 Habet madulsam, *i.e.* vino madidus est.
 Hora hiberna, *i.e.* parva.
 Uberrimi fructus, *i.e.* vindemiæ.
 Exporgi lumbos, *i.e.* exporrigi, *i.e.* ridere.
 Præsterga, *i.e.* strata.
 Lectisterniator, *i.e.* qui lectos sternit.
 Excetra, *i.e.* vipera.
 Caudicali provincie præfici, *i.e.* lignis findendis.
 Perbitere, *i.e.* perire.
 Neptuni pecudes, *i.e.* pisces.
 Calator, *i.e.* qui portat lignum militibus.
 Maniculæ, *i.e.* parvæ manus.
 Lemnisci, *i.e.* fascioli.
 Exbalstatur, *i.e.* quasi ex balista deturbatur.
 Forcillare fidem, *i.e.* quasi forcis torquere.

Sunt

Obscuriorum phrasium expositio.

Corpora Sæmia, *i.e.* fragilia.
 Profundata, *i.e.* profunda facta.
 Celox, *i.e.* internuncius.
 Materiarius, *i.e.* qui ligna ædificiis parat.
 Venari, *i.e.* oculis lustrare.
 Nequior, *i.e.* inutilior.

E Mercatore.

ÆTate, *i.e.* per ætatem.
 Res exulatum abiit, *i.e.* periiit.
 Proteclare, *i.e.* longè pellerè.
 Labores primum omnium, *i.e.* ante omnes.
 Peplum, *i.e.* Minervæ pallium.
 Expendendus, *i.e.* redimendus.
 Dum potestur, *i.e.* dum potes.
 Facere ingenium, *i.e.* uti.
 Nè pigritiæ præverteris, *i.e.* nè te ad pigritiam verteris.
 Phrontisterium, *i.e.* schola.
 Pansi, *i.e.* lati.
 Eluctavit, *i.e.* eluctatum est, *i.e.* prostravit.
 Eunt discubitus, *i.e.* diversi cubitus.
 Putas ambadedisse, *i.e.* circum edisse.
 Subtemen, *i.e.* quod subit statim.
 Pissi flagris, *i.e.* verberati.
 Quam resistis, *i.e.* quò magis moraris.
 Caput limare, *i.e.* corpus conjugere.

Efflicim perire, *i.e.* vehementer amare.
 Implentur fores eclogiorum carbonibus, *i.e.* elogia in foribus carbone scribuntur.
 Pasicompsa, *i.e.* ex omni parte compra.
 Scias illexe, *i.e.* illexisse.
 Accudere summæ, *i.e.* addere.
 Prævorti rebus mandatis, *i.e.* priùs exequi mandata.
 Facere fores assulas, *i.e.* frangere fores in asseres.
 Rumpant ramices, *i.e.* intestina.
 Non sunt aures bibulæ, *i.e.* non audiunt.
 Occentare ostium, *i.e.* contra ostium cantare.
 Ventus imbricus, *i.e.* auster.
 Vorforia, *i.e.* clavus seu instrumentum quo navis vertitur.
 Exegit uxorem, *i.e.* repudiavit.
 Metretæ, *i.e.* mensuræ.
 Fuar, *i.e.* sit.
 Redhibere, *i.e.* accipere.
 Emicato suspiritus, *i.e.* fac ut spiritus sursum ductus emineat.
 Prymnesium, *i.e.* rudens.
 Vertere animum, *i.e.* ducere spiritum.
 Nihili homo, *i.e.* inutilis.
 Lien seditionem facit, *i.e.* turbat.

E Pseudoto.

Obscuriorum phrasium expositio.

E Pseudolo.

Ignorabilis, *i.e.* ignotus.

Salus dataria, *i.e.* quæ detur.

Promptat thesauros, *i.e.* præst thesauris.

Sociofraudus, *i.e.* socii fraudator.

In te mea confidentia, *i.e.* in te confido.

Satias, *i.e.* satietas.

Infortunium curium, *i.e.* quæ curæ crescunt.

Paratragœdias, *i.e.* tragicum actorem refert.

Dynamis, *i.e.* potestas.

Dies emortalis, *i.e.* funestus.

Intendere digitum medium, *i.e.* irridere.

Salebris lamberare, *i.e.* disteriis lacerare.

Potandus fructus fullonius, *i.e.* calcandus, ut vestes à fullonibus.

Legirupus, *i.e.* legum ruptor.

Bustirapus, *i.e.* bustorum raptor.

Dictis differre, *i.e.* vulnerare.

Cluda diobolaris, *i.e.* clauda vilis.

Intervorsus opibus, *i.e.* privatus.

Flagritribæ, *i.e.* qui flagra ferunt.

Vivere prothymè, *id est*, hilari-
ter.

Carnaria, *i.e.* ubi carnes affer-
vantur.

Sunt oneri uberi, *i.e.* magno o-
nere sunt, *i.e.* plena.

Madifacere panticem, *i.e.* oma-
sium.

Culleus, *i.e.* vas coreaceum 20.
amphorarum.

Pergula, *i.e.* taberna.

Prox, *i.e.* pax.

Obsonabo sermone, *i.e.* loco cibi
dare sermonem.

Passum, *i.e.* vinum ex uvis passis.

Mellina, *i.e.* potus ex melle.

Habet madulsam, *i.e.* vino ma-
didus est.

Hora hiberna, *i.e.* parva.

Ubertissimi fructus, *i.e.* vindemiæ.

Exporgi lumbos, *i.e.* exporrigi,
i.e. ridere.

Præsterga, *i.e.* strata.

Lectisterniator, *i.e.* qui lectos
sternit.

Excetra, *i.e.* vipera.

Caudicali provinciæ præfici, *i.e.*
lignis findendis.

Perbitere, *i.e.* perire.

Neptuni pecudes, *i.e.* pisces.

Calator, *i.e.* qui portat lignum
militibus.

Maniculæ, *i.e.* parvæ manus.

Lemnisci, *i.e.* fascioli.

Exbalstatur, *i.e.* quasi ex bali-
sta deturbatur.

Forcillare fidem, *i.e.* quasi for-
cis torquere.

Sunt

Obscuriorum phrasium expositio.

Sunt copi pectore, *i.e.* copiosiores.
Malorum haeretae, *i.e.* inventores.

Contechnari, *i.e.* machinari.
Centuriata comitia, *i.e.* summa concilia.

Intervortere, *i.e.* avertere.
Edictiones, *i.e.* edicta.

Mortales graphici, *i.e.* homines venusti.

Tergina retusa, *i.e.* terga retusa.

Stilis ulmeis conscribi, *i.e.* virgis ulmeis verberari.

Phoeniceum, *i.e.* puniceum.

Tapetia belluata, *i.e.* in quibus belluæ acupictæ sunt.

Admœniendæ urbes, *i.e.* circumvallandæ.

Legere sermonem, *i.e.* intelligere.

Quotum anni, *i.e.* quot.

Detexere, *i.e.* pertexere.

Terminus, *id est*, initium.

Multum die, *i.e.* diei.

Coquorum sublingiones, *i.e.* ministri.

Hircum sapiunt, *i.e.* foetent.

Promiscam, *i.e.* promiscuè.

Bona scæva, *i.e.* bonum auspicium.

Tintinabula, *i.e.* vehicula.

Virgarum greges, *i.e.* fasces.

Tunica manuleata, *i.e.* manicata.

Expenso, *i.e.* expendo.

Nè sis in quæstione, *id est*, nè quærendus sis.

E Pænulo.

Colastra, *i.e.* lac novum in mammis.

Amica mammeata, *i.e.* mammosa.

Vicissatim, *id est*, vicissim.

Blandidice, *i.e.* blandiloque.

Oratio creta, *i.e.* candida.

Copulare sermones, *i.e.* conferre.

Mares homines, *i.e.* verè viri.

Temperemus tinnire, *i.e.* abstineamus garrire.

Gerræ Germanæ, *i.e.* verè nugæ.

Inopiosus, *i.e.* inops.

Per tempus it obviàm, *i.e.* opportunè usurpatur.

Pro spisso evenit, *i.e.* rarè.

Linguam habet bisulcam, *i.e.* bilinguis est.

Lenunculi, *i.e.* lenones.

Æs militare, *i.e.* gladius.

Prosedæ, *i.e.* meretrices pedentes.

Relliquiæ, *i.e.* meretrices vetulae.

Olant stabulum, *i.e.* olent.

Volaticus, *i.e.* fugitivus.

Redigi ad incitas, *i.e.* ad inopiam.

Ambulare præter os, *i.e.* in conspectu.

Recenti-

Obscuriorum phrasium expositio.

Recentirè, <i>id est</i> , statim.	Laborare mergis, <i>i.e.</i> furculis.
Balistarium, <i>i.e.</i> ubi balistæ aservantur.	Negoti vis, <i>i.e.</i> negotiorum moles.
Alicarii, <i>i.e.</i> qui vendunt aliam; <i>Anglice</i> , <i>frumentie</i> .	Vinum edentulum, <i>i.e.</i> pervertus quod perdidit vigorem.
Schœniculæ, <i>i.e.</i> meretrices unctæ schœno, seu unguento nucario.	Literatæ fictiles epistolæ, <i>i.e.</i> amphoræ fictiles literis inscriptæ.
Nebulæ cyathus, <i>i.e.</i> inane poculum.	Spissigradissimus, <i>i.e.</i> valdè tardus.
Os nocturnum, <i>i.e.</i> vultus deformis.	Deglupta mænas, <i>i.e.</i> glabra insana.
Nimbata, <i>i.e.</i> fucata.	Emerere arrâ, <i>i.e.</i> minimo pretio.
Morulæ, <i>i.e.</i> parvæ Mauræ.	Pœnis punior, <i>i.e.</i> versutior.
Ligulæ, <i>i.e.</i> instrumenta coquorum quibus ollas despumant.	Hospites bolo tangere, <i>i.e.</i> hostibus prædam auferre.
Mastruga, <i>i.e.</i> vestis foetida ex luporum pellibus.	Aurum comicum, <i>i.e.</i> fictum, adulterinum.
Visitare sorbilo, <i>i.e.</i> gemere.	Ravit, <i>i.e.</i> ad ravim seu raucedinem clamat.
Ciere calcem, <i>i.e.</i> movere pedem.	Nè sustollaris, <i>i.e.</i> sursùm tollaris.
Amittit, <i>i.e.</i> emittit.	
Supponi sub cratem, <i>i.e.</i> submergi.	
Hals agoras, <i>i.e.</i> salis acervus.	
Unguentum echneumata, <i>id est</i> , unguentorum effusiones.	
Migdilybs, <i>i.e.</i> mista lybs.	
Corpus aquilum, <i>i.e.</i> nigrum.	
Hallex, <i>i.e.</i> muria piscis conditi.	
Salsa muriatica, <i>i.e.</i> salsamenta.	
In lautumiis, <i>i.e.</i> latomiis.	
Magalia, <i>i.e.</i> tuguria.	
Ulcerebus ostreata, <i>i.e.</i> dura, inæqualia.	

E Persa.

P Rinceps, *i.e.* primus.
 Coëpuloni, *i.e.* coëpulones.
 Puere, *i.e.* puer.
 Sapere ad genium, *i.e.* scire genio satisfacere.
 Scelus pueri, *i.e.* scelestus puer.
 Præferratus, *i.e.* ferro victus.
 Tribunus vapularis, *i.e.* præcipuus in ferendis flagris.
 Habet exercitum, *id est*, exercet.

Obscuriorum phrasium expositio.

Ulmeæ catapultæ, <i>i.e.</i> virgarum ictus.	Oppeſtere, <i>i.e.</i> diſcerpere.
Eleutheria, <i>i.e.</i> feſta libertatis.	Decebat jus eſſe juream, <i>i.e.</i> ſpiſſum, ut placenta.
Stabulum ſervitritium, <i>i.e.</i> vita ſervitute trita.	Aqua in ſcutris, <i>i.e.</i> ſcutellis.
Nugipolyloquides, <i>i.e.</i> qui multas nugas loquitur.	Turbicinari, <i>i.e.</i> raptim vorare.
Fieri ſubiculum ſlagri, <i>i.e.</i> ſubjici ſlagris.	Cauſea, <i>id eſt</i> , pileus.
Piſtrinatorum civitates, <i>i.e.</i> qui piſtrina colunt.	Vitulari, <i>i.e.</i> laſcivire.
Perenni-ſervus, <i>i.e.</i> ſemper ſervus.	Nè affleas, <i>i.e.</i> nè fleas.
Ullmitriba, <i>i.e.</i> qui terit ulmos.	Bubilis, <i>i.e.</i> bovine.
Fruſtum viri, <i>i.e.</i> parve viri.	Anſatus, <i>i.e.</i> lacertis ſublatis, & ad latus admotis.
Tergo erit, <i>i.e.</i> malè erit.	Matula, <i>i.e.</i> ſordidus.
Corium expungere, <i>id eſt</i> , depilare, excoriare.	Traloqui, <i>i.e.</i> à principio loqui.
Alienum cœnare, <i>i.e.</i> alienum cibum edere.	Collyphia, <i>i.e.</i> panes caſeo mixti.
Inconciliare, <i>i.e.</i> adverſari.	Sarracum, <i>i.e.</i> vehiculum.
Peculiare, <i>i.e.</i> pecuniam dare.	Collyriæ, <i>i.e.</i> panes oleo conſperſi.
Facere compendi, <i>i.e.</i> lucrificere.	Strethea, <i>i.e.</i> mala cydonia.
Album rete, <i>i.e.</i> honeſta ſpecies.	Coluthea, <i>i.e.</i> tragemmata.
Exterebrare nummum, <i>i.e.</i> vi extorquere.	Exigere ex decuria, <i>i.e.</i> deturbare dignitate.
Bardus, <i>i.e.</i> tardus.	Quadruplator, <i>i.e.</i> delator.
Prognariter, <i>i.e.</i> ſtrenuè,	Accuſari incubatus, <i>i.e.</i> pædicatus. (ginum.
Vir morticinus, <i>i.e.</i> cadaveroſâ facie.	Felis virginaria, <i>i.e.</i> raptor vir-
Ducere in tranſennam, <i>i.e.</i> in laqueum.	Bibere quod nunquam tranſit, <i>i.e.</i> venenum.
Apotheca, <i>i.e.</i> abacus.	Abies obſignata, <i>i.e.</i> epiſtola.
Scaphium, <i>i.e.</i> vas potorium.	Paſſer marinus, <i>i.e.</i> ſtruthiocamelus.
Ventris focola, <i>i.e.</i> nutrimenta.	Saltare ſtaticulum, <i>i.e.</i> ſaltationis genus ſtatarium.
	Oſcedo, <i>i.e.</i> oſcitatio.
	In hemicyclo, <i>i.e.</i> in cella ſemiretunda.

Longurio,

Obscuriorum phrasium expositio.

Longurio, *i.e.* ineptè procerus.
Pterugodes, *i.e.* cui scapulæ ex-
tant.

Nimbus vitreus, *i.e.* vas angust
orificii.

Ooscyphium, *id est*, poculum o
vali formâ.

Hypotrimmata, *i.e.* bell'aria fac-
carata.

Poma { decumana, } grandia
{ nana, } parva.

Basilicæ nuces, *i.e.* juglandes.

E Rudente.

NImiò minùs, *i.e.* multò
minùs.

Exanimales curæ, *i.e.* quæ ex-
animant.

Corusca, *i.e.* trepidantia.

Conchitæ, & hamiotæ, *i.e.* qui
conchas legunt, & piscantur
hamo.

Disparat, *i.e.* separat.

Scamosum pecus, *i.e.* pisces.

Proreta, *i.e.* qui stat in prora.

Apisci, *i.e.* adipisci.

Fruisci, *id est*, frui.

Maguderis, *id est*, radix laserpi-
tii.

Bibere aninçæis, *i.e.* capacibus
poculis.

Supplicia, *i.e.* supplicationes.

Subvulturium, *i.e.* subnigrum.

Polluctæ, *i.e.* comptæ.

Indipisci, *i.e.* adipisci.

Demittere ludos, *i.e.* ludibrio
habere.

Manduci, *i.e.* edaces.

Interduint, *i.e.* interim dede-
runt.

Cicum, *i.e.* membrana mali
punici distinguens cellulas.

Sacciperia, *i.e.* peræ ex sac-
co.

Præcipes, *i.e.* præcipites.

Flagitii flag'antiæ, *i.e.* flagitio
flagrantes.

Erga patriam se impiant, *i.e.*
impii sunt.

In mari eluere, *i.e.* bona per-
dere.

Exagoga, *i.e.* exportatio.

Salute horiæ redco, *i.e.* salvâ
nave piscatoriâ.

Compotivit, *i.e.* compotem fe-
cit.

Gaulum submergere, *i.e.* na-
vem penè rotundam.

Cistella caudea, *i.e.* lignea.

Exficare, *i.e.* exsecare.

Precibus hostiatus, *i.e.* precum
hostiis instructus.

Trimus, *i.e.* tres annos natus.

Servientia, *i.e.* servitus.

Malos edentare, *i.e.* privare.

Follis pugillatorius, *i.e.* quem
pugnis pugiles cædunt.

Virgidemia, *quasi* virgarum
vindemia.

Offerrumentæ, *i.e.* vîbices ob-
latæ.

Obscuriorum phrasium expositio.

Admodum statutus, <i>i.e.</i> valdè procerus.	Ferruminare, <i>i.e.</i> infarcire.
Gestare tigillum, <i>i.e.</i> cucullum ex scirpo.	Columbaria, <i>i.e.</i> loca per quæ remi emittuntur.
Aula extaris, <i>i.e.</i> olla in qua exta coquebantur.	Acatium, <i>i.e.</i> velum majus.
Seorsùs, <i>i.e.</i> seorsùm.	Dolon, <i>i.e.</i> velum minus ad pro-ram.
In pasceolo, <i>i.e.</i> in sacculo ex corio.	Thoracium, <i>i.e.</i> velum in summo malo.
Columbarium, <i>i. e.</i> locus ubi malefici colla exerunt.	Aplustris, <i>i.e.</i> vexillum in summo malo.
Epichysis, <i>i.e.</i> amphoræ quædam.	Vomis, <i>i.e.</i> dens aratri.
Siccè, <i>id est</i> , sobriè.	Buris, <i>i. e.</i> curvamen.
Prodisparare, <i>i. e.</i> dissolvere, destruere.	Stiva, <i>i. e.</i> manica aratri.
Murteta, <i>i. e.</i> myrteta.	Runcina, <i>id est</i> , ligo excindendis dumetis.
Messem in ore facere mergis pugneis, <i>i.e.</i> dentes excutere pugnis.	Bolis, <i>i.e.</i> quo fundum maris exploramus.
Tramæ, <i>i.e.</i> fila.	<i>E Strycho.</i>
Tinnimenta, <i>i.e.</i> instrumenta, quibus aures tinniunt.	Quot calendis, <i>i.e.</i> singulis mensibus.
Nè postules, <i>i.e.</i> nè putes.	Monumenta bubula, <i>i.e.</i> lora.
Capsumus, <i>i. e.</i> cœperimus.	Nequitior, <i>i.e.</i> nequior.
Donabilis infortunio, <i>i.e.</i> dignus.	Quicque supellectilis, <i>i.e.</i> quæque supellex.
Hydrophobi, <i>i.e.</i> aquam metuentes.	Auceps auribus, <i>i.e.</i> audis.
Jurisjurandi gratiâ fit, <i>i.e.</i> juramentum remittitur.	Pauxillus puer, <i>i.e.</i> parvus.
Naupegus, <i>i.e.</i> navium faber.	Afficere ægrimoniâ, <i>i.e.</i> tristem reddere.
Navis oraria, <i>i.e.</i> quæ littus legit.	Pensior, <i>i. e.</i> melior.
Modius, <i>i.e.</i> locus in quem malus inferatur.	Perbitit medullas lassitudo, <i>i.e.</i> consumit.
	Pars pollucea, <i>i.e.</i> opipara.
	Fanes ex semine elephantis, <i>i.e.</i> decennis.

Obscuriorum phrasium expositio.

Quærito explementum inani- mentis, <i>i.e.</i> sæpe quæro ex- plere inania.	Inhibere imperium, <i>i.e.</i> præ- esse.
Unctiones crapulariæ, <i>i.e.</i> cra- pulâ laborantibus datæ.	Fontinale, <i>i.e.</i> fontium sacrum.
Pyelum, <i>i.e.</i> vas balnearium.	Strategus, <i>i.e.</i> imperator.
Condicere in symbolam ad cœ- nam, <i>i.e.</i> dare symbolo de- nunciare te ad cœnam ven- turum.	Propinat decumo fonte, <i>id est</i> , vino misto cum decima parte aquæ.
Potione vinceâ onerare gulam <i>i.e.</i> laqueo strangulare.	Alludiant, <i>i.e.</i> alludent.
Disertim, <i>i.e.</i> planè.	Animæ falsura, <i>i.e.</i> suavitas ha- bitus.
Offirmare, <i>i.e.</i> obfirmato ani- mo urgere.	Cantio cinædica, <i>id est</i> , lasci- va.
Lingua venditaria, <i>i.e.</i> vana- lis.	Vapulat peculium, <i>i.e.</i> diminu- itur res.
Excolubrare, <i>id est</i> , acutis ocu- lis inquirere.	Nè releritis, <i>i.e.</i> releveritis.
Provenisti futile, <i>i.e.</i> prodiisti frustrâ.	Dies extabescit, <i>i.e.</i> consumi- tur.
Multare, <i>i.e.</i> numerare.	Stat ut fungus imbri, <i>i.e.</i> demis- so capite.
Publicum, <i>i.e.</i> tributum.	Uno est patre minus, <i>i.e.</i> pater est mortuus.
Samiola poteria, <i>id est</i> , vasa fi- ctilia.	Facere ob cædes ut catuli lu- dunt, <i>i.e.</i> cruentum lulum, qualis est canum.
Nasiterna, <i>i.e.</i> vas aquarium ansatum.	<i>E Trinummo.</i>
Monotrophos, <i>i.e.</i> solus edens.	L Utilare, <i>i.e.</i> luto inficere.
Liber liquidus, <i>i.e.</i> vinum de- fecatum.	L Pauso, <i>i.e.</i> cesso.
Triblium, <i>i.e.</i> patella.	Albitudo capitis, <i>i.e.</i> canities.
Submerum, <i>i.e.</i> vinum aqua- tum.	Locum in porta quærere, <i>i.e.</i> mendicare.
Pro summo bibere, <i>i.e.</i> largi- ter.	Gens hiulca, <i>i.e.</i> avida.
Vesci fabulis, <i>i.e.</i> parvis fabis.	Vibices honori posterorum, <i>id</i> <i>est</i> , dedecora posteris.
	Salillum animæ amittere, <i>i.e.</i> mori.

Obscuriorum phrasium expositio.

Cupes, *i.e.* avidus.
 Immunificus, *i.e.* parcus.
 Amicus ferentarius, *i.e.* qui oppem fert.
 Tu pone te latebis, *i.e.* te obscuras.
 Aurum ochetæ, *i.e.* perit aurum.
 Quâ sponfione, *i.e.* quo pacto.
 Exactus es, *i.e.* pecuniæ exactæ sunt à te.
 Dormitatrix, *i.e.* fallax.
 Sector zonarius, *i.e.* crumeni-seca.
 Suavia sagittata, *i.e.* oscula instar sagittarum.
 Disconducit, *i.e.* incommodat.
 Vestispicus, *i.e.* qui præstestibus inspicendis.
 Flabelliferæ, *i.e.* quæ flabella gerunt.
 Sandaligerulæ, *i.e.* quæ sandalia.
 Cistellatrices, *i.e.* quæ cistas custodiunt.
 Apotheca, } repositorium.
 Hypotheca, } depositum.
 Condalia, *i.e.* annuli.
 Gerit tutelam foribus, *i.e.* janitor.
 Immane, *i.e.* immane.
 Bubuli cottabi, *i.e.* verbera, sic dicta à sono quem edunt.
 Cacula, *i.e.* servus militaris.
 Campanus, *i.e.* libidinosus.
 Ferriterus, *i.e.* qui terit catenas ferreas.

Exædificare ex ædibus, *i.e.* ejicere.
 Ut balista, *i.e.* ut telum ex balista.
 Res egit animam, *i.e.* perit.
 Curculio exercitor, *i.e.* qui excrcet seu vexat.
 Subdere soleis fulmentas, *i.e.* fulcimenta.
 Solum, *i.e.* solea.
 Thermopotanda, *i.e.* aqua calida, *i.e.* fovenda.
 Memoriâ oblivisci, *i.e.* ex memoria labi.
 Redipisci, *i.e.* recuperare.
 Oculi-crepida, *i.e.* cujus oculi pugnis contusi sunt.
 Illius datu, *i.e.* ab eo datum.
 Fulguritæ, *i.e.* fulmine tactæ.
 Ex fungino genere capite sectorum tegit, *i.e.* latum habet galerum.

E Truculento.

Patronus parieti, *i.e.* incumbens.
 Lessum facere, *i.e.* plorare.
 Habentia, *i.e.* opes.
 Clusinum pecus, *i.e.* meretrix urbana.
 Ar, *pro* ad.
 Pallula insuaso infecta, *i.e.* colore splendido tincta.
 Purpura è Sara, *i.e.* à Tyro.
 Suræ, *i.e.* Syræ.

Reparcis,

Obscuriorum phrasium expositio.

Reparcis, <i>i.e.</i> non parcis.	Rete pessum abiit, <i>i.e.</i> fundum petiit.
Dictis nœniis, <i>i.e.</i> inanibus.	Manstutor, <i>i.e.</i> qui bona tuetur.
Blitea, <i>i.e.</i> nullius usûs, seu insipida.	Amicus manubiaris, <i>i.e.</i> fructuosus, dator.
Bonorum hamaxagogæ, <i>i.e.</i> bona curribus auferunt.	Eductus setanio, <i>i.e.</i> pane puro.
Acherunti scribitur, <i>i.e.</i> nunquam rescribitur, seu redditur.	Deliciæ compasticæ, <i>id est</i> , inanis gloriæ & jactantiæ plenæ.
Paralem bovem malle me hamaxari, <i>i.e.</i> trahere bovem patentibus cornibus.	Tempus partionis, <i>i.e.</i> partus.
Segestra, <i>i.e.</i> lecti stragula.	Annuli heni, <i>i.e.</i> aheni.
Magnæ mellinæ, <i>i.e.</i> voluptati.	Increbrare panem, <i>i.e.</i> crebrò petere.
Nemo creduat duarum rerum, <i>i.e.</i> divinarum & humanarum.	Exefficere, <i>i.e.</i> exactè facere.
Publicius, <i>i.e.</i> ædilis.	Ambiturio, <i>i.e.</i> ambire volo.
Tympanotribæ, <i>i.e.</i> molles, ut Sacerdotes <i>Cybelles</i> .	Furatim, <i>i.e.</i> argutim.
Viri tintinaculi, <i>i.e.</i> carnifices, lorarii.	Quid illi exitio est, <i>i.e.</i> cur exit.
Concipilare, <i>i.e.</i> corripere.	Autopyrus, <i>i.e.</i> panis secundarius.
Offutim offuciam, <i>i.e.</i> comminuat.	Epideipnidæ, <i>i.e.</i> postcœnia.
Colubrinus, <i>i.e.</i> vaser.	Botulus, <i>i.e.</i> farcimen ex suilla carne.
Confestum busteum reddit, <i>i.e.</i> facit me sepulchro dignum omnium testimonio.	Tomacula, <i>i.e.</i> ex jecore porcino.
Parcipromus, <i>i.e.</i> parcus.	Syncomystus, <i>i.e.</i> panis furfuraceus.
Genio belligerare, <i>i.e.</i> defraudare genium.	Bucellatum, <i>i.e.</i> cibus militaris.

FINIS.